

Esikist. tsfo 221/31.12.1986

TURKU (ent. Maaria) KAERLA MULLI 1986
Kaivaus Karialan muinaismuistoalueella
5.5. - 12.6.1986

TURUN MAAKUNTAMUSEO
ÅBO LANDSKAPSMUSEUM

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. Kaivauspaikan sijainti	1
2. Kaivauspaikan vaiheita	1
3. Aikaisempi tutkimus kaivauspaikalla ja sen lähiympäristössä	2
4. Kaivausmenetelmä	3
4.1. Yleistä	3
4.2. Mittaukset	4
4.3. Kaivaminen	5
4.4. Kartoitus ja valokuvaus	6
4.5. Näytteet	6
4.6. Kaivausaineiston taltiointi	6
5. Kaivauspaikka kaivauksen jälkeen	7
6. Kaivauksen tuloksista	7
6.1. Pintakerrosten poisto	7
6.2. 1. kerros	9
6.3. 2. kerros	9
6.4. 3. kerros	9
6.5. 4. kerros	10
6.6. 5. kerros	10
6.7. 6. kerros	11
6.8. Pohjamaan tarkastus	11
7. Yhteenveto	11
Liite 1 Kaivauspaikan sijainti peruskartalla	
Liite 2 Yleiskartta kaivausalueesta	
Liite 3 Tiedot kaivauksen paikan ja korkeuden määrittämisen lähtöpisteistä	
Liite 4 Luettelo kaivauksen kartoista	
Liite 5 Luettelo kaivauksen valokuvista	
Liite 6 Luettelo kaivauksen hiilinäytteistä	
Liite 7 Luettelo kaivauksen maanäytteistä	

1. Kaivauspaikan sijainti

Kaivauspaikka sijaitsee Turun kaupungin Kaerlan kaupunginosassa Karialan muinaismuistoalueella katuosoitteessa Mullintie 30 tai Makslantie 2. Aikaisemmin alue on kuulunut Maarian kuntaan. Maan omistaa Turun kaupunki (kiinteistöosasto, Linnankatu 26, 20100 Turku, puhelin 921-337220). Peruskarttalehdellä n:o 1043 12 "Littoinen" kaivausalue on kohdassa x 670786 y 157060. Valkeisvuoren itärinteellä oleva tasanne, jolla kaivauspaikka sijaitsee, on noin 25 m:n korkeudella merenpinnasta. Kaivauspaikasta länteen on vuoren rinteessä suurista kivistä muodostunut pirunpelto. Kaivauspaikalla kasvoi heinikko. Lähimmät puut ovat pihlajia ja pähkinäpensaita. Vuoren rinteessä kasvaa myös mäntyjä.

2. Kaivauspaikan vaiheita

Karialankadulla asuva Eino Tuomi, jonka tontilla hänen isänsä aikaan on suorittanut kaivauksia A. M. Tallgren, kertoi että 1920-luvulla tämän vuotisen kaivauksen paikalla sijaitsi kylän nuorten aisakeinu. Keinun hajoitti jo 1920-luvulla erään keinusta pudonneen ja lievästi loukkaantuneen tytön isä. Entisen Laborin ja nykyisen Kelhun paikalla oli 1920-luvulla saha. Sahan höylätavaramakasiinin (n. 10x5m) eteläpää sijaitsi nyt kaivetun alueen pohjoispään paikkeilla. Merkkejä historiallisen ajan rakennuksen perustuksen jäänteistä löytyikin pohjoisista kaivausruuduista 112/100 ja 114/100. Sahaa uudistettiin vuonna 1927. Makasiini purettiin pois sotien välillä, jolloin Labor tuli sahan paikalle. Laborin ja nykyisin Kelhun kiinteistöä on laajennettu usein vuosien varrella. Kaivausalueen pohjoisosassa heti turpeen alla oleva savi on ajettu Tuomen mukaan hevosilla Laborin tontilta. Ilmeisesti lisää savea ja muuta rakentamiseen kelpaamatonta maata on kulkeutunut lähi-alueen teitä ja viemäreitä rakennettaessa.

Kaivauspaikka sijaitsee entisten Mullin ja Kirveen talojen rajalla. Paikkaa on käytetty myös lehmien laitumena. Vieläkin pystyssä olevan "muonamiesrivin tai hotellin" omisti 1920-luvulla Eino Tuomen isän vanhin veli, joka myi rakennuksen

Mullille. "Hotellin" pihassa oli ennen puuvaja. Sauna ja kaivo sijaitsivat nykyisen Kelhun tehdaskiinteistön eteläpuolella pihlajien luona. Saunan puisten vesijohtoputkien jäännöksiä oli tullut esiin kesällä 1986 paikalle tietä rakennettaessa. Viimeksi Mullin tilan omisti pastori Ellilä.

Keväällä 1986 aloitti Turun kaupungin katurakennusosasto viemäriverkoston uusimisen Mullintien varrella. Ilmoitus maankaivun aloittamisesta Karialan muinaismuistoalueen kohdalla tuli Turun maakuntamuseoon 3.4.1986. Museon edustaja Heljä Brusila kävi paikalla 4.4.1986. Tällöin hän totesi viemärikaivannon reunassa kulttuurikerroksen ja löysi siitä palaneen luun paloja. Osa muinaisjäännöksestä oli ilmeisesti ehditty jo tuhota ennen hänen käyntiään. Työt kaivannolla keskeytettiin välittömästi, vain jo panostetut reiät kalliossa räjäytettiin turvallisuussyistä. Museoviraston edustaja Anna-Liisa Hirviluoto kävi paikalla 11.4.1986. Turun kaupungin katurakennusosaston kustantamat kaivaukset alkoivat 5.5.1986.

3. Aikaisempi tutkimus kaivauspaikalla ja sen lähiympäristössä

Rautakautisen muinaisjäännöksen, jota nyt kaivettiin, löysi kesällä 1962 A-L. Hirviluoto Mullin alueen jo aiemmin tunnettuja muinaisjäännöksiä kartoittaessaan. Tällöin hän teki alueelle kaksi koekuoppaa (A-L. Hirviluoto 1962, Turun ent Maarian Kaerlan Mullin rautakautisen polttokenttäkalmiston kaivaus 4. - 5.7. ja 10.9.1962).

Suuren siirtolohkareen länsikupeeseen tehdystä koekuopasta tuli esille heti turpeen alta tyyppillistä kalmistolatomusta, jonka runkona oli isohkoja maakiviä sekä niiden välissä palanutta nyrkinkokoista kivensirua. Maalaatu kivien välissä oli hyvin mustaa ja nokista. Löytöinä tuli saviastian palasia ja pähkinänkuori. Löytöjä tuli 50 cm:n syvyyteen asti. Siirtolohkareesta noin 4,60 m pohjoiseen tehdystä koekuopasta löytyi keramiikkaa, nokea ja palanutta kiveystä noin 40 cm:n syvyyteen asti. Koekuoppien löytöjen numerot ovat KM 15456:1-2. Näiden koekuoppien perusteella A-L. Hirviluoto totesi muinaisjäännöksen polttokenttäkalmistoksi. Kalmis-

ton nykyisiksi mitoituksi hän arveli noin 12x11 m, mutta mahdollisesti kalmisto on jatkunut aikaisemmin "muonamiesrakennuksen" kohdalla sijainneeseen kalmistoon asti. "Muonamiesrakennuksen" kellarin perustuksista on löydetty kaksi keihäänkärkeä (KM 6367:9-10) sekä rautamiekan katkelma (KM 6482).

Koilliseen kaivauspaikasta nykyisen Karialankadun varressa on A. M. Tallgren suorittanut kaivauksia vuosina 1910 ja 1913 Tuomen (Karialankatu 4) ja Lehtosen (Karialankatu 3) tonteilla sekä "muonamiesrivin" lähistöllä. Näillä kaivauksilla on saatu viitteitä sekä kalmistosta että asuinpaikasta. Hieman kauempana samalla suunnalla on suorittanut kaivauksia vuonna 1982 E. Ahtela Kaerlan myllyn luona. Kaivausten perusteella hän on määritellyt paikan rautakautiseksi kalmistoksi (merovingi-viikinkiaika). Saman paikan on määritellyt V. Lehtosalo vuonna 1961 tekemänsä inventoinnin yhteydessä tilapäisluontoiseksi rautakautiseksi asuinpaikaksi koekuopan perusteella.

Kaakkoon tämän vuotisesta kaivauspaikasta noin. 300 m:n päässä on suoritettu kaivauksia 1960-luvulla nykyisen Kärsämäentien varressa Hellbergin ja Tuomisen tonteilla entisen Mullin talon puutarha-alueella. Sieltä löytynyt aineisto oli perusteellisesti sekoittunut pitkäaikaisen maanmuokkauksen vuoksi. Aineisto viittasi kuitenkin lähinnä rautakautiseen asuinpaikkaan.

Vuonna 1964 kaivoi A-L. Hirviluoto Mullintien ja Markulantien risteyksessä tämän vuotiselta kaivauspaikalta noin 100 m etelään hautaröykkiön, josta löytyi pääasiassa keramiikkaa. Osa keramiikasta oli koristeltu aaltoviivoin ja osa nyöripainantein. Röykkiöstä löytyi myös rautakuonaa, muutama rautaesineen katkelma sekä palaneen luun siruja (KM 16576:1-98). Kauempana etelässä noin 300 m:n päässä tämän vuotisesta kaivauspaikasta sijaitsee runsaslöytöinen Taskulan kalmistoalue.

4. Kaivausmenetelmä

4.1. Yleistä

Kaivaukset alkoivat 5.5.1986 ja päättyivät 12.6.1986. Kaikkiaan

kaivettiin noin 52 m²:n suuruinen ala.

Kaivausta johti ja valokuvauksesta huolehti koko kaivauksen ajan Pertti Itkonen. Karttoja piirsivät useat kaivaukseen osallistuneet arkeologisiin kenttätöihin perehtyneet henkilöt. Kaikki kaivaukseen osallistuneet henkilöt olivat opiskelleet arkeologiaa. Kaivauksella työskentelivät eri pituisia aikoja: Kirsi Ahola, Heljä Brusila, Sinikka Kauko-Vainio, Tiina Kujanen, Leena Lehtinen, Aki Pihlman, Hannu Poutiainen, Katriina Sala, Jan Storå, Päivi Viherkoski ja Johanna Viitaharju.

4.2. Mittaukset

Kaivausalueen paikan määrittämiseksi lähtöpisteenä käytettiin Turun kaupungin monikulmiopistettä n:o 31544, joka sijaitsee kaivauspaikan välittömässä läheisyydessä "muonamiesrivin" pihalla kalliolla noin 50 cm:n syvyydessä maanpinnasta. Tämän pisteen päälle asetetulla vaaituskoneella mitattiin kaivausalueen paikka (suunnat ja etäisyydet). Suoritetut mittaukset tarkastettiin kaivausalueen karttaan merkitsemisen jälkeen mittanauhalla, ja ne todettiin riittävän tarkoiksi.

Kaivausalueen korkeuden määrittämiseksi lähtöpisteenä oli Turun kaupungin korkeuspiste n:o 4357, joka sijaitsee Kariälankadun varressa noin 150 m kaivauspaikalta koilliseen. Korkeus siirrettiin kaivauksen maakiveen hakattuun kiintopisteeseen vaaitusketjuna edestakaisin. Tällöin saatiin kiintopisteen korkeudeksi meren pinnasta 25,64 m N60-korkeusjärjestelmän mukaan. Kiintopisteen vaaitusluku oli koko kaivauksen ajan vaaituskoneen vakiopaikalta 129.

Kaivaus aloitettiin kaivausalueen länsilaidan määrittämiseksi. A-L. Hirviluodon ja H. Brusilan ohjeiden mukaan tuli kaivaa viemärikaivannon pisimmälle länteen sortuneesta kohdasta noin 1 m länteen. Kyseisen pisteen kautta paalutettiin suuntaan 25° kaivauksen länsilaita. Suunta mitattiin käsisuuntakehällä (5.5.1986). Kaivausalueella on ilmeisesti magneettisia häiriöitä, sillä lähellä sijaitsee suuri peltikatto, suurjännitelinja sekä muita pylväslinjoja. Turun kau-

pungin kantakarttaan monikulmiopisteestä n:o 31544 lähteneiden mittausten perusteella merkityn kaivausalueen suunnaksi saadaan mittaamalla 17° . Kaivauksen länsilaitaa vastaan kohtisuorat kaivausruutujen rajat määriteltiin mittanauhalla mitaten Pythagoraan lauseen pohjalta.

Kaivausalue jaettiin 2×2 m:n ruutuihin. Ruudut nimettiin niiden lounaisnurkan kordinaattien mukaan. Koordinaatiston lähtöpisteeksi valittiin $x \ 100 \ y \ 100$ eli $100/100$. Tästä pisteestä pohjoiseen päin kasvoivat x :n arvot ja itään päin y :n arvot. Ruutujen sisäiset kordinaatit mitattiin ruutujen lounaisnurkista kuten edellä.

4.3. Kaivaminen

Turve poistettiin kaivausalueelta lapioilla. Irroitettut turpeet ravisteltiin ja tarkastettiin lastojen kanssa. Tämän jälkeen poistettiin kaivinkoneella ja lapioin kaivausalueen pohjoisosasta (ruudusta $104/100$ pohjoiseen) sekundääri savikerros. Samalla poistettiin ruutujen $110/100$ ja $112/100$ rajalta lahonut pylvään tyvi-osa. Poissiirretty savea tarkastettiin lapioin. Tämän jälkeen aloitettiin kaivaminen lastoilla 10 cm:n kerroksissa 5 cm kerrallaan kaivaen. Yli 4 cm suuremmat kivet jätettiin kaivettaessa paikoilleen. Ruutuja $112/100$ ja $114/100$ sekä ruudun $110/100$ pohjoisosaa ei ruvettu kaivamaan lastoin, koska ne todettiin historiallisella ajalla pohjaan asti myllätyiksi. Kaikki löydöt näistä ruuduista olivat historiallisen ajan tavaraa.

Aluksi kaikki maa seulottiin järjestelmällisesti. Koska seulasta ei löytynyt mitään merkittävää, ja kaivajat huomasivat kaivaessaan $2-3$ mm:n mittaiset luunsirut, niin järjestelmällisestä seulomisesta luovuttiin. Tämän jälkeen seulottiin värjäytyneen maan kohtia ja satunnaisesti muita kohtia. Kaivettua maata tarkastettiin satunnaisesti lastoin kottikärryssä ennen poiskuljetusta. Kaivauksen pohjamaata lapioin tarkastettaessa kaikki maa tarkastettiin lastoin ennen poiskuljetusta.

Lastoin kaivetulta alueelta kaivettiin koko alueelta 4 kerrosta.

Viides kerros kaivettiin kokonaan alueelta 102/100 - 110/100. Alueelta 92/100 - 100/100 kaivettiin viidettä kerrosta vain pohjamaasta erottuvien tummempien paikkojen kohdalta. Kuudetta kerrosta kaivettiin vain pohjamaasta erottuvien tummempien paikkojen kohdalta.

4.4. Kartoitus ja valokuvaus

Kaikista esiin kaivetuista tasoista ja profiilista piirrettiin kartat mittakaavaan 1:20. Pinta- ja pohjavaaituskartta tehtiin mittakaavaan 1:50. Kaikki tasot valokuvattiin mustavalkealle negatiivifilmille ja väridiafilmille. Lisäksi kaivausalue ja sen ympäristö kuvattiin ennen ja jälkeen kaivauksen molemmille filmeille. Löytöpaikoista otettiin pienempi alaisia kuvia.

4.5. Näytteet

Maanäytteitä otettiin puhtaaksi pyyhityllä kaivauslastalla ympäristöään tummemmista kohdista, järjestelmällisesti joistain kerroksista ja näytteeksi profiilin maalajeista. Näytteitä kuivatettiin noin 3 kuukauden ajan huoneenlämmössä avonaisissa muovipusseissa kaksi kertaa pussit tyhjentäen. Hiilinäytteitä otettiin myös joitakin, mutta kunnan näytettä varten hiiltä ei löytynyt tarpeeksi oletettavista esihistoriallisista kulttuurikerroksista. Hiilinäytteet otettiin ja käsiteltiin kuten maanäytteetkin.

4.6. Kaivausaineiston taltiointi

Löydöistä mitattiin ruutujen sisäiset koordinaatit ja vaaittiin suhteellinen korkeus. Aluksi otettiin edellämainitut tiedot kaikista löydöistä, mutta 3:sta kerroksesta alkaen pienet saviastian palat otettiin talteen kerroksittain ruutuneljänsien tai -puolikkaiden tarkkuudella. Löytöjen luetteloinnin yhteydessä myös 1. ja 2. kerroksen pienet saviastian palat luettelointiin samoin perustein. Summittaiseen löytökarttaan nämä saviastian palat merkattiin kuitenkin yksitellen ennen niiden yhdistämistä ja luettelointia. Kaivauksen löydöt luettelointiin numeroille KM 23226:1-296. Tärkeimmät kaivauskartat piirsivät puhtaiksi

Turun maakuntamuseon työntekijät Gabriela Buscmann-Martin ja Jaroslaw M. Czubak. Kaivauskertomus liitteineen, valokuvat ja näytteet on arkistoitu Turun maakuntamuseoon

5. Kaivauspaikka kaivauksen jälkeen

Kaivauspaikan myöhemmän paikallistamisen helpottamiseksi hakattiin kiintopisteen lisäksi rasti myös alueen suurimman siirto-lohkareen äärimmäiseen itäpäähän noin 1 m:n korkeudelle, sekä tehtiin kaivausalueen pohjoispäässä olevan kaksoispylvään molempiin osiin huopakynällä (permanent) rastit noin 1 - 1,5 m:n korkeudelle maasta. Pohjois-etelä-suuntaiselle päälinjalle lyötiin puupaaluja (n.1,5x1,5 cm) ja valkeita muoviputkia (sähkö-asennusputkea Ø n. 1 cm) oheisen kartan mukaisesti. Muoviputkissa on teksti " Turku Kaerla Mulli 1986 kaivausraja ". Ruudun 106/100 länsilaidan kohdalla on noin 85 cm:n syvyydessä vaaka-asennossa kaivausalueen suuntaisesti noin 110 cm:n mittainen rautaputken pätkä. Ruudun 108/100 luoteisnurkasta länteen noin 60 cm:n päässä on kaksi metallista lenkkiä (ilmeisesti harusvaijerien lenkkejä) noin 29 cm:n päässä toisistaan, jotka ovat ilmeisesti kiinni kalliassa.

Kaikki kaivettu maa-aines kuljetettiin paikalta pois Topinojan maankaatopaikalle, ja tilalle tuotiin Topinojalla valmistettua ravinnerikasta multaa, siten nyt kaivettu alue erottuu hyvin kaivamattomasta alueesta huokoisena ja kivettömänä.

6. Kaivauksen tuloksista

6.1. Pintakerrosten poisto

Pintakerrosten poiston yhteydessä löytyi runsaasti historiallisen ajan tavaraa: lasin siruja, nauvoja, piikkilankaa, kiväärin hylsyjä, posliinia, tiiltä ja sementtiä. Piikkilanka ja sementti keskittyivät ruutuun 106/100. Kiväärin hylsyjä löytyi suurten kivien läheltä, jonne ne ovat jääneet ilmeisesti poikien pommeleikeistä.

TURKU (ent. Maaria) KAERLA MULLI 1986
Kaivetun alueen merkitseminen
maastoon

- muoviputki
 - puupaalu
- mitat metreinä

magneettinen pohjoinen

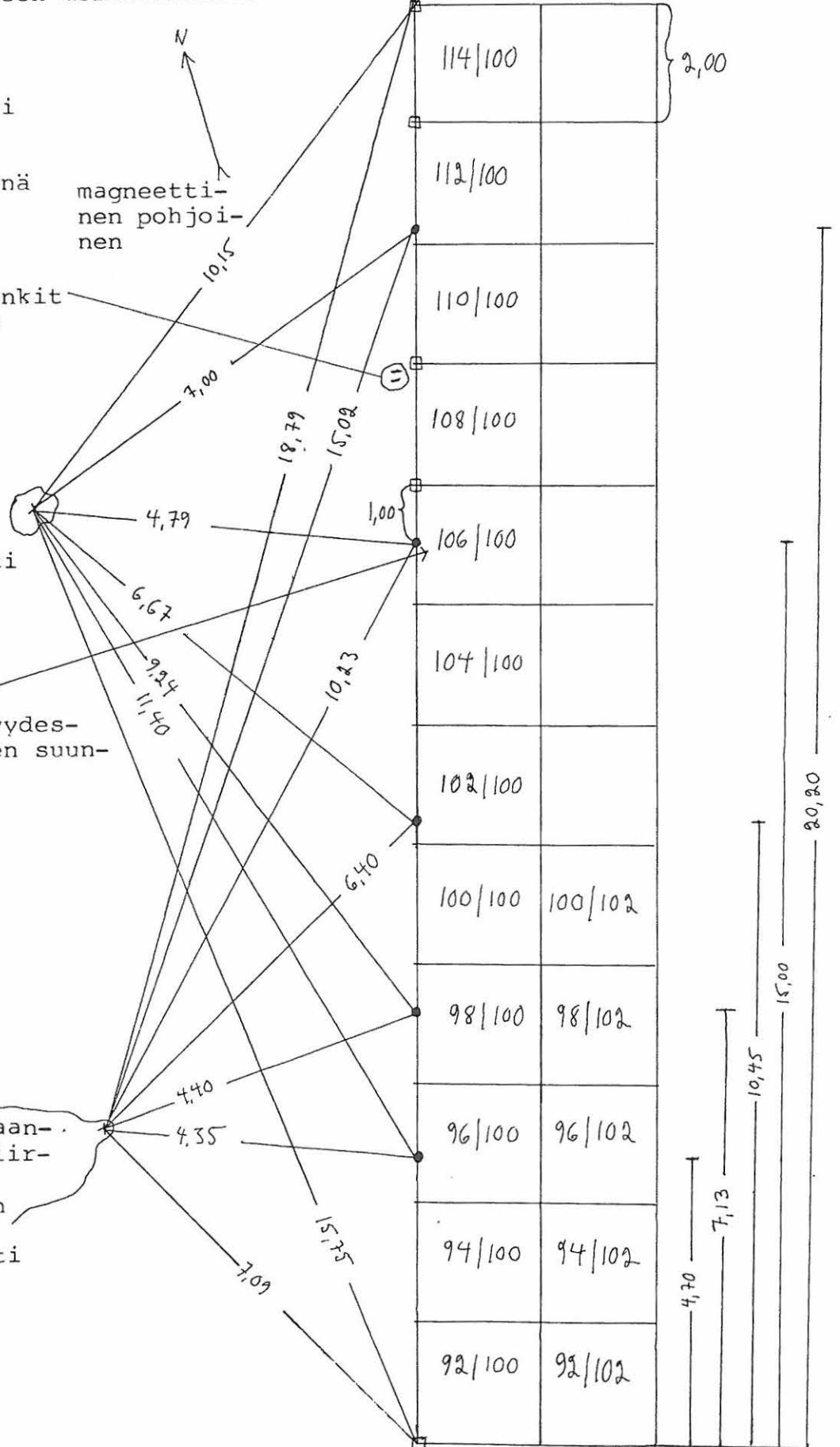
metallilenkit kalliassa

kaivauksen kiintopiste maakiveen hakattu rasti

rautaputki 85 cm:n syvyydessä kaivauksen suuntaisesti

suurimman maanpäällisen siirtolohkareen äärimmäiseen itänurkkaan hakattu rasti

← kaksoispylväs

6.2. 1. kerros

Maa-aines 1. kerroksessa oli multaa. Esihistoriallisen ajan löytöjä tuli vähän mutta historiallisen ajan runsaasti. Esihistoriallista keramiikkaa löytyi lähinnä ruuduista 92/100 ja 92/102. Muista ruuduista tuli vain vähän keramiikkaa tai palaneen luun siruja tai ei mitään esihistoriallista aineistoa. Eniten historiallisen ajan tavaraa tuli ruuduista 104/100 ja 106/100 ja vähiten ruuduista 92/100, 92/102 ja 110/100. Kaivausalueen pohjoispäästä tuli vielä esiin sekundääriä savea, vaikka se pyrittiin poistamaan ennen kerrosten kaivun aloittamista. Ruudussa 106/100 ollut kuoppa syntyi sekundäärin saven poiston yhteydessä. Kuopassa oli saven lisäksi rakennusjätettä.

6.3. 2. kerros

Toisessa kerroksessa alkoi tulla kaivausalueen kaikista ruuduista esihistoriallisia löytöjä. Toisen kerroksen löydöt levittäytyivät laajimmalle alalle koko kaivauksen aikana. Keramiikka näytti kuitenkin keskittyvän ruutujen 108/100 ja 110/100 alueelle ja iskokset ruutujen 96/100 ja 98/100 pohjoisosiin. Ruudusta 92/102 löytyi kaivausten ainoa mahdollinen esihistoriallinen metalliesine - pieni paksusti ruostunut rautarengas. Palanutta luuta tuli eniten ruudusta 108/100. Koko kaivausalueelta tuli historiallisen ajan tavaraa enää vain niukasti. Ruudusta 92/100 poistettiin kaivettaessa runsaasti alle 4 cm halkaisijaltaan olevia kiviä ja ruudusta 98/100 jonkun verran. Maa-aines oli koko kaivausalueella lähinnä humuksen sekaista moreenia. Ruutujen 92/100 ja 92/102 etelälaidoissa haljenneiden suurten kivien vieressä oli tummemman maan alueet.

6.4. 3. kerros

Kolmannen kerroksen löydöt keskittyivät ruutuun 106/100. Melko runsaasti aineistoa tuli myös ruudusta 110/100. Kaikista ruuduista tuli kuitenkin vähän keramiikkaa, ja ruudussa 96/100 olevan suuren kiven itäsivustalta melko paljonkin. Ruudun 100/100 keskivaiheilta löytyi kaivauksen ainoa pii-iskos. Palanutta luuta löytyi vähän. Maa-aines koko alueella oli lähinnä humuksen

sekaista moreenia. Osalla alueesta maa-aines oli jo puhdasta moreenia. Ruuduissa 92/100 ja 92/102 oli edelleen tummemmat alueet samoilla paikoilla kuin edellisessäkin kerroksessa. Ruudussa 106/100 olleesta kuopasta tuli edelleenkin posliinia ja tiiltä. Ruudussa 108/100 maa oli hieman huokoisempaa kuin muualla ja siinä oli seassa niukasti nokea. Ruudun 100/100 kaakkoisnurkassa oli hieman hiiltä. Kolmannen tason kartoittamisen ja valokuvauksen jälkeen poistettiin kaivausalueen eteläisimmistä ruuduista suuret kivet, niiden alla olleen maan laadun tarkastamiseksi. Maa kivien alla oli puhdasta moreenia. Kaivauksen ainoa lasihelmen palanen löytyi ruudusta 106/100

6.5. 4. kerros

Neljännän kerroksen löydöt keskittyivät ruutuun 106/100. Ruudusta 110/100 tuli myös melko paljon löytöjä. Ruudut 98/100 - 104/100 ja 92/100 olivat lähes löydöttömiä. Ruudusta 108/100 tuli jonkun verran löytöjä. Ruudusta 96/100 tuli runsaasti keramiikkaa suuren kiven itäsivulta. Mahdolliset rautakuonan palat löytyivät ruuduista 94/100 ja 110/100. Palanutta luuta tuli enemmän kuin edellisestä kerroksesta. Maa-aines oli moreenia ja hiekkaa. Alueella 92/100 - 100/100 olevat tummemmat alueet ovat ilmeisesti ainakin osittain historiallisen ajan toiminnan jälkeä, sillä ruudun 100/100 tummasta kohdasta tuli melko paljon lasia. Värjäytynyt hiekka ruudussa 106/100 vaikuttaa eniten esihistorialliselta kulttuurimaalta. Ruudun 110/100 värjäytynyt hiekka on sekoittunut pahasti historiallisella ajalla. Ruudun 104/100 pisteessä x 28 y 55 oli noin 40 cm halkaisijaltaan oleva tummemman maan alue. Samoin oli tummempi alue ruudun 102/100 koillisosassa, josta löytyi muutamia keramiikan paloja. Ruudun 106/100 kuopan kohdalta tuli edelleen tiiltä. Ruudun 112/100 1. kerrosta kaivettiin. Ruudun pohjoisosasta löytyi romua ja länsilaidasta mustia nokiläiskiä. Koska ruutu todettiin tällä vuosisadalla perusteellisesti myllätyksi ja löydöttömäksi, niin sen kaivaminen lopetettiin.

6.6. 5. kerros

Viidennessä kerroksessa tuli pääasiassa vain keramiikkaa ruuduista 96/100 ja 106/100. Muista ruuduista tuli vain vähän tai ei ollenkaan löytöjä. Ruudun 110/100 länsilaidasta tuli historiallisen ajan tiiltä. Ruutujen 108/100 ja 110/100 rajalta löytyi roskakuoppa (108/100 x 200 y 200 vl 281). Kuopassa oli lasia, tiiltä, punasavikeramiikkaa ja muovia. Ruutujen 110/100 ja 112/100 rajalta löytyi lasia. Ruudusta 98/100 löytyi samasta kohdasta lasia ja palanutta luuta (vl 225). Viides kerrosrosros kaivettiin kokonaan alueelta 102/100 - 110/100, mutta alueelta 92/100 - 100/100 kaivettiin vain pohjamaasta erottuvia tummempia kohtia. Hiekkaa oli samoilla alueilla kuin edellisessäkin kerroksessa, mutta värjäytyneen hiekan alueet pienenevät.

6.7. 6. kerros

Kuudetta kerrosta ei kaivettu kuin ruudun 106/100 pohjamaasta tummempana erottuvien alueiden kohdalta sekä suppeilta alueilta ruuduista 96/100 ja 92/102. Ruudusta 96/100 tuli suuren kiven länsisivulta vähän keramiikkaa. Ruudusta 106/100 löytyi keramiikkaa ja iskoksia.

6.8. Pohjamaan tarkastus

Pohjamaa oli suurimmalla osaa kaivausalueetta moreeni. Aivan ruudun 92/100 lounaisnurkassa pohjamaa oli savista hiekkaa ja ruudussa 106/100 hiekkaa. Pohjamaan tarkastus ei tuottanut löytöjä

7. Yhteenveto

Kaivaus tuotti eniten saviastian paloja, jotka ovat peräisin monentyyppisistä astioista ja ilmeisesti myös useilta esihistoriallisilta kausilta. Astioiden seinämien vahvuus vaihtelee 4 ja 12 mm:n välillä. Ainakin yksi astia on ollut tasapohjainen. Reunatyyppejä on myös useita, mutta suurin osa on yksinkertaisia profiloimattomia. Muutamissa paloissa oli myös jäänteitä astian seinämän taitteesta. Osa paloista on koristeetomia ja osassa on matalia uria (naarmuja) sisä- ja ulkopinnoilla. Urat ovat usein palan sisä- ja ulkopinnalla toisiinsa

nähdessä ristikkäin. Joissakin paloissa on myös uria reunan päällä. Muutamissa paloissa on jäänteitä urien päällä olleesta liepinnoituksesta. Kuoppia on vain harvoissa paloissa. Kahdessa palassa on kierrenuorapainanteita ja yhdessä palassa mahdollinen kissantassupainanne. Yhdessä palassa on myös kuoppia reunan päällä. Suuren osan paloista sisäpinnat ovat mustia sekä kivimäisen sileitä ja kiiltäviä. Joidenkin palojen sisäpinnoilla on mustaa jäkälämäistä karstaa. Suurimmassa osassa paloja sekoite on karkeaa hiekkaa - joskus lähes kivimurskaa. Paloja on sekä hyvin poltetuista astioista että hyvin hauraista astioista.

Toiseksi eniten kaivauksella löytyi kvartsi- ja kivi-iskoksia sekä hioimia ja niiden katkelmia. Piitä tuli vain yksi iskos. Kiviesineiden katkelmia tuli muutama kappale. Ainoa kokonainen kiviesine oli pitkulainen hienonnuskivi. Yleisin kivilaji oli vihertävän harmaata. Hioimet olivat punaista hiekkakiveä tai hieman karkeampaa punertavaa kiveä. Suurimmat hioimet tulivat ruudusta 94/100 suuren kiven kupeella olleesta kivikosta. Hienonnuskivessä ja joissakin hioimen katkelmissa on jäänteitä jostakin mustasta aineesta. Osa talteen otetuista iskoksista saattaa olla myös luonnon aikaan saamia iskoksia.

Palaneen luun paloja ja siruja alueelta tuli suhteellisen vähän, ja osa niistäkin lienee historialliselta ajalta löytöolosuhteiden perusteella.

Muina löytöinä alueelta tuli kaksi rautakuonan palasta, pieni paksusti ruostunut rautarengas ja punaisiin epäsäännöllisiin täplin koristeltu lasihelmen pala.

Mitään selviä rakenteita kaivauksella ei tullut esiin. Ruudussa 94/100 suuren kiven vieressä ollut kivikasa oli kuitenkin varmasti ihmisen tekemä esihistoriallisella tai historiallisella ajalla, koska kivien seasta löytyi kolme kaivauksen suurinta hiointa. Palanutta luuta kivikosta ei tullut vain joitakin saviastian paloja. Kaivauksen eteläprofiilissa näkyvät molemmat suuret kivet olivat lohjenneet tasaisesti, ja lohjenneet osat on ilmeisesti kuljetettu paikalta pois, koska niitä ei löydetty kaivettaessa. Kaivausalueen etäosan suurin kivi oli myös loh-

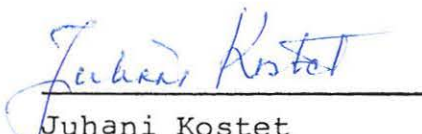
jennut itäreunastaan. Kiviä on lohkottu ainakin historiallisella ajalla, sillä suurimmassa kivessä on poran reikä. Hauraaksi palanutta kiveä ei löytynyt koko kaivausalueelta.

Kivien ja hiekan sekaisesta maasta käytettiin kaivauksella nimitystä moreeni. Humuksen sekaisessa moreenissa oli edellisten lisäksi orgaanista ainesta seassa. Osa kaivauskarttoihin merkatuista humuksen sekaisen moreenin ja värjäytyneen maan alueista saattavat olla merkkejä alueen esihistoriallisen ajan käytöstä, mutta osa niistä on ilmeisesti luonon aiheuttamia ja historiallisella ajalla syntyneitä. Todennäköisimpiä esihistoriallisen ajan merkkejä ovat kaivauksen eteläosassa ruutujen 92/100 ja 92/102 etelälaitojen keskipaikoilla olevat tummat kohdat sekä kaivausalueen eteläosan suurimman kiven ympärillä olevat tummat alueet. Ruudun 100/100 tumma alue lienee historialliselta ajalta nykyaikaisten löytöjen perusteella. Yleensä ottaen maalajien rajat olivat hyvin huonosti havaittavissa alueella 92/100 - 104/100 sekä ruuduissa 108/100 ja 110/100. Tähän on varmasti vaikutusta alueen historiallisen ajan käytöllä. Kaivaus alueen muista ruuduista poikkesi ruutu 106/100, jossa pintakerrokset olivat sekavia kuten muualakin, mutta kiviä oli vähän. Neljännestä kerroksesta alkaen ruudun maalajiksi tuli hiekka, jossa oli selviä tummaksi värjäytyneitä alueita. Näitä alueita voi pitää varsin todennäköisinä merkeinä alueen esihistoriallisen ajan käytöstä. Ruudusta 110/100 tuli myös esille hiekka, mutta se vaikutti historiallisella ajalla perusteellisesti sotketuksi. Historiallisen ajan toimintaan liittyy myös melko varmasti profiilissa ruudun 112/100 näkyvä nokijuova.

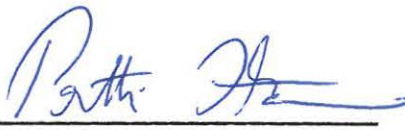
Tämän vuotisen kaivauksen ja vuoden 1962 koekuopituksen tulokset yhdistettynä jatkaa "mullilaista perinnettä" - viitteitä rautakautisesta kalmistosta ja asuinpaikasta. Tätä kaivauskertomusta kirjoitettaessa ei ollut mahdollisuutta suorittaa löytöaineiston vertailevaa tutkimusta. Tämän vuotisen kaivauksen aineistosta voi kuitenkin ehkä tehdä sen päätelmän, että tehdyt löydöt ovat jäänteitä kivikauden lopulta metallikaudelle käytössä olleesta asuinpaikasta. Nyt esiin kaivetun aineiston tarkempi vertaileva tutkimus ja lisäkaivaukset antaisivat varmasti lisää tietoa muinaisjäännöksen luonteesta.

Vaikka paikka vaikuttaakin nykyään hyvin säilyneeltä muinaisjäännökseltä, niin tämän kesän kaivauksen perusteella näyttää kuitenkin todennäköiseltä, että paikalla on ollut vilkasta ihmisen toimintaa historiallisellakin ajalla. Tämä toiminta on sotkenut alueen esihistoriallisia kerroksia ja tuhonnut osan muinaisjäännöksestä. Aikaisemmin tämän vuotisesta kaivauspaikasta hieman länteen todetusta polttokenttäkalmistosta ei saatu kaivauksella mitään merkkejä. Tämän kesän kaivauksen perusteella olisi mielenkiintoista kaivausta jatkaa ruutujen 104/100 - 108/100 kohdalta länteen sekä avata toinen kaivausalue suuren siirtolohkareen luokse todetun polttokenttäkalmiston kohdalle.

Turussa 5/11-1986

Juhani Kostet

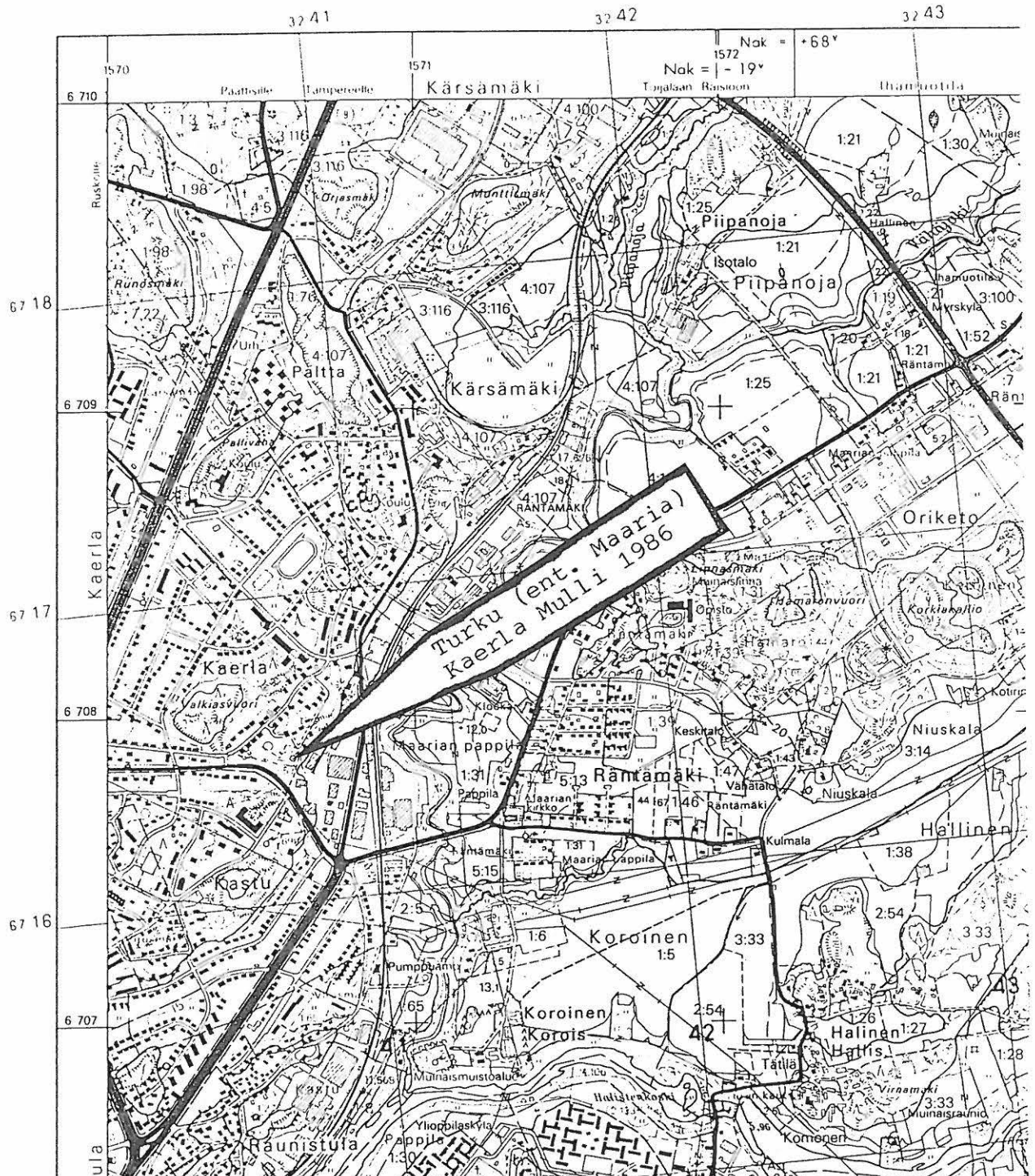
Turun maakuntamuseon
ympäristöosaston
amanuenssi

Pertti Itkonen

HuK

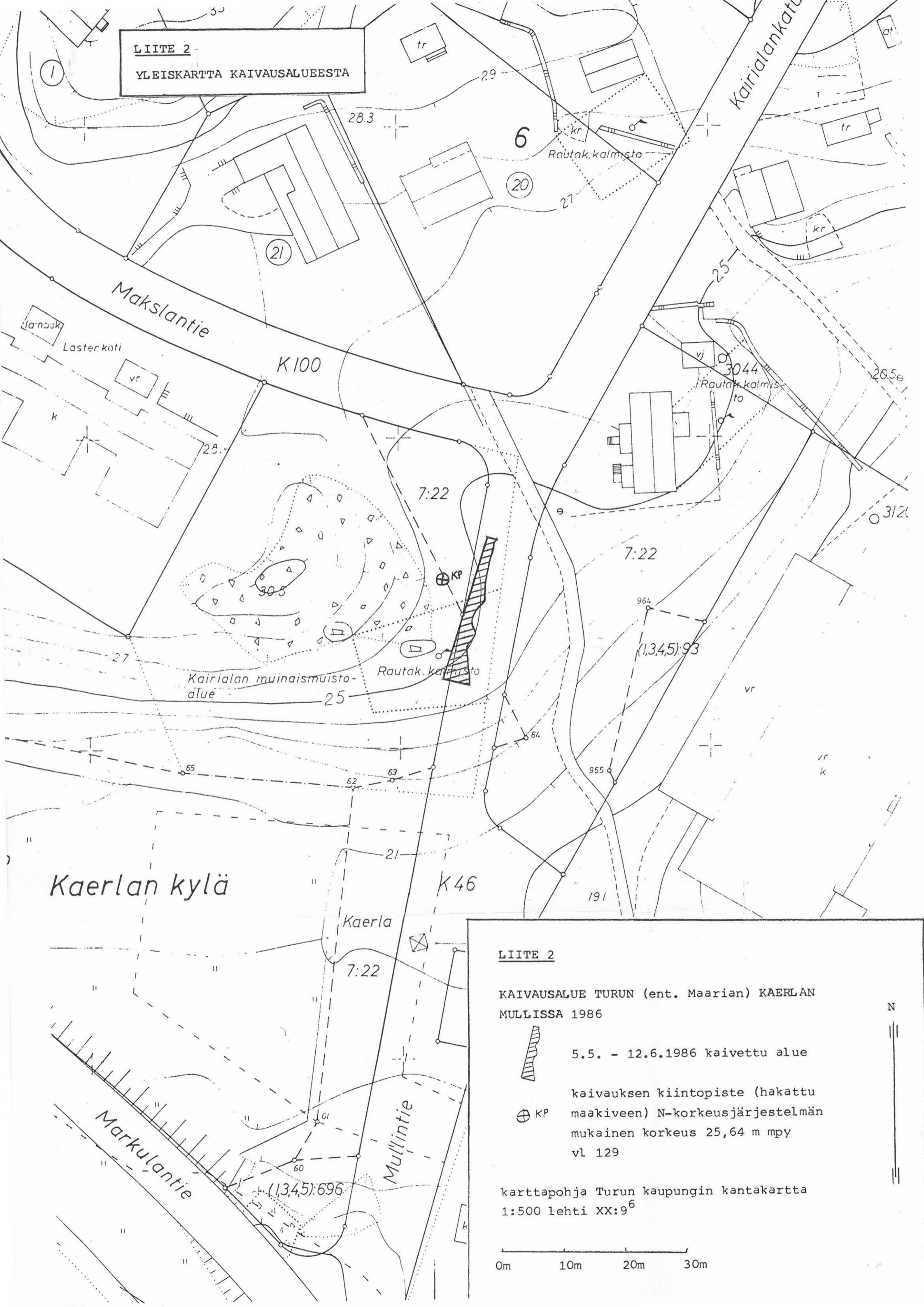
LIITE 1

Kaivauspaikan sijainti peruskarttalehdellä n:o 1043 12
"Littoinen"

LIITE 2

YLEISKARTTA KAIVAUSALUEESTA

LIITE 2

KAIVAUSALUE TURUN (ent. Maarian) KAERLAN MULLISSA 1986

- 5.5. - 12.6.1986 kaivettu alue
- kaivauksen kiintopiste (hakattu maakiveen) N-korkeusjärjestelmän mukainen korkeus 25,64 m mpy vl 129

karttapohja Turun kaupungin kantakartta 1:500 lehti XX:9⁶

0m 10m 20m 30m

N

LIITE 4

Luettelo Turun (ent. Maarian) Kaerlan Mullin vuoden 1986
kaivauksen kartoista

Kartta n:o	Mitta- kaava	Kartan aihe
1	1:50	Pinta- ja pohjavaaituskartta
2	1:20	Profiilikartta
3a	"	Tasokartta 1. taso alueelta 92/100 - 100/100
3b	"	Tasokartta 1. taso alueelta 102/100 - 110/100
4a	"	Tasokartta 2. taso alueelta 92/100 - 100/100
4b	"	Tasokartta 2. taso alueelta 102/100 - 110/100
5a	"	Tasokartta 3. taso alueelta 92/100 - 100/100
5b	"	Tasokartta 3. taso alueelta 102/100 - 110/100
6a	"	Tasokartta 4. taso alueelta 92/100 - 100/100
6b	"	Tasokartta 4. taso alueelta 102/100 - 110/100
7	"	Tasokartta 5. taso alueelta 102/100 - 110/100
8	"	Osatasokartta 5. taso alueelta 92/100 - 100/100
9	"	Osatasokartta 6. taso alueelta 102/100 - 110/100
10	"	Osatasokartta sekalaisia tasoja eri ruuduista koko kaivausalueelta
11	"	Summittainen löytökartta koko kaivausalueesta (värillinen)

Karttoja n:o 8 - 11 ei ole piirretty puhtaaksi.

LIITE 5

Luettelo Turun (ent. Maaria) Kaerlan Mullin vuoden 1986 kaivauksen valokuvista

Mustavalkoiset kinonegatiivifilmit (= KF)

Kamera: Asahi Pentax K-1000

Objektiivi: SMC Pentax - M 1:2 50 mm

Filmit: Agfa Pan 100 ASA, Ilford FP 4 125 ASA ja Kodak Plus - X 125 ASA

Valokuvaaja: Pertti Itkonen (PI)

Arkisto- numero	Kuvaus- päivä	Kuvaaja	Kuvaus- suunta	Aihe
KF86 720	5.5.	PI	S	yleiskuva kaivausalueesta
KF86 721	"	"	"	"
KF86 722	"	"	E	kaivausalue paaluttamattomana
KF86 723	"	"	N	"
KF86 724	"	"	"	"
KF86 725	"	"	"	"
KF86 726	"	"	"	"
KF86 727	"	"	SW	"
KF86 728	"	"	W	"
KF86 729	"	"	SW	"

KF86 730	5.5.	PI	SW	kaivausalue paaluttamattomana
KF86 731	"	"	S	"
KF86 732	"	"	"	"
KF86 733	"	"	E	"
KF86 734	"	"	"	"
KF86 735	"	"	"	"
KF86 736	"	"	S-W-N-E	panoraama kaivausalueesta ja sen ympäristöstä etelästä alkaen, kuvattu Mullintien keskeltä
KF86 737	"	"	"	"
KF86 738	"	"	"	"
KF86 739	"	"	"	"
KF86 740	"	"	"	"
KF86 741	"	"	"	"
KF86 742	"	"	"	"
KF86 743	"	"	"	"
KF86 744	"	"	"	"
KF86 745	"	"	"	"
KF86 746	"	"	"	"
KF86 747	"	"	"	"
KF86 748	"	"	"	"
KF86 749	"	"	"	"
KF86 750	"	"	"	"
KF86 751	"	"	"	"
KF86 752	"	"	"	"
KF86 753	"	"	"	"

KF86 754	5.5.	PI	S-W-N-E	panoraama kaivausalueesta ja sen ympäristöstä etelästä alkaen, kuvattu Mullintien keskeltä
KF86 755	"	"	"	"
KF86 756	"	"	"	"
KF86 757	"	"	"	"
KF86 758	"	"	"	"
KF86 759	"	"	"	"
KF86 760	"	"	"	"
KF86 761	"	"	"	"
KF86 762	"	"	S	viemäriojan kaivun aikana muinaismuistoalueelle nostetun kiven poisto kaivinkoneella
KF86 763	"	"	NW	"
KF86 764	6.5.	"	S-N	viemärikaivannon reunaa ruudusta 102/100 alkaen pohjoiseen päin
KF86 765	"	"	"	"
KF86 766	"	"	"	"
KF86 767	"	"	"	"
KF86 768	"	"	"	"
KF86 769	"	"	"	"
KF86 770	7.5.	"	SW ja W	kaivausalue turve poistettuna ruudusta 94/100 alkaen pohjoiseen päin
KF86 771	"	"	"	"
KF86 772	"	"	"	"
KF86 773	"	"	"	"
KF86 774	"	"	"	"

KF86 775	7.5.	PI	SW ja W	kaivausalue turve poistettuna ruudusta 94/100 alkaen pohjoiseen päin
KF86 776	"	"	"	"
KF86 777	"	"	"	"
KF86 778	"	"	"	"
KF86 779	"	"	"	"
KF86 780	"	"	"	"
KF86 781	"	"	"	"
KF86 782	"	"	"	turve poistettuna ruudut 94/100 ja 96/100
KF86 783	"	"	"	" 98/100 ja 100/100
KF86 784	"	"	"	" 102/100 - 114/100
KF86 785	"	"	N	" 98/100 - 102/100
KF86 786	"	"	S	" 104/100 - 114/100
KF86 787	"	"	E	Jan Storå antaa merkkejä kaivinkoneelle sekundää- rin saven poistossa
KF86 788	"	"	SE	"
KF86 789	8.5.	"	N	työkuva 1. kerros, vasemmalta Sinikka Kauko-Vainio, Tiina Kujanen, Jan Storå ja Hannu Poutiainen
KF86 790	"	"	"	"
KF86 791	"	"	S	Jan Storå antaa merkkejä kaivinkoneelle sekundäärin saven poistossa
KF86 792	"	"	"	"
KF86 793	"	"	N	työkuva 1. kerros, edestä alkaen Tiina Kujanen, Sinik- ka Kauko-Vainio, Hannu Poutiainen ja Jan Storå

KF86 794	8.5.	PI	E	työkuva 1. kerros, vasemmalta Sinikka Kauko-Vainio ja Tiina Kujanen
KF86 795	"	"	SE	työkuva 1. kerros, vasemmalta Hannu poutiainen, Sinikka Kauko-Vainio ja Tiina Kujanen
KF86 796	9.5.	"	päältä	patinainen läikkä ruudussa 100/100 x 142 y 56 1. kerros
KF86 797	12.5.	"	E	sekundäärin saven poiston jälkeen ruudut 112/100 ja 114/100
KF86 798	"	"	"	" 108/100 ja 110/100
KF86 799	"	"	"	" 104/100 ja 106/100
KF86 800	"	"	S	" 110/100 - 114/100
KF86 801	"	"	"	" 104/100 - 114/100
KF86 802	"	"	SW	ruutu 92/100 ennen turpeen poistoa
KF86 803	"	"	"	ruutu 92/100 turpeen poiston jälkeen
KF86 804	"	"	N	sateinen työkuva 1. kerros, edestä alkaen Tiina Kujanen, Kirsi Ahola, Sinikka Kauko-Vainio ja Päivi Viherkoski
KF86 805	"	"	"	työkuva kuten edellä mutta mukana myös Hannu Poutiainen
KF86 806	"	"	NE	Jan Storå kaivaa keraniikkaa ruudusta 92/100 1. kerros
KF86 807	"	"	"	"
KF86 808	13.5.	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 92/100 1. kerros x 80 y 70
KF86 809	"	"	"	"

KF86 810	14.5.	PI	E	Hannu poutiainen teroittaa kirvestä
KF86 811	"	"	SW	työkuva 1. tason kartoittamista, vasemmalta Sinikka Kauko-Vainio ?, Jan Storå ja Tiina Kujanen
KF86 812	"	"	SW	ruudut 92/100 ja 92/102 1. taso
KF86 813	"	"	NW	ruudut 94/100 ja 94/102 1. taso
KF86 814	"	"	N	ruutu 92/102 1. taso
KF86 815	"	"	"	"
KF86 816	"	"	S	ruudut 94/102, 96/102 ja 98/102 1. taso
KF86 817	"	"	W	ruutu 96/100 1. taso
KF86 818	"	"	"	ruudut 98/100 ja 98/102 1. taso
KF86 819	"	"	S	ruudut 100/100 - 114/100 1. taso
KF86 820	"	"	N	ruudut 96/100 - 114/100 1. taso
KF86 821	"	"	NE	ruudut 108/100 - 112/100 1. taso
KF86 822	"	"	"	ruudut 100/100 - 108/100 1. taso
KF86 823	"	"	NE	ruudut 96/100 - 100/100 1. taso
KF86 824	"	"	E	ruudut 92/100 ja 94/100 1. taso
KF86 825	"	"	E	Jan Storå kaivaa ruutua 94/102
KF86 826	"	"	NE	kaivajat vasemmalta Päivi Viherkoski, Sinikka Kauko-Vainio, Jan Storå, Tiina Kujanen, Hannu Poutiainen ja Kirsi Ahola
KF86 827	"	"	NW	ruudut 92/100, 92/102, 94/100 ja 94/102 1. taso
KF86 828	"	"	"	ruudut 96/100, 96/102, 98/100 ja 98/102 1. taso
KF86 829	"	"	SW	ruudut 102/100 - 106/100 1. taso
KF86 830	"	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 110/100 2. kerros
KF86 831	"	"	"	"

KF86 832	15.5.	PI	NE	kaivamassa 2. kerrosta vasemmalta Hannu Poutiainen, Tiina Kujanen, Sinikka Kauko-Vainio, Kirsi Ahola, Jan Storå ja Päivi Viherkoski
KF86 833	19.5.	"	S	ruudut 102/100 - 110/100 2. taso
KF86 834	"	"	N	"
KF86 835	"	"	NE	"
KF86 836	"	"	W	osa ruuduista 104/100 ja 106/100 2. taso
KF86 837	21.5.	"	SW	paikallinen pikkupoika seuraa Päivi Viherkosken kaivua taustalla vasemmalta Tiina Kujanen ja Sinikka Kauko-Vainio
KF86 838	"	"	"	"
KF86 839	"	"	SE	paikallinen pikkupoika seuraa Päivi Viherkosken kaivua
KF86 840	"	"	S	kuten edellä, taustalla takaa alkaen Tiina Kujanen, Hannu Poutiainen ja Sinikka Kauko-Vainio
KF86 841	"	"	päältä	keramiikkakeskittymä kiven vieressä ruudussa 106/100 x 100 y 144
KF86 842	"	"	päältä	"
KF86 843	22.5.	"	SW	ruutu 92/100 2. taso
KF86 844	"	"	"	ruutu 94/100 2. taso
KF86 845	"	"	N	ruutu 92/102 2. taso
KF86 846	"	"	"	"
KF86 847	"	"	S	ruutu 94/102 2. taso
KF86 848	"	"	"	ruutu 100/100 2. taso
KF86 849	"	"	"	ruutu 98/100 2. taso
KF86 850	"	"	NW	ruutu 96/100 2. taso

KF86 851.	22.5.	PI	N	ruudut 96/100 - 100/100 2. taso
KF86 852	"	"	SW	ruudut 92/100 ja 94/100 2. taso
KF86 853	23.5.	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 110/100 x 75 y 78
KF86 854	26.5.	"	"	keramiikkakeskittymä ruudussa 96/102 x 45 y 10
KF86 855	"	"	"	"
KF86 856	"	"	SW	paikallinen pikkupoika seuraa Sinikka Kauko-Vainion piirtämistä
KF86 857	27.5.	"	S	ruudut 102/100 - 110/100 3. taso
KF86 858	"	"	SW	ruudut 102/100 - 106/100 3. taso
KF86 859	"	"	W	ruudut 104/100 ja 106/100 osittain 3. taso
KF86 860	"	"	N	ruudut 102/100 - 110/100 3. taso
KF86 861.	"	"	NE	ruudut 106/100 - 110/100 3. taso
KF86 862	"	"	ES	ruudut 102/100 ja 104/100 3. taso
KF86 863	"	"	NE	ruudut 108/100 ja 110/100 3. taso
KF86 864	28.5.	"	"	kaivamassa vasemmalta Johanna Viitaharju, Tiina Kujanen, Sinikka Kauko-Vainio, Hannu Poutiainen ja Heljä Brusila
KF86 865	"	"	"	"
KF86 866	"	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 106/100 x 140 y 180
KF86 867	29.5.	"	S	kaivamassa takaa Heljä Brusila, Hannu Poutiainen ja Aki Pihlman
KF86 868	"	"	"	kuten edellä mutta Johanna Viitaharju piirtää etualalla
KF86 869	"	"	SW	ruutu 94/100 3. taso
KF86 870	"	"	"	ruutu 92/100 3. taso
KF86 871	"	"	N	ruutu 92/102 3. taso
KF86 872	"	"	S	ruutu 94/102 3. taso

KF86 873	29.5.	PI	NW	ruudut 92/100 ja 94/100 3. taso
KF86 874	"	"	SW	ruutu 92/100 3. taso
KF86 875	"	"	N	"
KF86 876	"	"	NE	ruudut 92/102 ja 94/102 3. taso kuva sivulta
KF86 877	"	"	W	kiviä poistamassa vasemmalta Hannu Poutiainen, Jan Storå ja Aki Pihlman
KF86 878	"	"	SW	ruudut 92/100 ja 94/100 isojen kivien poiston jäl- keen 3. taso
KF86 879	"	"	N	"
KF86 880	"	"	S	ruudut 98/100 ja 100/100 3. taso
KF86 881	"	"	N	ruudut 96/100 - 100/100 3. taso
KF86 882	"	"	"	ruudut 96/100 ja 98/100 3. taso
KF86 883	"	"	NW	ruutu 96/100 3. taso
KF86 884	"	"	N	ruutu 96/102 3. taso
KF86 885	30.5.	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 96/100 ison kiven vieres- sä 4.kerros
KF86 886	"	"	S	ruudut 102/100 - 110/100 4. taso
KF86 887	"	"	NE	ruutu 102/100 4. taso
KF86 888	"	"	N	"
KF86 889	"	"	W	osittain ruudut 104/100 ja 106/100 4. taso
KF86 890	"	"	N	ruudut 106/100 - 110/100 4. taso
KF86 891	"	"	NE	"
KF86 892	"	"	SE	ruudut 104/100 ja 106/100 4. taso
KF86 893	"	"	NE	kaivamassa 4. tasoa vasemmalta Katriina Sala, Hannu Pou- tiainen ja Heljä Brusila

KF86 894	3.6.	PI	päältä	iso pala keramiikkaa ruudussa 106/100 x 133 y 31
KF86 895	"	"	"	hienonnuskivi KM 23226:171 kivien välissä ruutujen 104/100 ja 106/100 rajalla
KF86 896	"	"	E	"
KF86 897	"	"	"	sekundääriä jätettä kiven alla ruudun 108/100 laidassa
KF86 898	4.6.	"	SW	ruutu 92/100 4. taso
KF86 899	"	"	"	ruutu 94/100 4. taso
KF86 900	"	"	NE	ruudut 92/100 ja 94/100 4. taso
KF86 901	"	"	N	ruutu 92/102 4. taso
KF86 902	"	"	N	ruutu 92/100 4. taso
KF86 903	"	"	SW	ruudut 94/100 ja 94/102 4. taso
KF86 904	"	"	"	ruudut 94/100 ja 94/102 4. taso, nuoli osoittaa hiointa KM 23226:42
KF86 905	"	"	S	ruutu 94/100 4. taso
KF86 906	"	"	"	ruutu 94/102 4. taso
KF86 907	"	"	N	ruudut 96/100 - 100/100 4. taso
KF86 908	"	"	S	ruudut 98/100 ja 100/100 4. taso
KF86 909	"	"	NW	ruutu 96/100 4. taso
KF86 910	"	"	NE	ruutu 96/100 4. taso
KF86 911	"	"	N	ruutu 96/102 4. taso
KF86 912	"	"	S	ruudut 102/100 - 110/100 5. taso
KF86 913	"	"	N	"
KF86 914	"	"	W	ruudut 104/100 ja 106/100 osittain 5. taso
KF86 915	"	"	S	ruutu 106/100 5. taso
KF86 916	"	"	NE	ruudut 106/100 - 110/100 5. taso

KF86917	4.6.	PI	NW	kaivamassa vasemmalta Leena Lehtinen ja Katriina Sala
KF86918	"	"	"	"
KF86919	5.6.	"	S	Leena Lehtinen kaivamassa keramiikkakeskittymää ruudussa 106/100 6. kerros
KF86920	"	"	päältä	suuret keramiikan palat ruudussa 106/100 KM 23226:222
KF86921	"	"	"	"
KF86922	"	"	"	"
KF86923	6.6.	"	N	ruutu 929102 5. taso
KF86924	"	"	N	ruutu 96/100 SW-nurkka 5. taso
KF86925	"	"	"	"
KF86926	"	"	S	ruutu 94/100 5. taso
KF86927	"	"	"	ruutu 94/102 5. taso
KF86928	"	"	"	"
KF86929	"	"	N	ruudut 94/100 ja 96/100 5. taso
KF86930	"	"	päältä	ruutu 94/102 5. taso suuren kiven lohjenneen osan pohjaa
KF86931	"	"	SE	Katriina Salan kaivua seuraavat taempana Mikko ja edessä Petri
KF86932	"	"	S	"
KF86933	"	"	N	ruudun 92/100 SW-nurkka 5. taso
KF86934	"	"	NW	Petteri seuraa Johanna Viitaharjun kaivua
KF86935	"	"	W	ruutu 100/100 NE-nurkka 5. taso
KF86936	"	"	S	vasemmalta Mikko ja Petteri harjoittelevat kaivua ruudussa 112/100
KF86937	"	"	S	"
KF86938	"	"	päältä	"

KF86939	6.6.	PI	päältä	Petteri kaivaa ruudussa 112/100
KF86940	"	"	S	vasemmalta Petteri ja Mikko kaivavat ruudussa 112/100
KF86941	"	"	W	osat ruuduista 104/100 ja 106/100 6. taso
KF86942	"	"	"	"
KF86943	"	"	päältä	ruutu 106/100 6. taso NW-nurkka
KF86944	"	"	SW	" NE-nurkka
KF86945	"	"	S	ruutu 106/100 6. taso
KF86946	11.6.	"	SW	ruudut 92/100 ja 94/100 pohja
KF86947	"	"	"	"
KF86948	"	"	N	ruutu 92/102 pohja
KF86949	"	"	N	ruutu 92/100 pohja
KF86950	"	"	S	ruutu 94/ 102 pohja
KF86951	"	"	N	profiili ruudun 92/102 kohdalla
KF86952	"	"	"	eteläpään profiili ruudun 92/100 kohdalla
KF86953	"	"	E	N-S-profiili ruudun 92/100 kohdalla
KF86954	"	"	SE	N-S-profiili ruudun 94/100 kohdalla
KF86955	"	"	N	ruudut 96/100 - 100/100 pohja
KF86956	"	"	NE	N-S-profiili ruudun 96/100 kohdalla
KF86957	"	"	SW	N-S-profiili ruutujen 98/100 ja 100/100 kohdalla
KF86958	"	"	E	N-S-profiili ruudun 100/100 kohdalla
KF86959	"	"	N	ruudut 96/100 - 100/100 pohja ennen kaivauksen peittoa
KF86960	"	"	S	ruudut 102/100 - 114/100 pohja
KF86961	"	"	N	"
KF86962	"	"	E	N-S-profiili ruutujen 104/100 ja 106/100 kohdalla

KF86 963	11.6.	PI	E	N-S-profiili ruudun 102/100 kohdalla
KF86 964	"	"	NE	N-S-profiili ruutujen 104/100 ja 106/100 kohdalla
KF86 965	"	"	E	" 108/100 ja 110/100 "
KF86 966	"	"	SE	" 112/100 ja 114/100 "
KF86 967	"	"	SW	kaivinkone täyttää kaivausaluetta Topinojan kaatopaikalla valmistetulla mullalla
KF86 968	"	"	W	"
KF86 969	"	"	N	vasemmalta Katriina Sala ja Johanna Viitaharju tarkastavat ruudussa 106/100 olleen suuren kiven paikkaa
KF86 970	"	"	NE	ruudut 104/100 - 114/100 ennen peittoa
KF86 971	"	"	W	koneellista kaivauksen peittoa
KF86 972	"	"	S	"
KF86 973	12.6.	"	NE	kaivausalue peitettynä Topinojan mullalla
KF86 974	"	"	N	"
KF86 975	"	"	SW	ruudut 102/100 - 114/100 peitettynä
KF86 976	"	"	"	ruudut 98/100 - 106/100 peitettynä
KF86 977	"	"	W	ruudut 94/100 - 96/100 peitettynä
KF86 978	"	"	SW	ruudut 92/100 - 94/100 peitettynä
KF86 979	"	"	W	ruudut 92/100 ja 92/102 peitettynä
KF86 980	"	"	E	ruudut 92/100 - 96/100 peitettynä
KF86 981	"	"	SE	ruudut 94/100 - 114/100 peitettynä
KF86 982	"	"	"	ruudut 92/100 - 104/100 peitettynä
KF86 983	"	"	E	ruudut 94/100 - 104/100 peitettynä
KF86 984	"	"	NE	ruudut 92/100 - 104/100 peitettynä
KF86 985	"	"	"	ruudut 92/100 - 114/100 peitettynä

KF86986	12.6.	PI	S	ruudut 112/100 ja 114/100 peitettynä
KF86987	"	"	NE	ruudut 100/100 - 112/100 peitettynä
KF86988	"	"	-	Hannele Ruotsalaisen ja Taina Pietikäisen valmistama Niuskalan opetuskaivauksen päätöskakku, kakun päälle oli tehty makeisista pienoismalli Niuskalan opetuskaivauksista
KF86989	"	"	-	mainion kaivauskakun nautiskelua Niuskalassa
KF86990	"	"	-	"
KF86991	"	"	-	"
KF86992	"	"	-	"

Värilliset kinokoon diapositiivit (= D)

Kamera: Cannon AE-1 Program

Objektiivi: Canon Zoom lense FD 1:3,5-4,5 35-70 mm

Filmit: Kodak Ektachrome professional 64 ASA ja Kodak Ektachrome professional 200 ASA

Valokuvaaja: Pertti Itkonen (PI)

Arkisto- numero	Kuvaus- päivä	Kuvaaja	Kuvaus- suunta	Aihe
D 9335	6.5.	PI	E	turvetta poistamassa vasemmalta Tiina Kujanen, Hannu Poutiainen ja Sinikka Kauko-Vainio
D 9336	"	"	"	viemärikaivannon eteläpäätä ruudusta 92/100 etelään
D 9337	"	"	"	" ruudun 92/100 paikkeilta

D 9338	6.5.	PI	E	ennen turpeen poistoa 92/100
D 9339	"	"	"	" " 92/100 - 96/100
D 9340	"	"	"	"
D 9341	"	"	"	Tiina Kujanen poistamassa turvetta ruudussa 98/100
D 9342	"	"	"	vasemmalta Tiina Kujanen, Hannu Poutiainen ja Sinikka
D 9343	"	"	"	Kauko-Vainio turpeen poistossa alueella 98/100 - 102/100
D 9344	"	"	"	Hannu Poutiainen tarkastaa turpeita ennen niiden
D 9345	"	"	"	poiskuljetusta vasemmalla Tiina Kujanen ja oikealla Si-
D 9346	"	"	"	nikka Kauko-Vainio
D 9347	"	"	"	viemärikaivannon reunaa ruudun 102/100 kohdalla
D 9348	"	"	"	" ruutujen 104/100 ja 106/100 koh-
D 9349	"	"	"	dalla
D 9350	"	"	"	" ruudun 106/100 kohdalla
D 9351	"	"	"	" ruudun 108/100 "
D 9352	"	"	NE.	" 110/100 "
D 9353	"	"	E	" 112/100 "
D 9354	"	"	"	" 114/100 "
D 9355	"	"	"	" 114/100 kohdalta eteen-
D 9356	"	"	"	päin
				" 98/100 kohdalla
				" 100/100 "
				" 102/100 "
				" 104/100 "
				" 106/100 "

D9357	6.5	PI	E	viemärikaivannon reunaa ruudun 108/100 kohdalla
D9358	"	"	"	"
D9359	"	"	SE	viemärikaivannon reunaa ruutujen 110/100 - 114/100 kohdalla
D9360	7.5.	"	W	turve poitettuna alueelta 94/100 - 98/100
D9361	"	"	SW	" 98/100 - 108/100
D9362	"	"	"	" 102/100 - 114/100
D9363	"	"	S	" 98/100 - 114/100
D9364	"	"	E	kaivinkone poistaa sekundääriä savikerrosta Jan Storån antamien merkkien mukaan
D9365	"	"	"	" " vasemmalla kaivaa Tiina Kujanen
D9366	8.5.	"	NW	vasemmalta kaivamassa Sinikka Kauko-Vainio ja Tiina Kujanen vasemmalta seulomassa Jan Storå ja Hannu Poutiainen
D9367	"	"	S	Jan Storå antaa merkkejä kaivinkoneelle sekundäärin savikerroksen poistossa
D9368	"	"	N	takaa alkaen kaivamassa Jan Storå, Hannu Poutiainen, Sinikka Kauko-Vainio ja Tiina Kujanen
D9369	"	"	NE	vasemmalta kaivamassa Jan Storå, Hannu Poutiainen, Sinikka Kauko-Vainio ja Tiina Kujanen
D9370	9.5.	"	päältä	patinainen läikkä ruudussa 100/100 x 142 y 56
D9371	12.5.	"	SE	sekundääri savi poistettuna 110/100 - 114/100

D 9372	12.5.	PI	E	sekundääri savi poistettuna 106/100 - 110/100
D 9373	"	"	"	" 104/100 - 108/100
D 9374	"	"	S	" 104/100 - 114/100
D 9375	"	"	SW	turve poistamatta 92/100
D 9376	"	"	"	turve poistettu 92/100
D 9377	"	"	NE	Jan Storå kaivaa keramiikkakeskittymää ruudun 92/100 1. kerroksessa
D 9378	13.5.	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 92/100 x 80 y 70 1. kerros
D 9379	"	"	"	"
D 9380	14.5.	"	NE	1. taso alueella 92/100 - 100/100
D 9381	"	"	"	1. taso alueella 100/100 - 112/100
D 9382	"	"	E	1. taso 92/100 - 94/100
D 9383	"	"	NE	kaivajia vasemmalta Päivi Viherkoski, Jan Storå, Sinikka Kauko-Vainio, Tiina Kujanen, Hannu Poutiainen ja Kirsi Ahola
D 9384	"	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 110/100 2. kerros
D 9385	"	"	"	"
D 9386	15.5.	"	NE	kaivamassa takaa Hannu Poutiainen, Tiina Kujanen, Sinikka Kauko-Vainio, Kirsi Ahola, Jan Storå ja Päivi Viherkoski 2. kerrosta
D 9387	19.5.	"	NE	2. taso alueella 102/100 - 110/100
D 9388	"	"	N	"
D 9389	"	"	S	"

D9390	21.5.	PI	SW	Mikko seuraa Päivi Viherkosken kaivua taustalla Sinikka Kauko-Vainio
D9391	"	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudussa 106/100 x 100 y 144
D9392	22.5.	"	SW	2. taso alueella 92/100 - 94/100
D9393	"	"	N	2. taso ruuduissa 92/100 ja 92/102
D9394	"	"	"	2. taso alueella 96/100 - 100/100
D9395	"	"	"	"
D9396	23.5.	"	päältä	löytökeskittymä ruudussa 110/100 x 75 y 78
D9397	26.5.	"	"	keramiikkakeskittymä ruudussa 96/102 x 45 y 10 2. kerros
D9398	27.5.	"	S	3. taso 102/100 - 110/100
D9399	"	"	N	"
D9400	28.5.	"	päältä	tumma alue ruudussa 104/100 x 24 y 67 4. kerros
D9401	29.5.	"	"	ruudun 110/100 etelälaita 4. kerros
D9402	"	"	"	"
D9403	"	"	S	edessä piirtää Johanna Viitaharju takaa kaivajat Heljä Brusila, Sinikka Kauko-Vainio, Hannu Poutiainen ja Aki Pihlman
D9404	"	"	SW	3. taso alueella 92/100 - 94/100
D9405	"	"	NW	"
D9406	"	"	N	3. taso alueella 92/100 - 92/102
D9407	"	"	SW	suuret kivet poistettu alueelta 92/100 - 94/100
D9408	"	"	N	3. taso alueella 96/100 - 100/100
D9409	"	"	NW	" 96/100 - 98/100
D9410	30.5.	"	päältä	keramiikkakeskittymä ruudun 96/100 SW-nurkassa

D9411	30.5.	PI	NE	keramiikkakeskittym ruudun 96/100 SW-nurkassa 4. kerros
D9412	"	"	N	"
D9413	"	"	S	4. taso alueella 102/100 - 110/100
D9414	"	"	W	osittain ruudut 104/100 ja 106/100 4. taso
D9415	"	"	N	4. taso alueella 102/100 - 110/100
D9416	"	"	SE	" 102/100 - 108/100
D9417	"	"	NE	kaivamassa vasemmalta Katriina Sala, Hannu Poutiainen ja Heljä Brusila
D9418	3.6.	"	päältä	iso keramiikan pala ruudussa 106/100 x 133 y 31
D9419	"	"	"	KM 23226:171 kivien välissä ruutujen 104/100 ja 106/100 rajalla
D9420	"	"	E	"
D9421	"	"	"	sekundääri roskakuoppa ruudun 108/100 reunassa
D9422	4.6.	"	SW	4. taso alueella 92/100 - 94/100
D9423	"	"	N	"
D9424	"	"	S	4. taso alueella 94/100 - 94/102
D9425	"	"	N	4. taso alueella 96/100 - 100/100
D9426	"	"	NE	4. taso ruudun 96/100 SW-nurkka
D9427	"	"	S	vasemmalta Sinikka Kauko-Vainio ja Katriina Sala pystyttävät kaivauspaalua kuvausta varten
D9428	"	"	S	4. taso alueella 98/100 - 100/100
D9429	"	"	"	5. taso alueella 102/100 - 110/100
D9430	"	"	N	"
D9431	"	"	päältä	ruudun 106/100 W-reuna 5. taso

D 9432	4.6.	PI	päältä	ruudun 106/100 W-reuna 5. taso
D 9433	5.6.	"	"	suuret keramiikan palat ruudussa 106/100 x 123 y 23 6. kerros
D 9434	6.6.	"	N	5. taso 92/ 102
D 9435	"	"	N	ruudun 96/100 SW-nurkka 5. taso
D 9436	"	"	S	5. taso alueella 94/100 - 94/102
D 9437	"	"	"	5. taso 94/102
D 9438	"	"	N	"
D 9439	"	"	S	Petteri seuraa Katriina Salan kaivua ruudussa 96/100
D 9440	"	"	N	5. taso 92/100
D 9441	"	"	NW	5. taso 100/100
D 9442	"	"	S	6. taso 106/100
D 9443	11.6.	"	N	ruutujen 92/100 ja 92/102 pohja ja kaivausalueen etelä- pään profiili
D 9444	"	"	E	ruutujen 92/100 ja 94/100 pohja ja osa kaivausalueen N-S-profiilia
D 9445	"	"	SW	ruutujen 92/100 ja 94/100 pohja
D 9446	"	"	N	ruutujen 96/100 - 100/100 pohja ja osa kaivausalueen N-S-profiilia
D 9447	"	"	NE	kaivausalueen N-S-profiili ruutujen 96/100 - 100/100 kohdalla
D 9448	"	"	N	alue 96/100 - 100/100 ennen peittoa
D 9449	"	"	S	ruutujen 102/100 - 114/100 pohja
D 9450	"	"	N	"

D 9451	11.6.	PI	SE	kaivausalueen N-S-profiili ruutujen 112/100 - 114/100 kohdalla sekä kaivausalueen pohjoispään profiili ruudun 114/100 kohdalla
D 9452	"	"	E	kaivausalueen N-S-profiili ruutujen 108/100 - 110/100 kohdalla
D 9453	"	"	NE	" " 104/100 - 106/100
D 9454	"	"	SE	kaivausalueen N-S-profiili ruudun 106/100 kohdalla
D 9455	"	"	E	" " 102/100 "
D 9456	"	"	NE	kaivausalueen pohja
D 9457	"	"	SW	vasemmalta Johanna Viitaharju ja Katriina Sala tarkastavat ruudun 106/100 E-laidassa olleen suuren kiven paikkaa
D 9458	"	"	N	alue 102/100 - 114/100 ennen peittoa
D 9459	"	"	SW	kaivinkone peittää kaivausaluetta Topinojalta tuodulla mullalla
D 9460	"	"	S	" "
D 9461	12.6.	"	NE	kaivausalue peitettynä Topinojan mullalla
D 9462	"	"	SE	" "

LIITE 6

Luettelo Turun (ent. Maaria) Kaerlan Mullin vuoden 1986
kaivauksen hiilinäytteistä

näyte n:o	ruutu	kerros	x	y	vl	paino
1	92/102	4.	10	50	246	alle 2 g
2	94/100	2.	105	73	194	n. 6 g
3	96/100	4.	102	40	198	alle 2 g
4	98/100	3.	160	175	208	alle 2 g
5	104/100	löytyi profiilin oikaisussa				n. 2 g
6	106/100	5.	170	180	241	n. 2 g
7	106/100	6.	NW-nurkka			n. 2 g
8	108/100	4.	145	145	235	n. 2 g
9	110/100	3.	13	175	231	n. 4 g
10	110/100	4.	80	115	238	n. 2 g
11	112/100	1.	50	20	254	n. 10 g ⁺)

+) todennäköisesti historiallisen ajan hiiltä

LIITE 7

Luettelo Turun (ent. Maaria) Kaerlan Mullin vuoden 1986
kaivauksen maanäytteistä

Näytteet kaivausruuduista

näyte n:o	ruutu	kerros	x	y	vl
1	92/100	3.	112	104	225
2	92/102	3.	111	63	232
3	92/102	4.	38	73	248
4	92/102	5.	30	110	263
5	94/100	3.	65	62	210
6	94/100	4.	55	180	222
7	94/100	5.	5	135	235
8	94/102	5.	120	10	225
9	96/100	3.	153	102	203
10	96/100	4.	100	40	197
11	96/100	4.	102	40	198
12	98/100	3.	95	95	209
13	100/100	3.	92	90	210
13A	100/100	1.	142	56	195
13B	100/100	1.	64	113	201
13C	100/100	1.	34	32	193
14	102/100	3.	140	70	213
15	102/100	4.	70	98	224
16	104/100	3.	50	80	212
17	104/100	3.	55	50	219
18	104/100	4.	10	96	218
19	104/100	4.	28	55	218
20	104/100	5.	200	200	252
21	106/100	3.	95	155	219
22	106/100	4.	149	135	230
23	106/100	5.	15	125	234
24	106/100	5.	180	190	240
25	106/100	6.	130	20	248
26	108/100	3.	75	85	218
27	108/100	3.	95	95	219

28	108/100	4.	40	110	234
29	108/100	5.	90	177	255
30	110/100	1.	60	70	212
31	110/100	3.	60	115	229
32	110/100	4.	140	70	238
33	112/100	1.	70	20	254

Näytteet profiilin maalajeista

näyte n:o	maalaji
34	turve
35	humuksen sekainen moreeni
36	saven sekainen hiekka
37	moreeni
38	savi
39	värjäytynyt hiekka
40	hiekka
41	täytesora
42	värjäytynyt täytemaa

TURKU KAERLA MULLI 1986
 KARTTA N:O 1
 PINTA- JA POHJAVAAITUSKARTTA
 MK 1:50
 KP 25,64 M MPY(N 60) VL 129
 PIIRTÄJÄT: Jan Storå ja Johanna Viitaharju

/100 /102

/100 /102

	146 144 145 147 156 151 150 154 155 156 155 154 152 147 148 146 145 144 142 144 145 146 147 150 155 157 156 157 154 149 148 147 148 149 148 151 151 154 159 162 156 154 156 155 154 155 158 165	146 154 248 150 157 255 155 164 234 160 172 214 143 151 191 152 163 206 149 161 188 151 158 201 162 164 202 161 163 181 156 160 157 222	
114/			
112/			
110/			
108/			
106/			

114/

112/

110/

108/

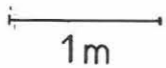
106/

248	270	
252	256	
<u>256</u>	290	
260	255	
246	252	
252	253	
<u>188</u>	245	
<u>200</u>	242	
<u>186</u>	243	270
264	254	<u>178</u>

N

magneettinen pohjoinen

123 vaaitusluku kiviltä

123 kuoppa ja pohjan vaaitusluku sekun -
däärin saven poiston jälkeen

ruutujen sisäiset vaaitusluvut
pintavaaituskartassa seuraavassa
järjestyksessä

112/

110/

108/

106/

104/

102/

100/

155	155	
154	164	
152	234	
147		
148	160	
146	172	
145	214	
144		
142		
144		
145		
146	143	
147	151	
147	191	
150		
150	152	
155	163	
157	206	
156		
157		
154		
149	149	
148	161	
147	188	
148		
149	151	
148	158	
151	201	
151		
154		
159		
162	162	161
156	164	163
154	202	181
156		
155	156	
154	160	
155	197	
158	222	
165		
164		
157		
155	157	163
165	165	169
161	202	190
165	197	
167	151	
168	155	
173	190	
175		
177		
176		
179	179	
184	182	
187	196	
187		
188	197	
189	204	
187		
186		
184		
181		
177	177	
181	189	
182		
179		
166		
165	188	
170	194	
174		
176		
171		
170		
175	170	193
174	184	201
178		

112/

110/

108/

106/

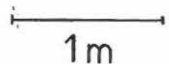
104/

102/

100/

256	290	
260	255	
246	252	
252	253	
188	245	
200	242	
186	243	270
264	254	178
251	255	263
242	196	
237	224	
189	234	
222	239	
218	224	249
215	224	232

magneettinen pohjoinen

123 vaaitusluku kiveltä

123 kuoppa ja pohjan vaaitusluku sekundaarin saven poiston jälkeen

ruutujen sisäiset vaaitusluvut pintavaaituskartassa seuraavassa järjestyksessä

123 ← maanpinta

456 ← turve poistettu

789 ← sekundääri savi poistettu

102/

100/

98/

96/

94/

92/

175			
177			
176			
179			
184	179		
187	182		
187	196		
188			
189	197		
187	204		
186			
184			
181			
177			
181	177		
182	189		
179			
166			
165	188		
170	194		
174			
176			
171			
170			
175	170	193	
174	184	201	
178			
175			
175	180		
176	187		
177			
176			
176			
171			
168	171	192	
167	183	193	
166			
165			
158			
159			
160			
168			
168			
170			
175	170	135	
177	172		
179			
183			
185			
186	183		
190	187		
189			
193			
196			
196	196	192	
199	198	194	
203			
205			
206			
212	210		212
216	215		220
221			
225	228	223	
228	231	229	
228			
219			
212			
263			
196			
192			
197			
229			
234			
228			
228			
166			
152			
139			
148			
167			
197			
210			
254			
253			
295			

pintavaaituskartta

102/

100/

98/

96/

94/

92/

237	224			
189	234			
222	239			
218	224	249		
215	224	232		
214	220	230		
202	212	222		
208	127	231		
175				
224	127	242		
217	228	238		
229	245	246	256	
242	247	261	266	282
261	262	270	262	290

pohjavaaituskartta

TURKU KAERLA MULLI 1986
 KARTTA N:O 2
 PROFIILIKARTTA
 MK 1 : 20
 KP 25,64 M MPY (N 60) VL 129
 PIIRTÄJÄ: Johanna Viitaharju

1 m

kallio

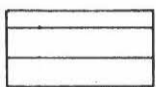
kivi

osa kivistä näkymättömissä

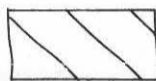
turve

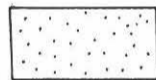
humuksen sekainen moreeni

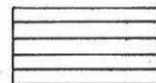
savinen hiekka

moreeni

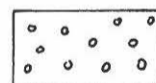
savi

värjätynyt hiekka

hiekka

täytesora

värjätynyt täytemaa

hiili noki

tiili

sementti

puu

rautaputki

styrox

m mpy

26,0

92/

25,5

25,0

24,5

24,0

m mpy

26,0

104/

25,5

25,0

24,5

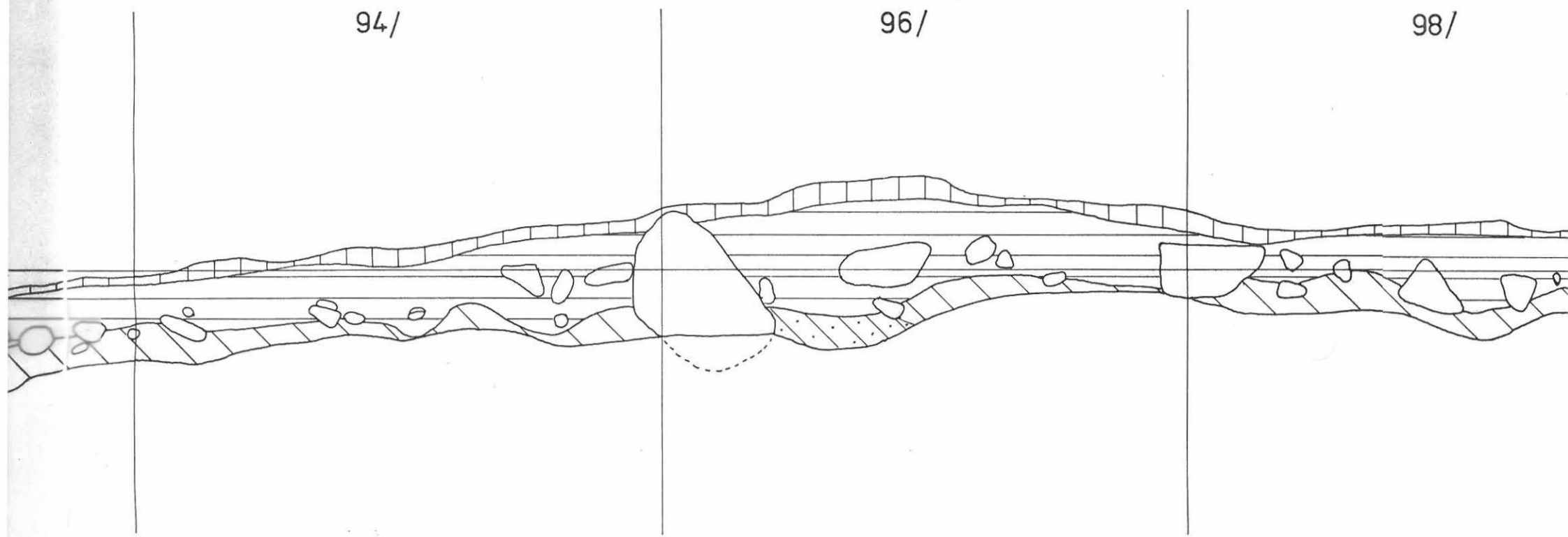
24,0

m

94/

96/

98/

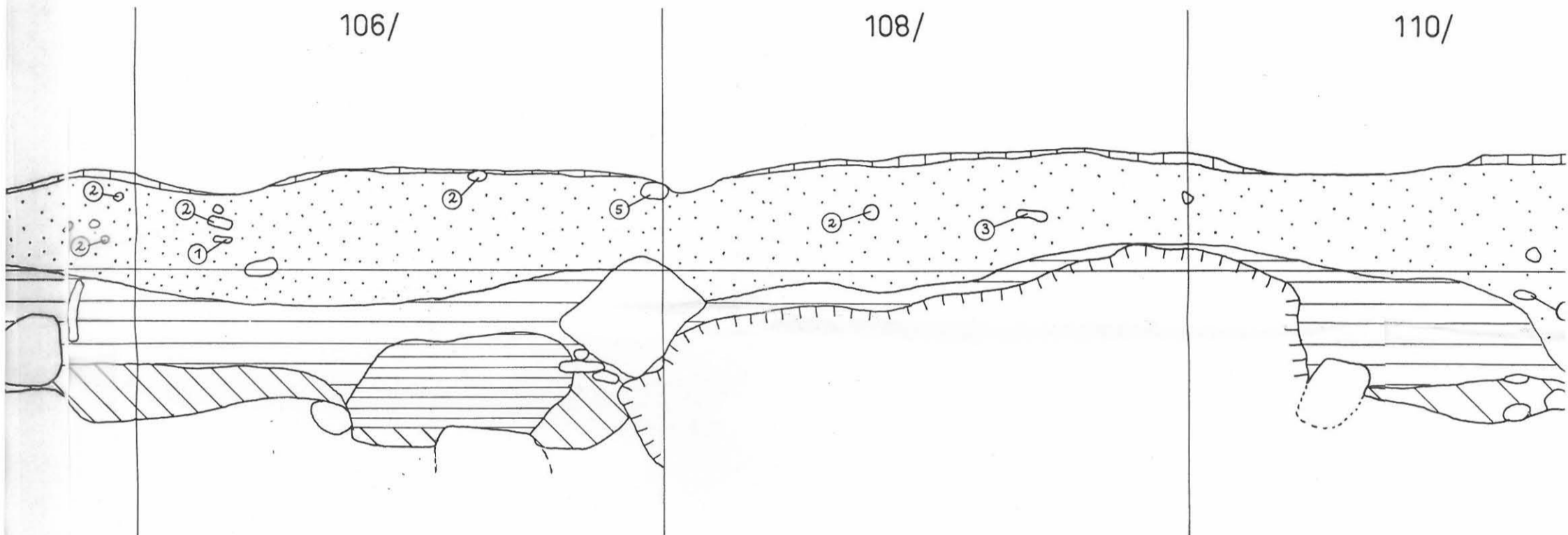

← S N →

106/

108/

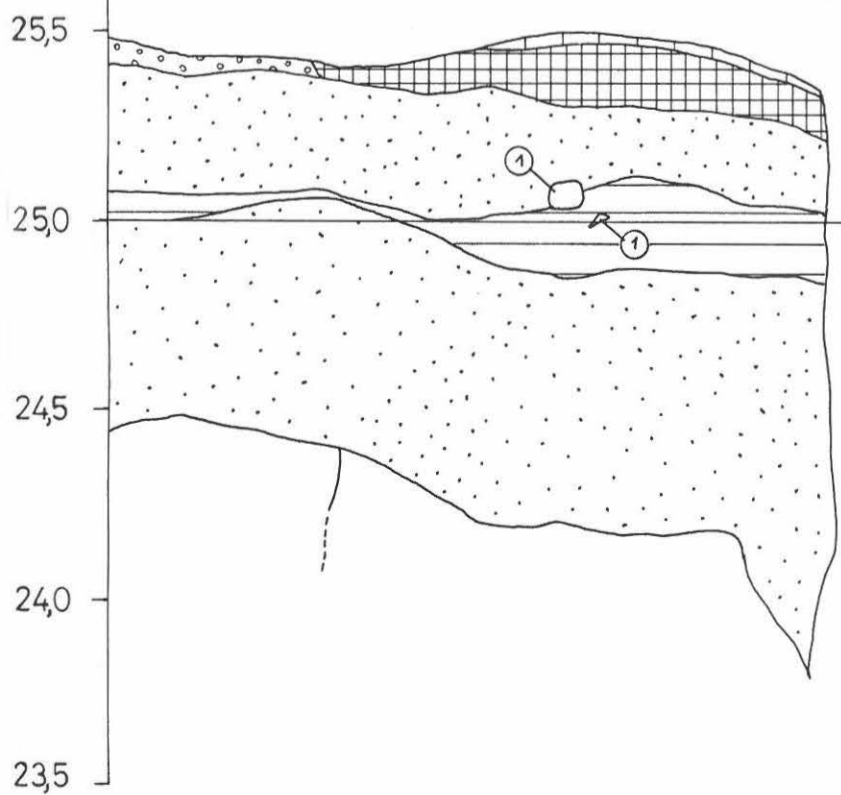
110/

← S N →

m mpy
260

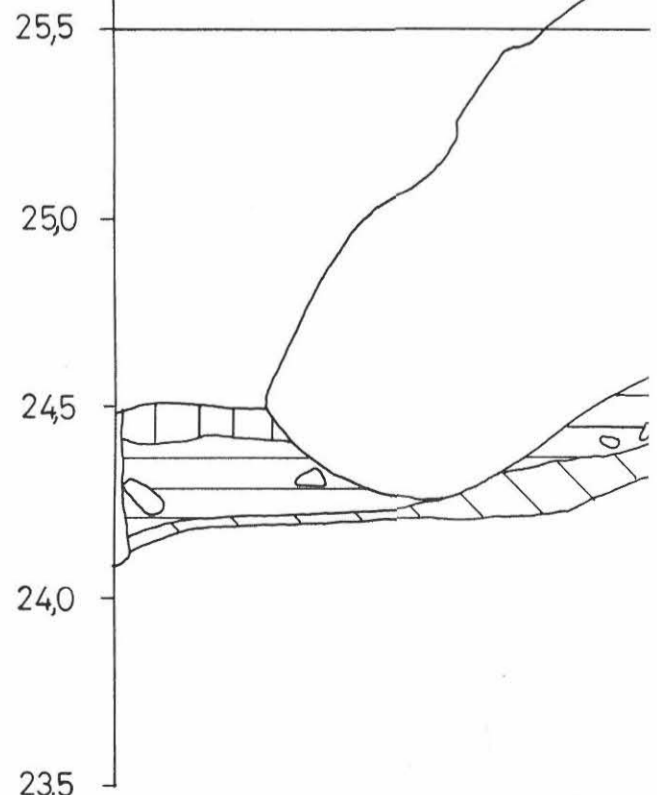
/ 100

← W E →

m mpy
260

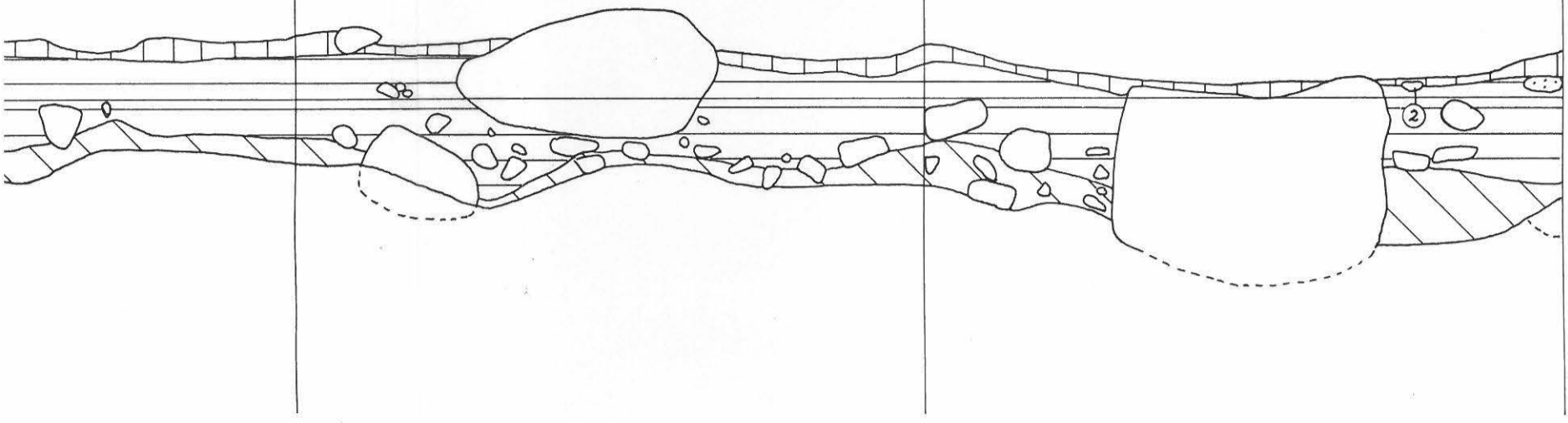
/ 102

←

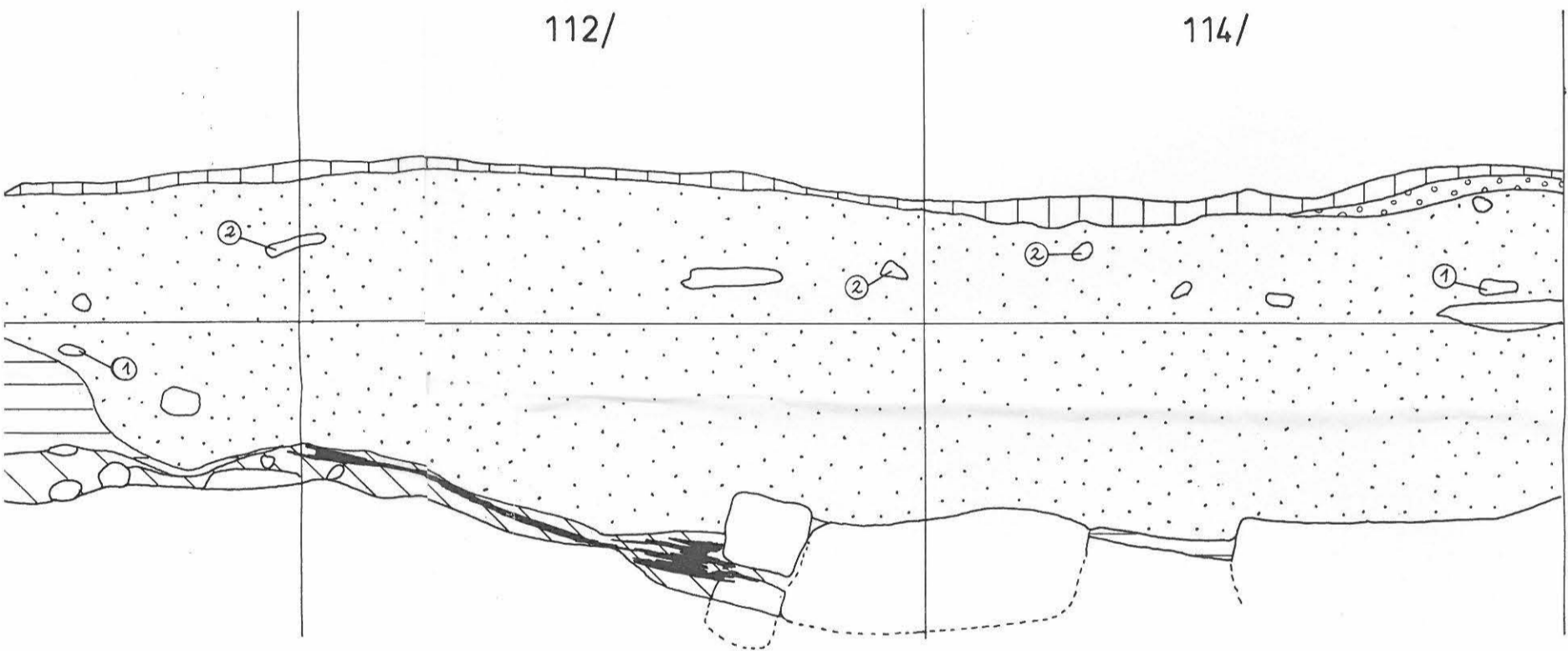
100/

102/

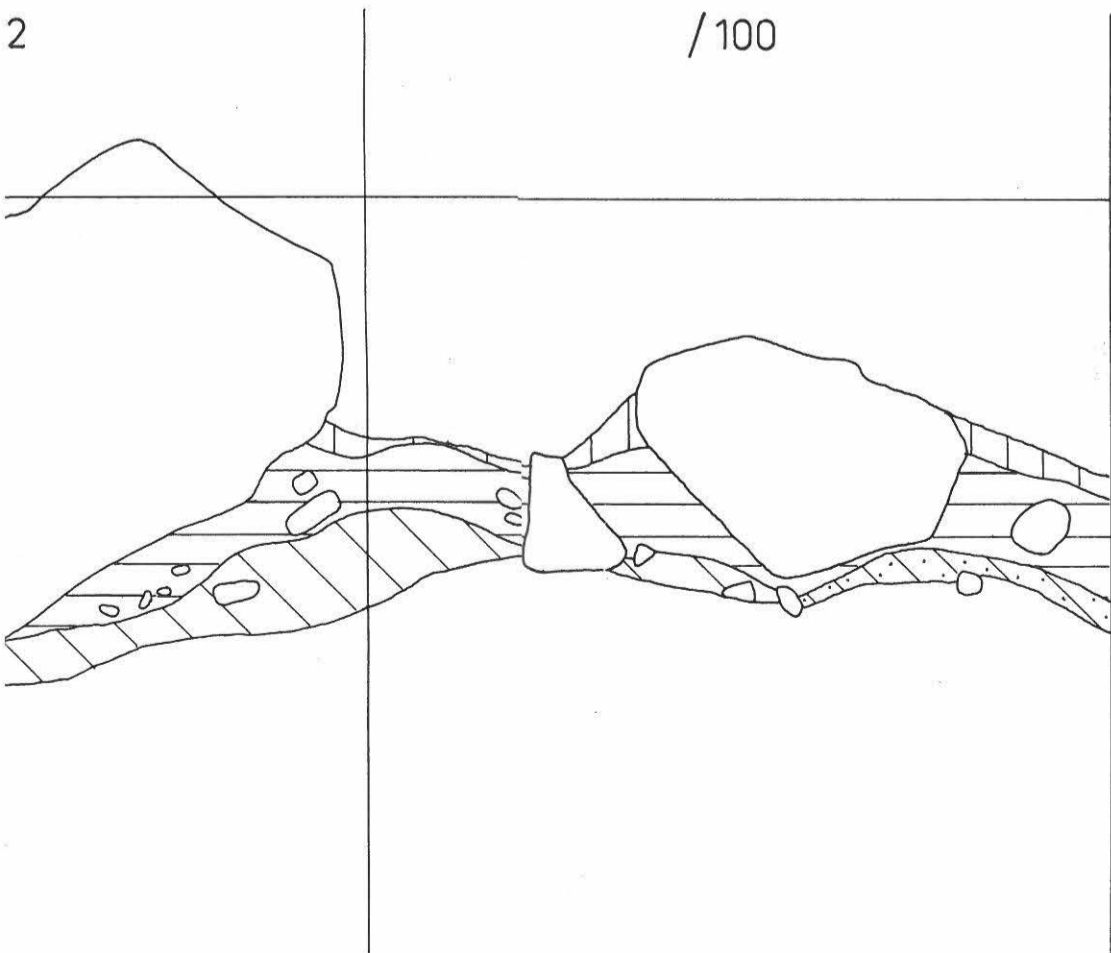
112/

114/

2

/100

← E W →

TURKU KAERLA MULLI

KARTTA N:O 3a

TASOKARTTA 1. TASO

MK 1 : 20

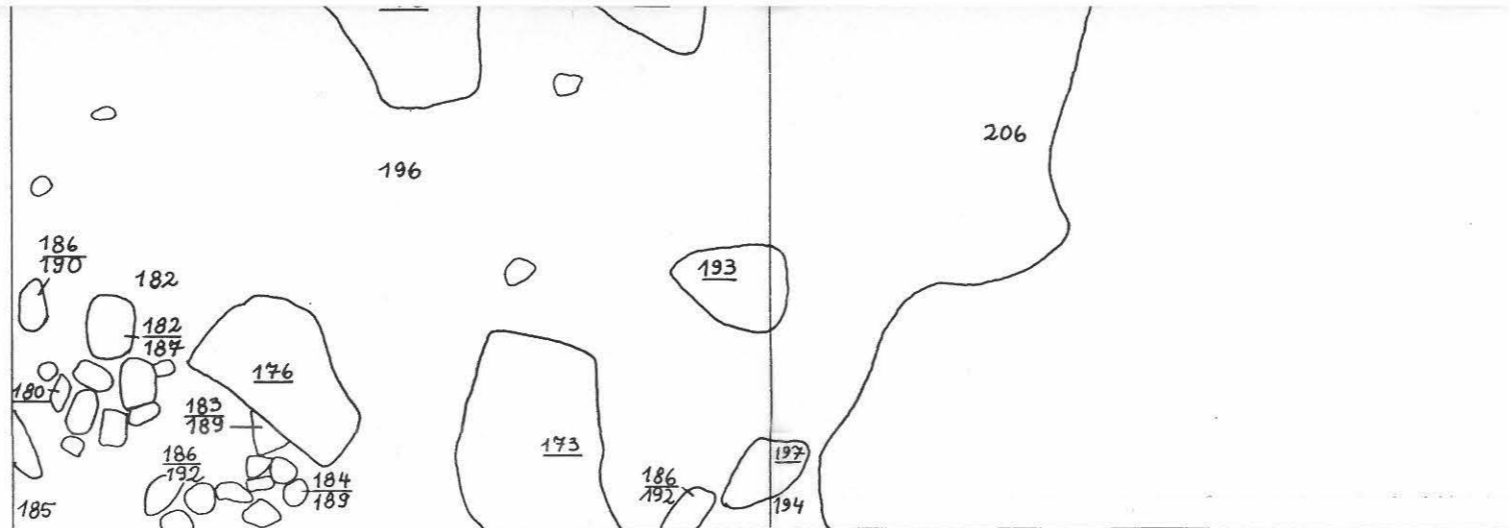
KP 25,64 M MPY (N 60) VL 129

PIIRTÄJÄT : Kirsi Ahola, Sinikka Kauko-Vainio, Tiina

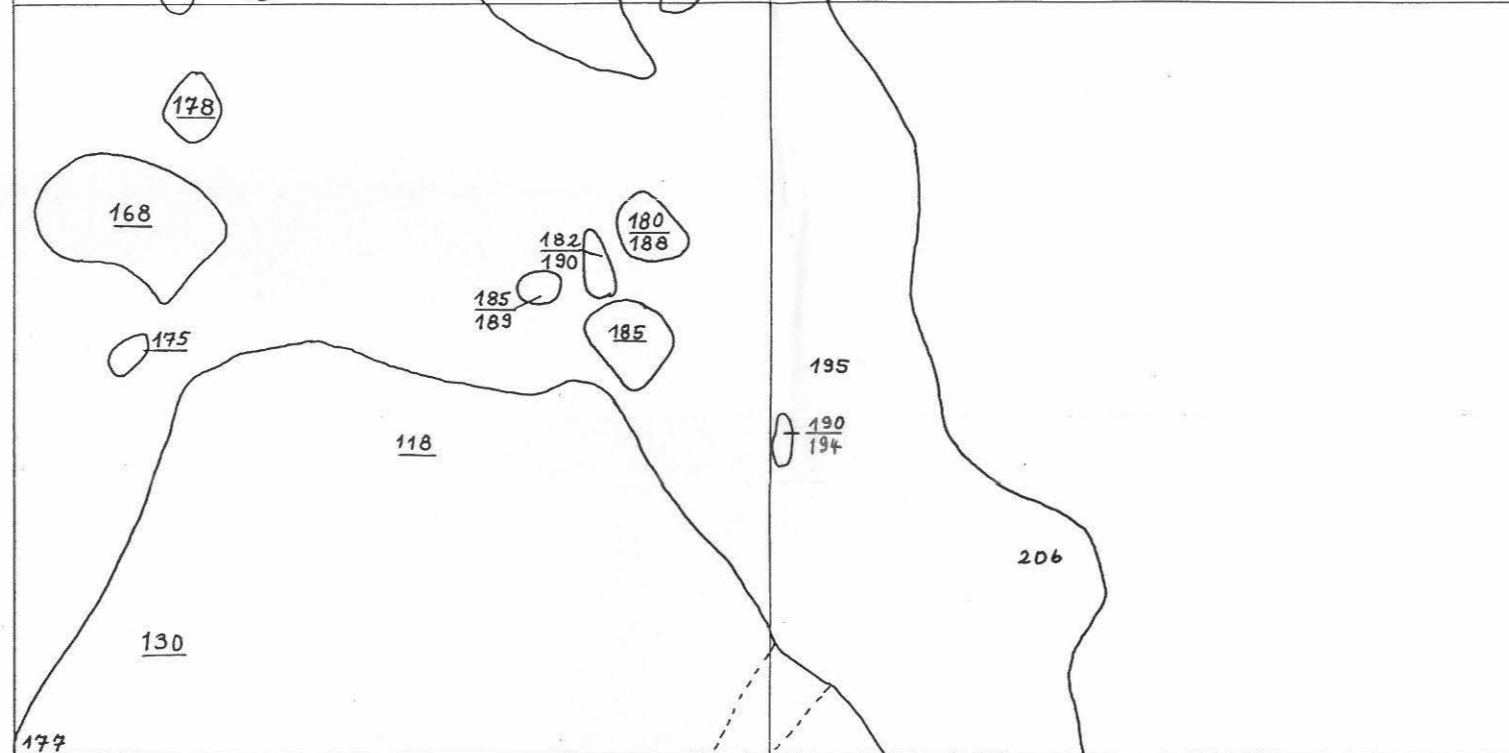
Kujanen, Hannu Poutiainen ja Jan Storå

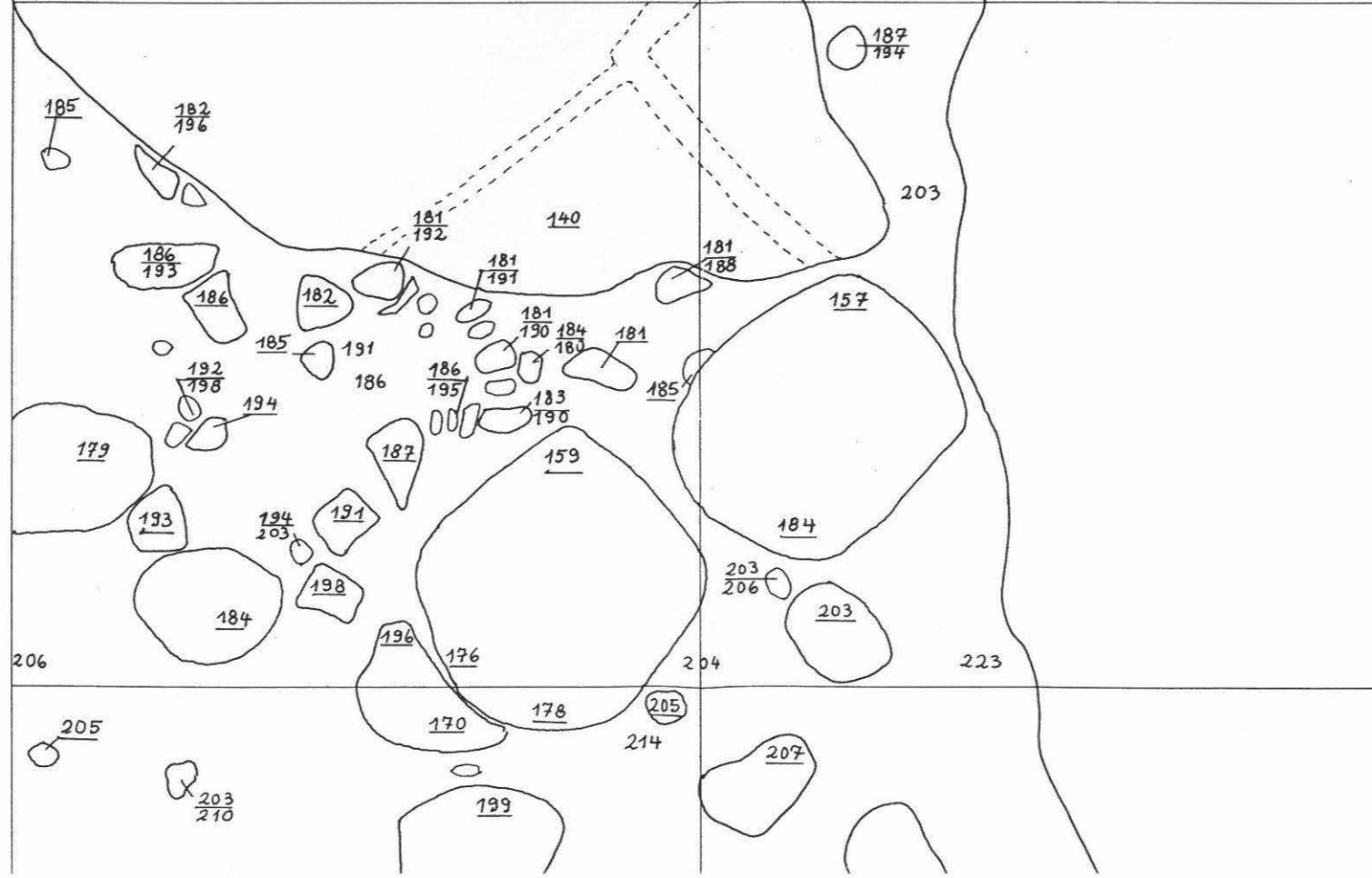
98/

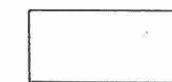
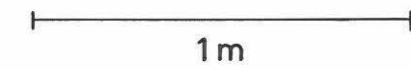
96/

94/

magneettinen pohjoinen

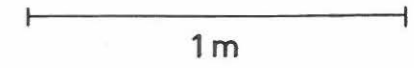
multa

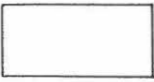

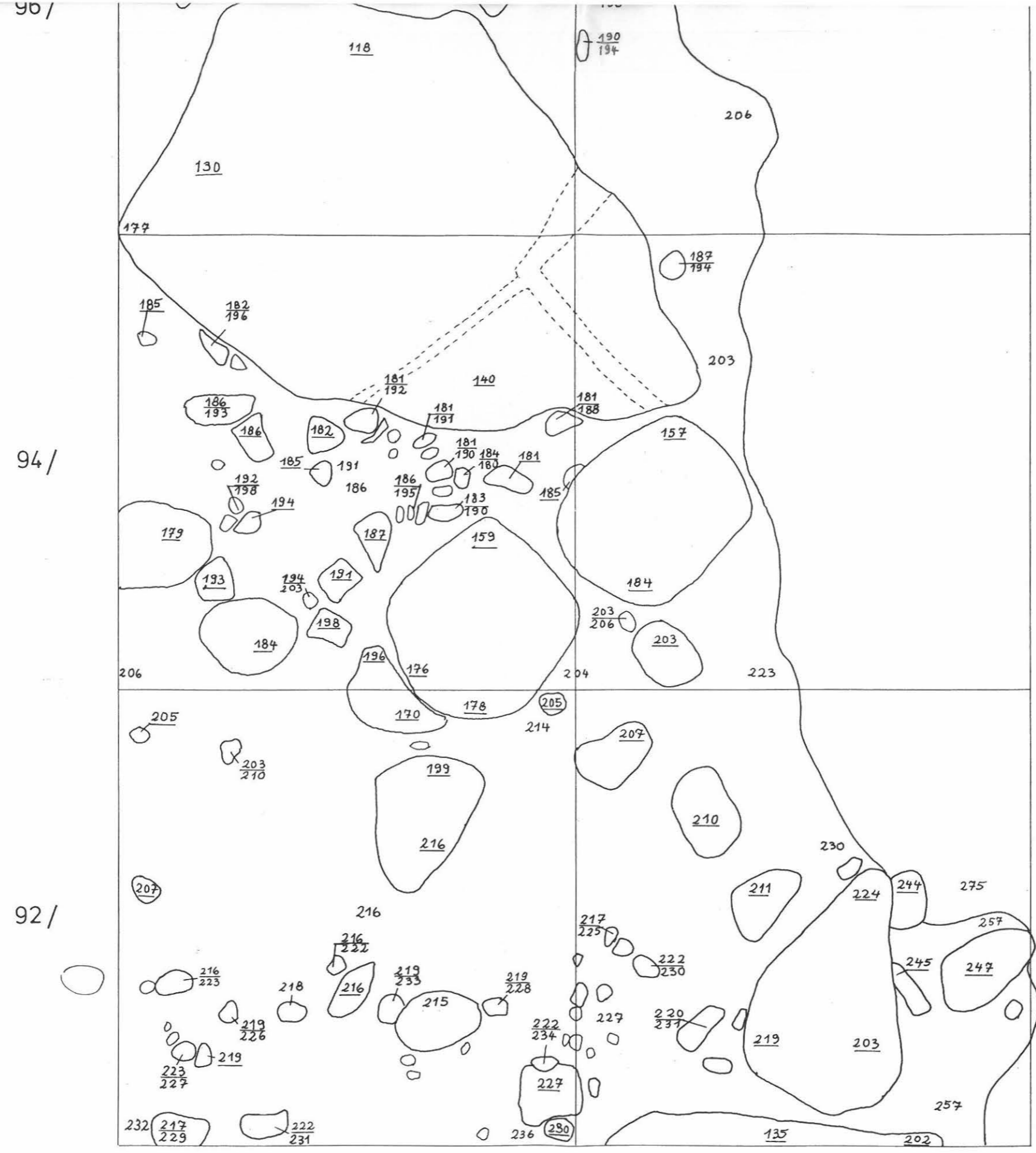
kivessä halkeama

kivi

- multa
- kivessä halkeama
- kivi

TURKU KAERLA MULLI 1986

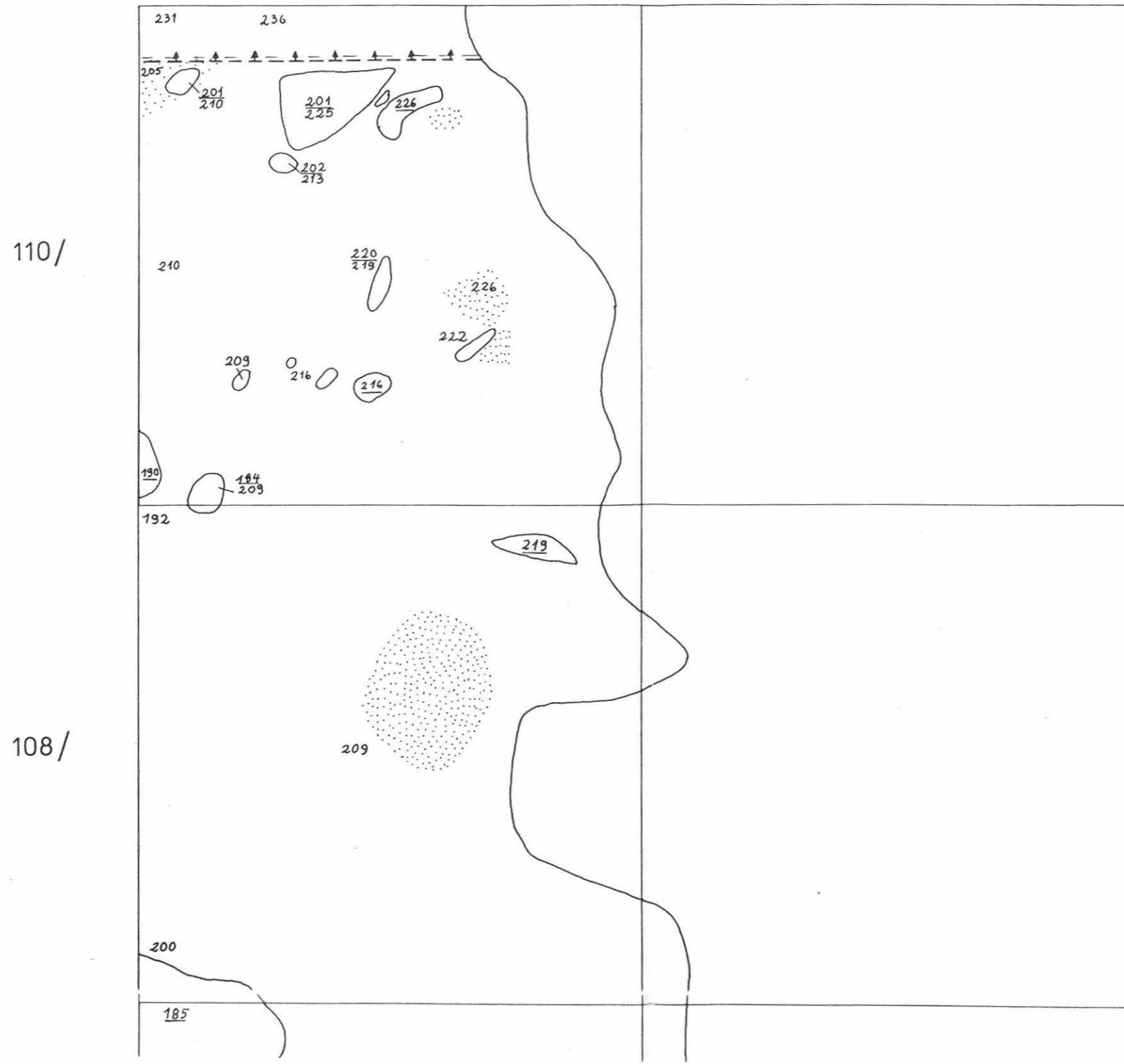
KARTTA N:O 3b

TASOKARTTA 1. TASO

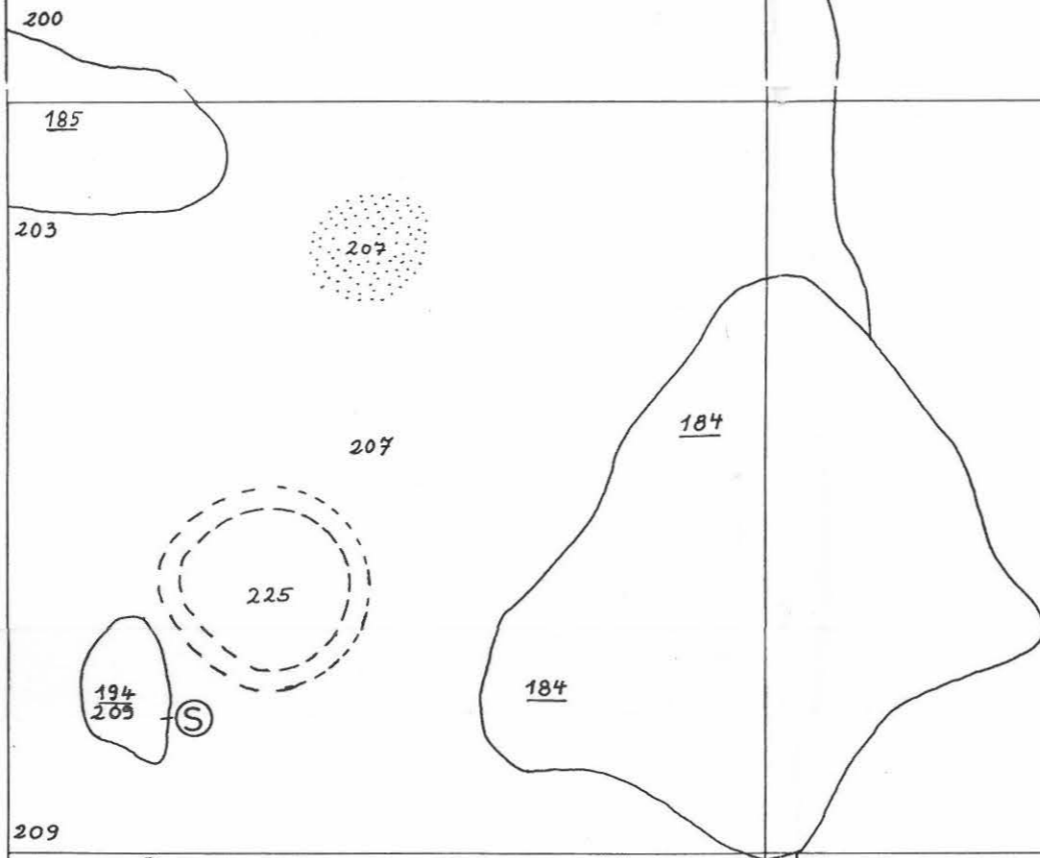
MK 1 : 20

KP 25,64 M MPY (N 60) VL 129

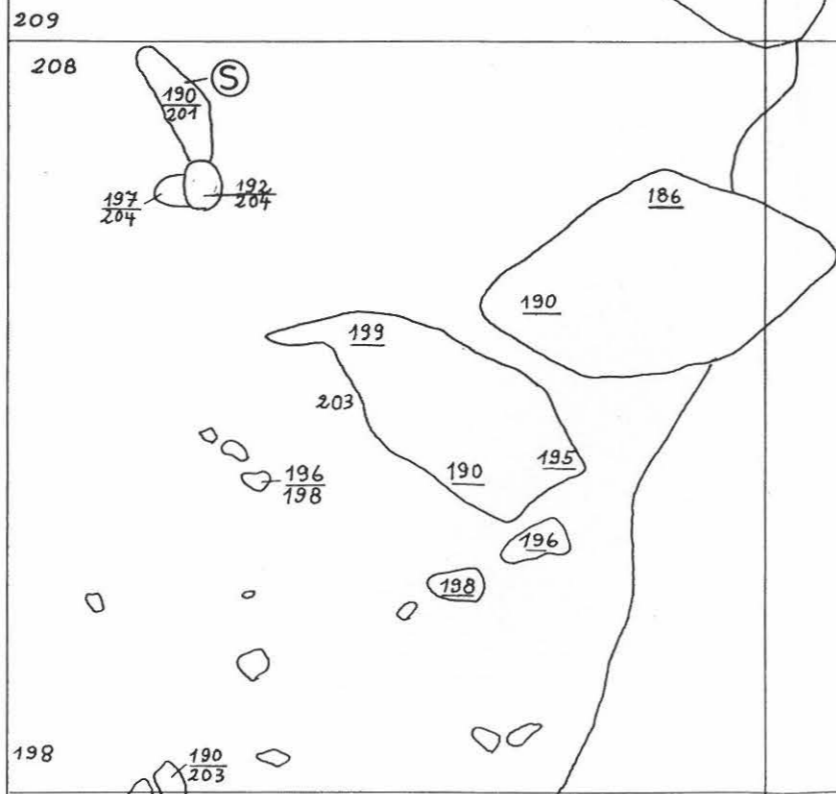
PIIRTÄJÄT: Kirsi Ahola, Sinikka Kauko-Vainio, Tiina
Kujanen, Hannu Poutiainen ja Jan Stora

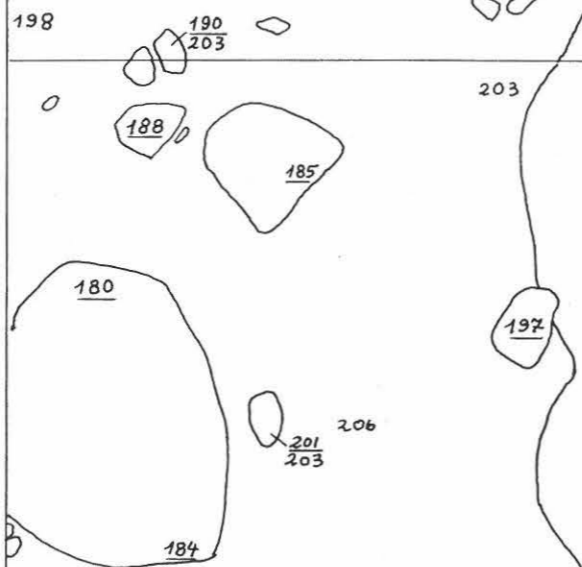
106/

104/

102/

N

 magneettinen pohjoinen

1 m

multa

savi

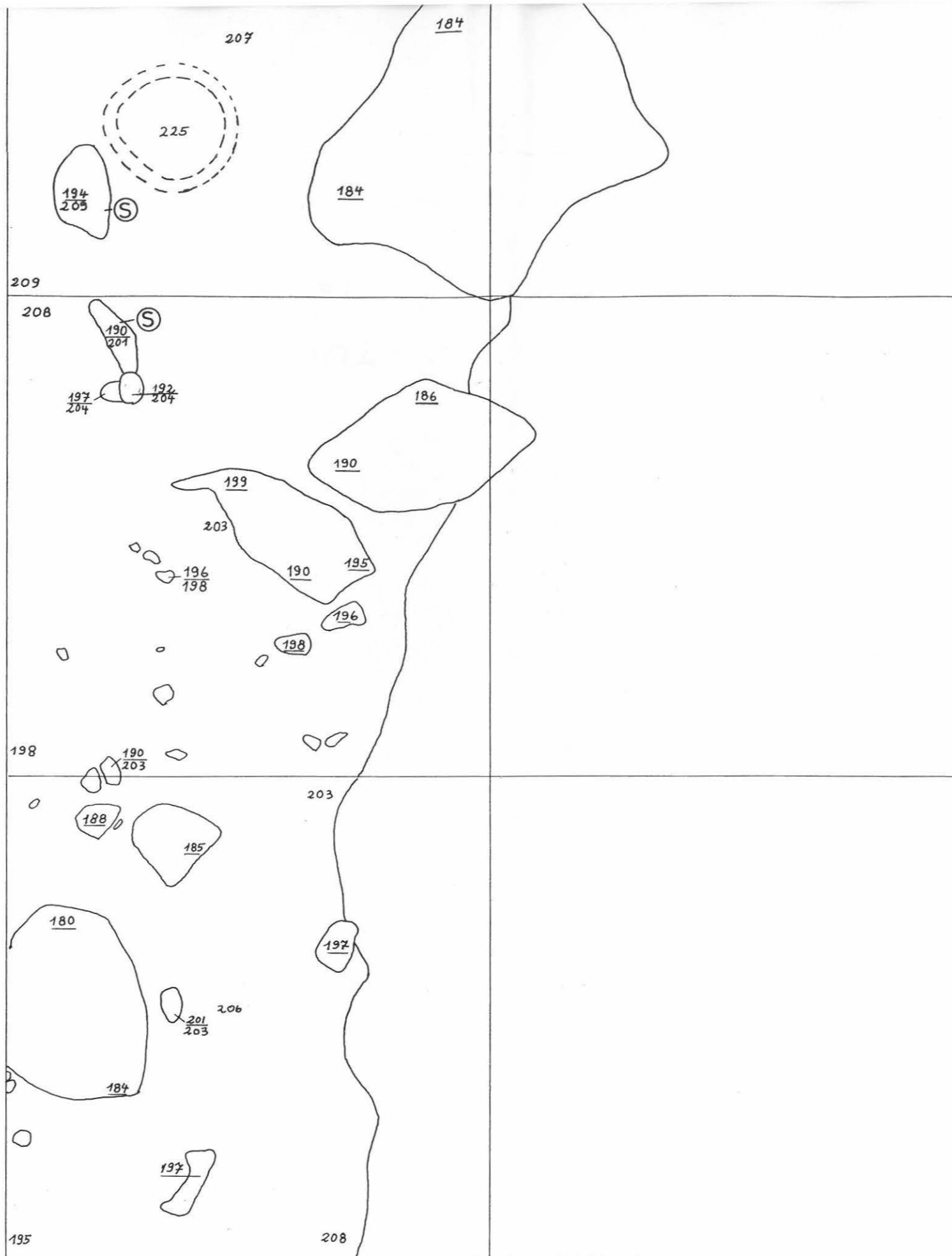
kuoppa

sementtiä

kaivamaton alue

kivi

106/

magneettinen pohjoinen

1m

multa

savi

kuoppa

S sementtiä

↑↑↑ kaivamaton alue

kivi

104/

102/

/100

/102

TURKU KAERLA MULLI 1986

KARTTA N:O 4a

TASOKARTTA 2. TASO

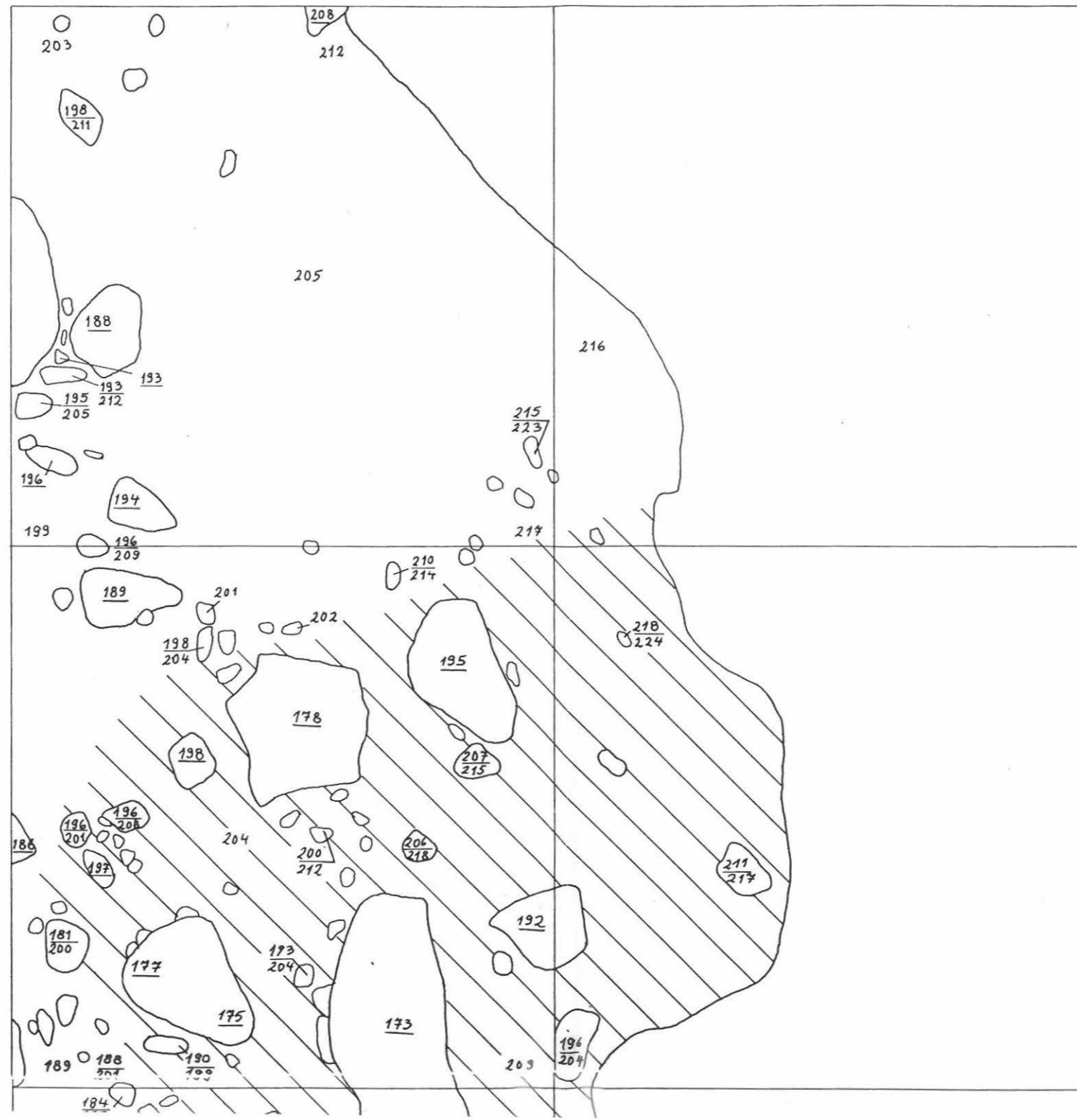
MK 1: 20

KP 25,64 M MPY (N60) VL 129

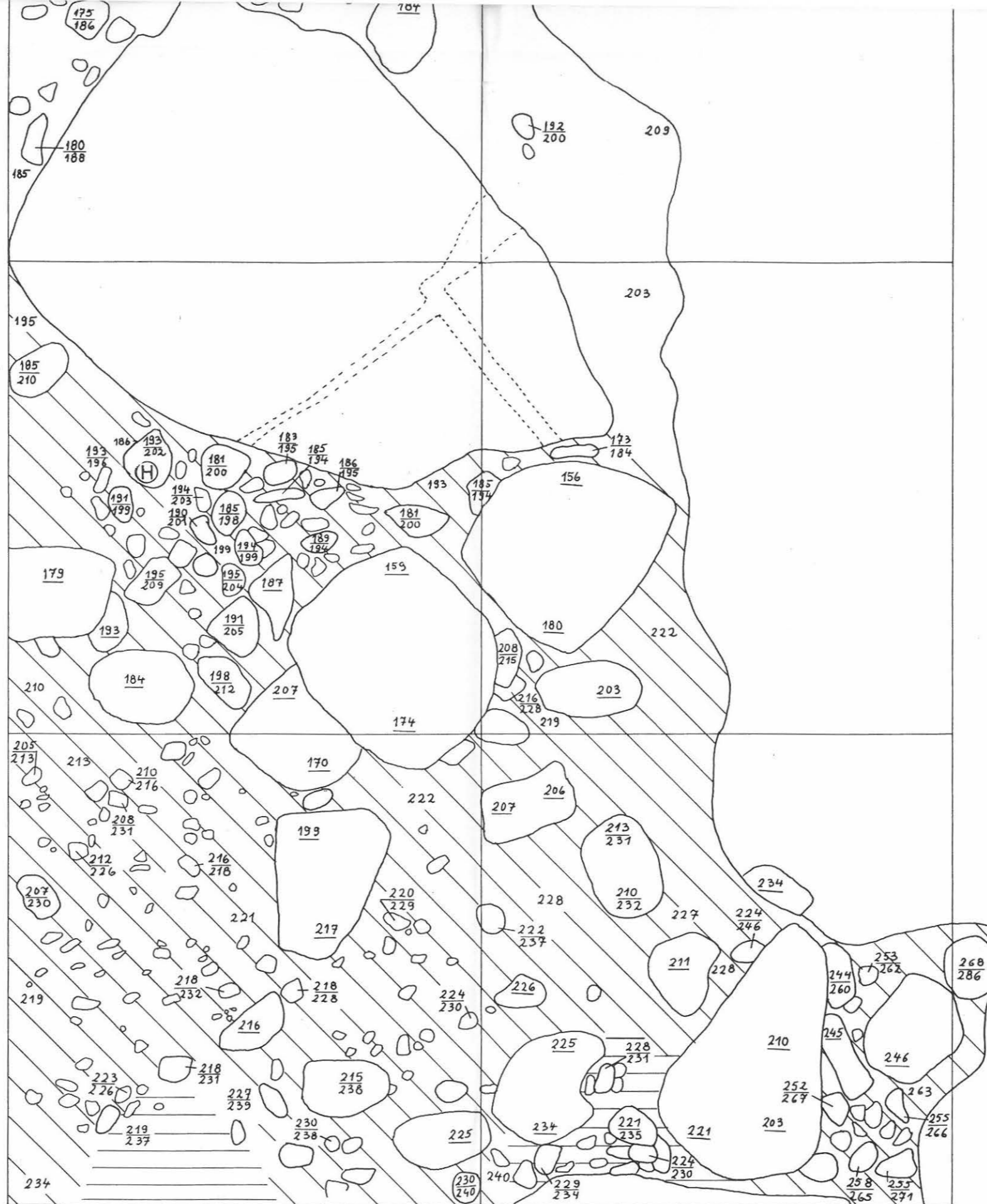
PIIRTÄJÄT: Sinikka Kauko-Vainio, Tiina Kujanen,
Hannu Poutiainen ja Jan Stora

100/

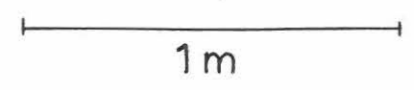
98/

96 /

magneettinen pohjoinen

- humus
- humuksen sekainen moreeni
- hieman värjäytynyt maa
- hioin
- kivessä halkeama
- kivi

94 /

92 /

/100

/102

TURKU KAERLA MULLI 1986

KARTTA N:O 4b

TASOKARTTA 2. TASO

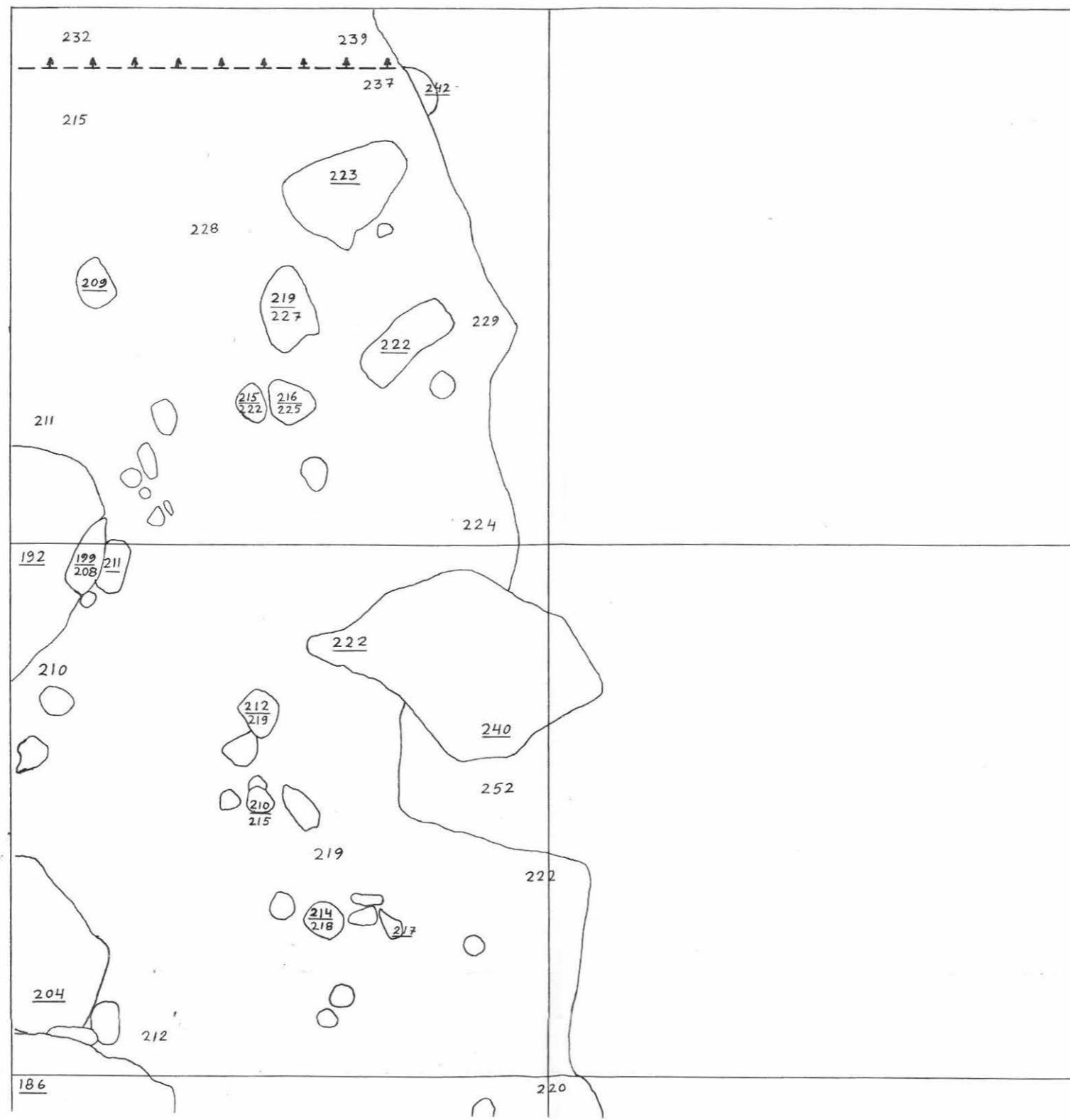
MK 1:20

KP 25,64 M MPY (N60) VL 129

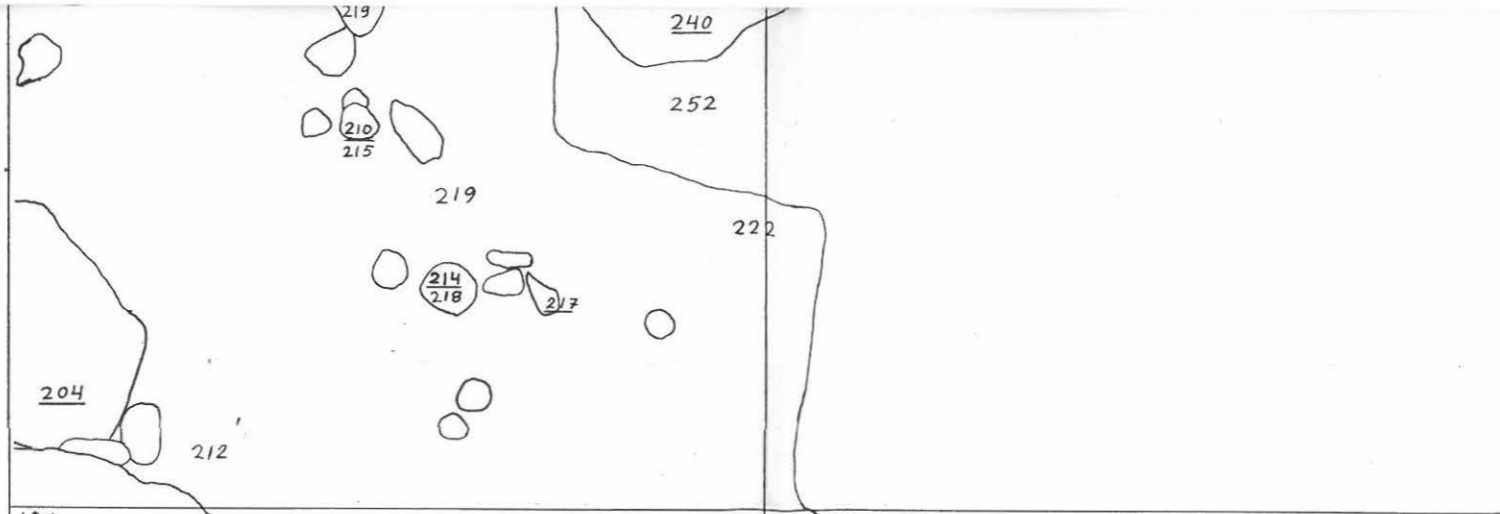
PIIRTÄJÄT: Sinikka Kauko-Vainio, Tiina Kujanen,
Hannu Poutiainen ja Jan Stord

110 /

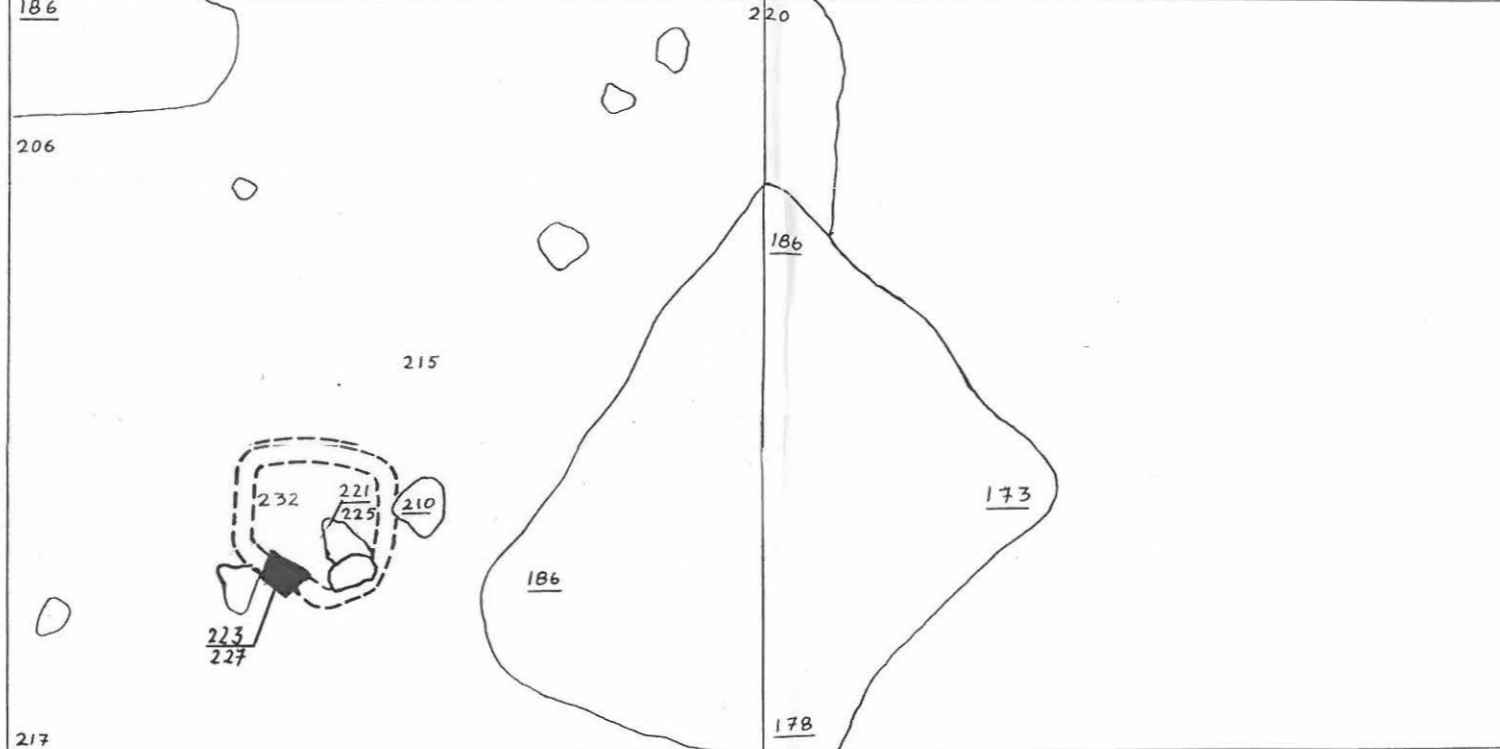
108 /

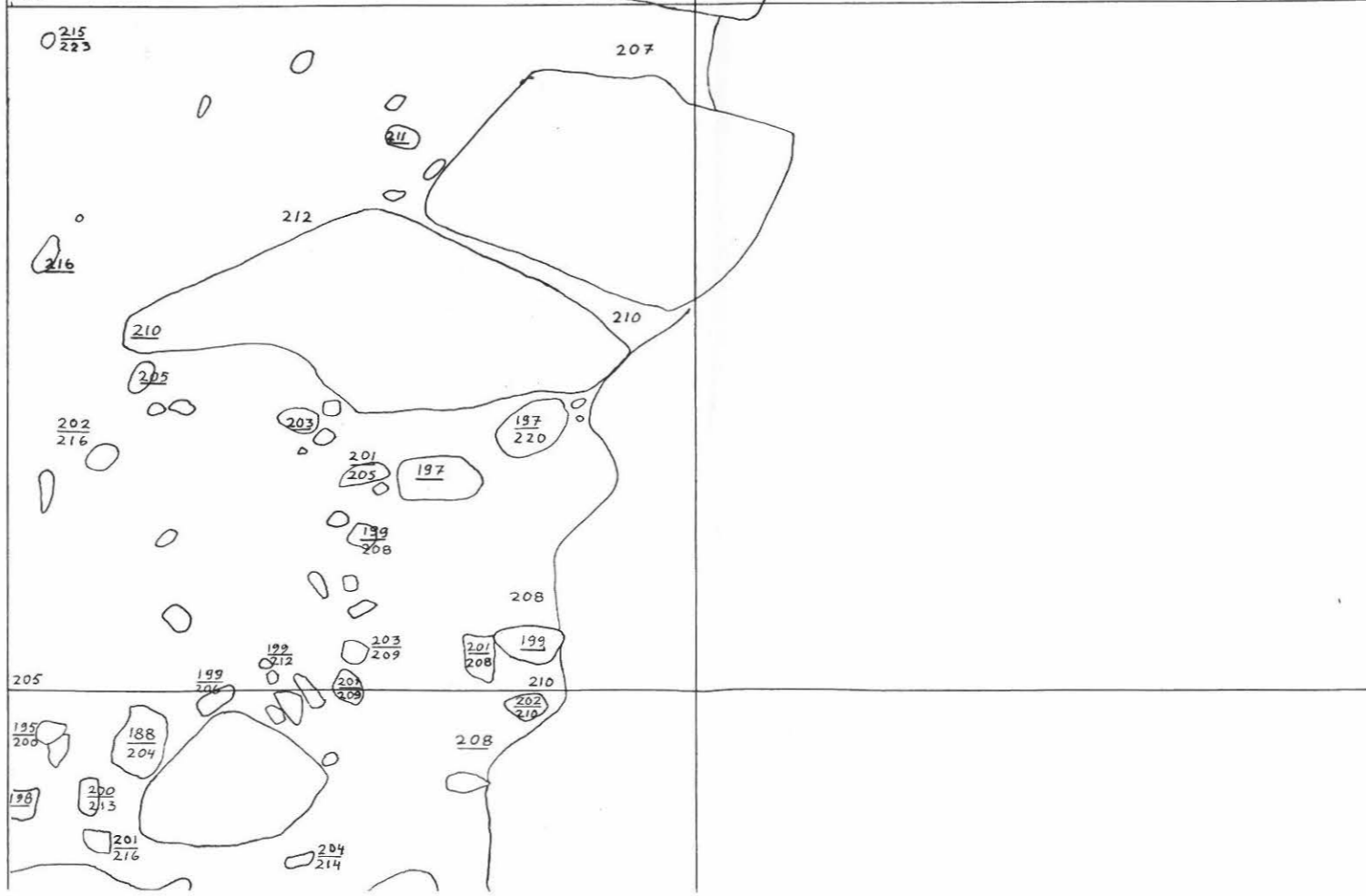
108/

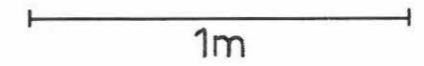
106/

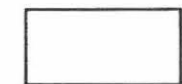

104/

magneettinen pohjoinen

 humuksen sekainen moreeni

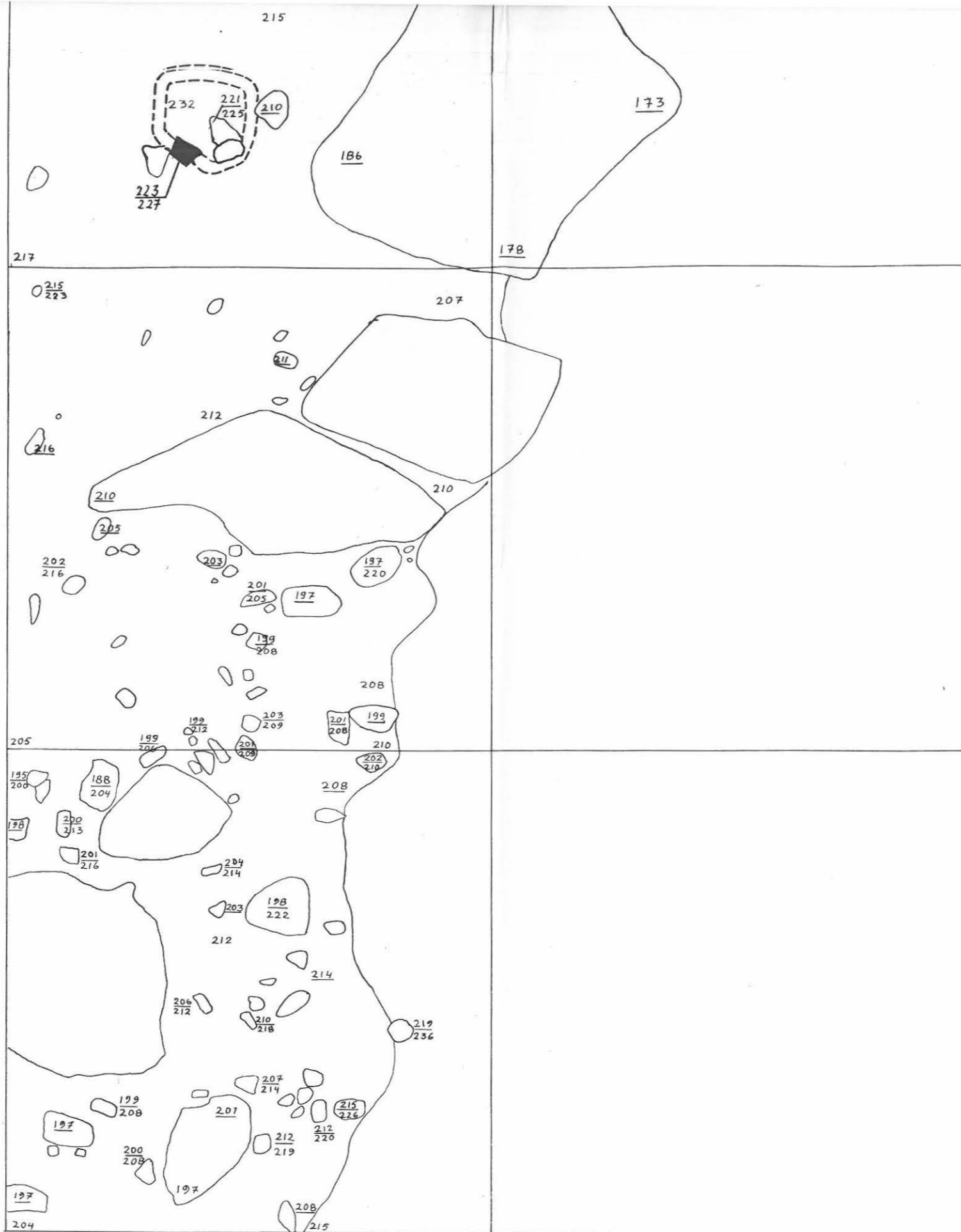
 tiili

 kuoppa

 kaivamaton alue

 kivi

106/

magneettinen pohjoinen

1m

- humuksen sekainen moreeni
- tiili
- kuoppa
- kaivamaton alue
- kivi

104/

102/

/100

/102

TURKU KAERLA MULLI 1986

KARTTA N:O 5a

TASOKARTTA 3. TASO

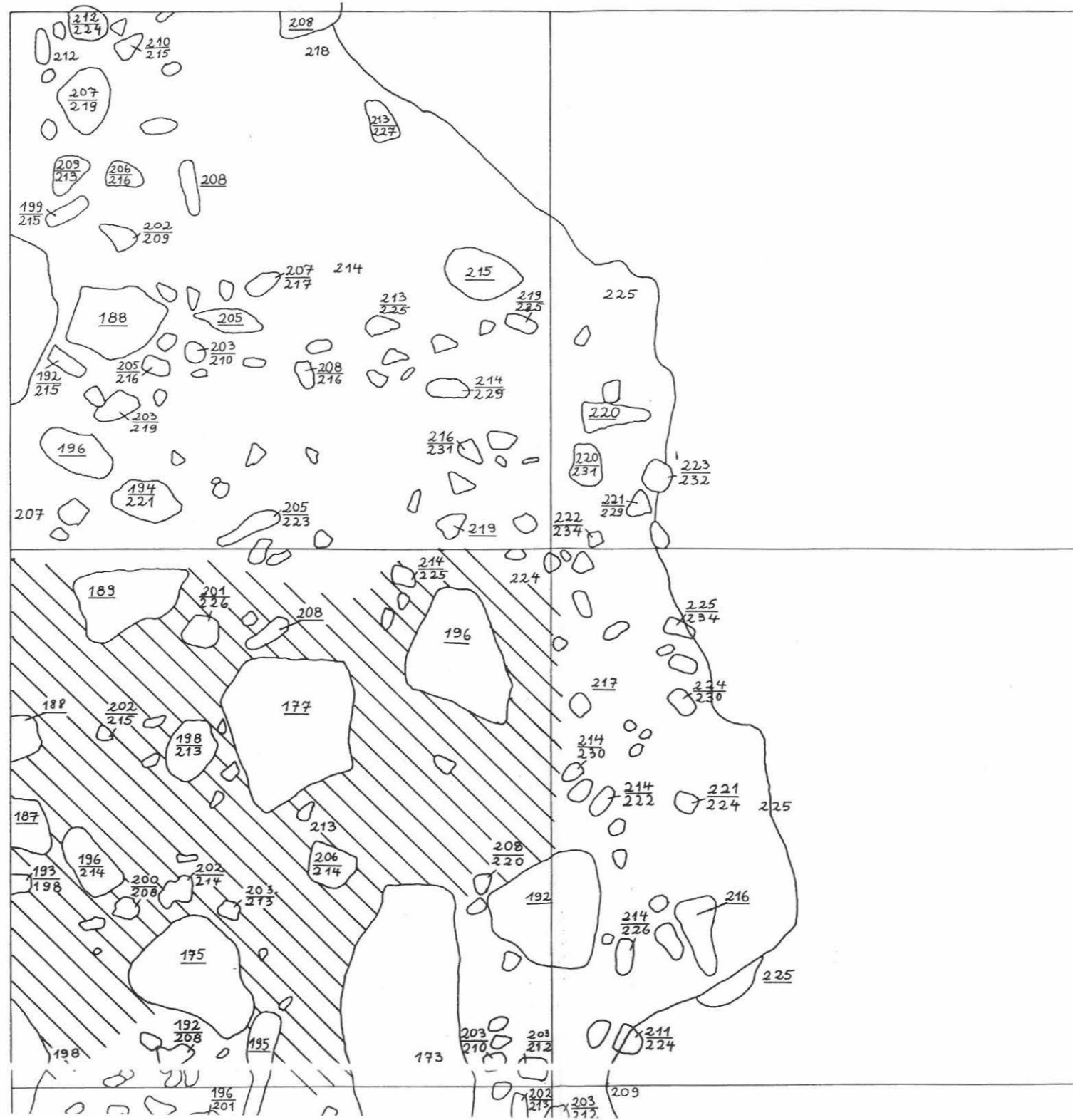
MK 1:20

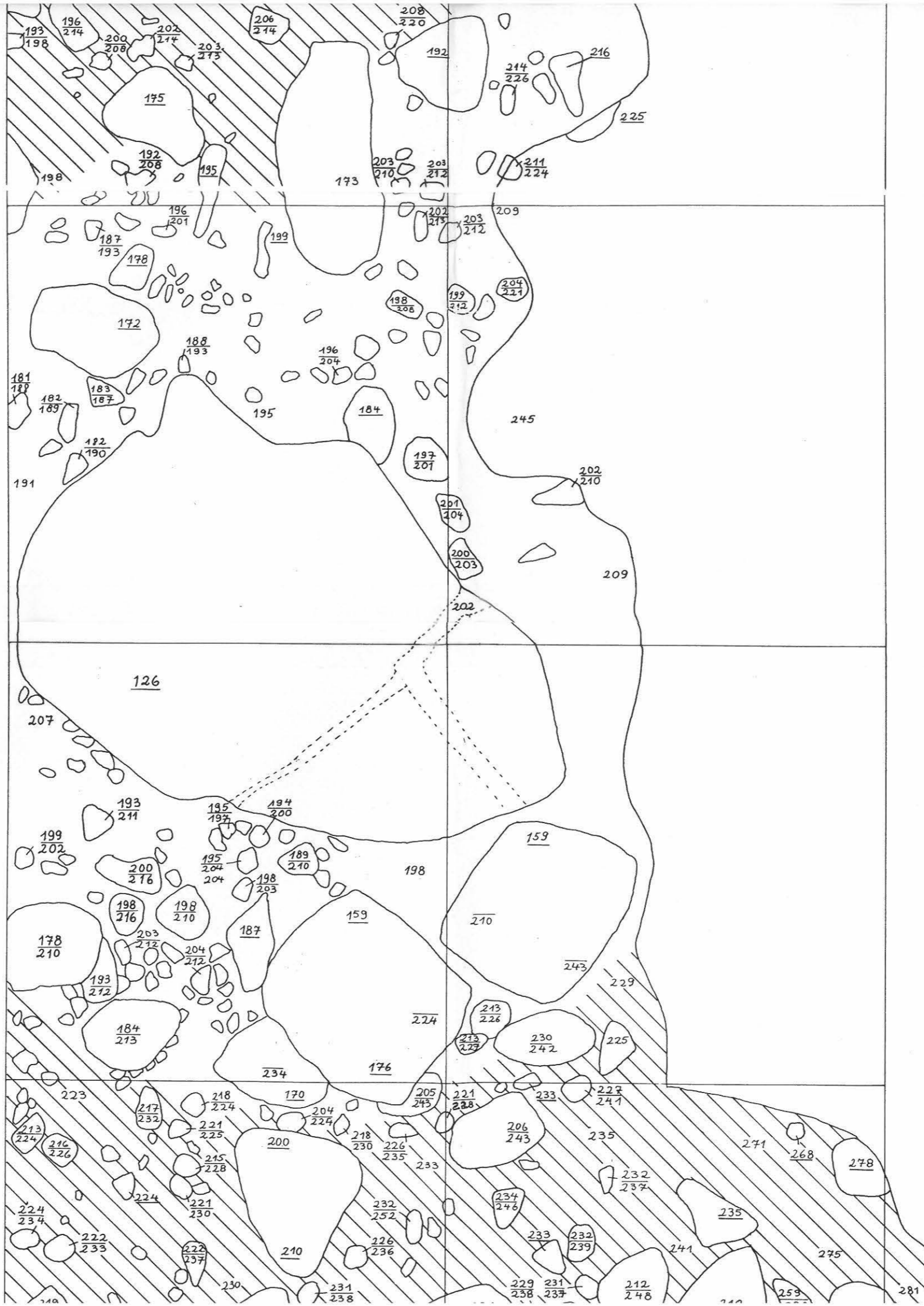
KP 25,64 M MPY (N 60) VL 129

PIIRTÄJÄT: Jan Storå ja Johanna Viitaharju

100/

98/

96 /

94 /

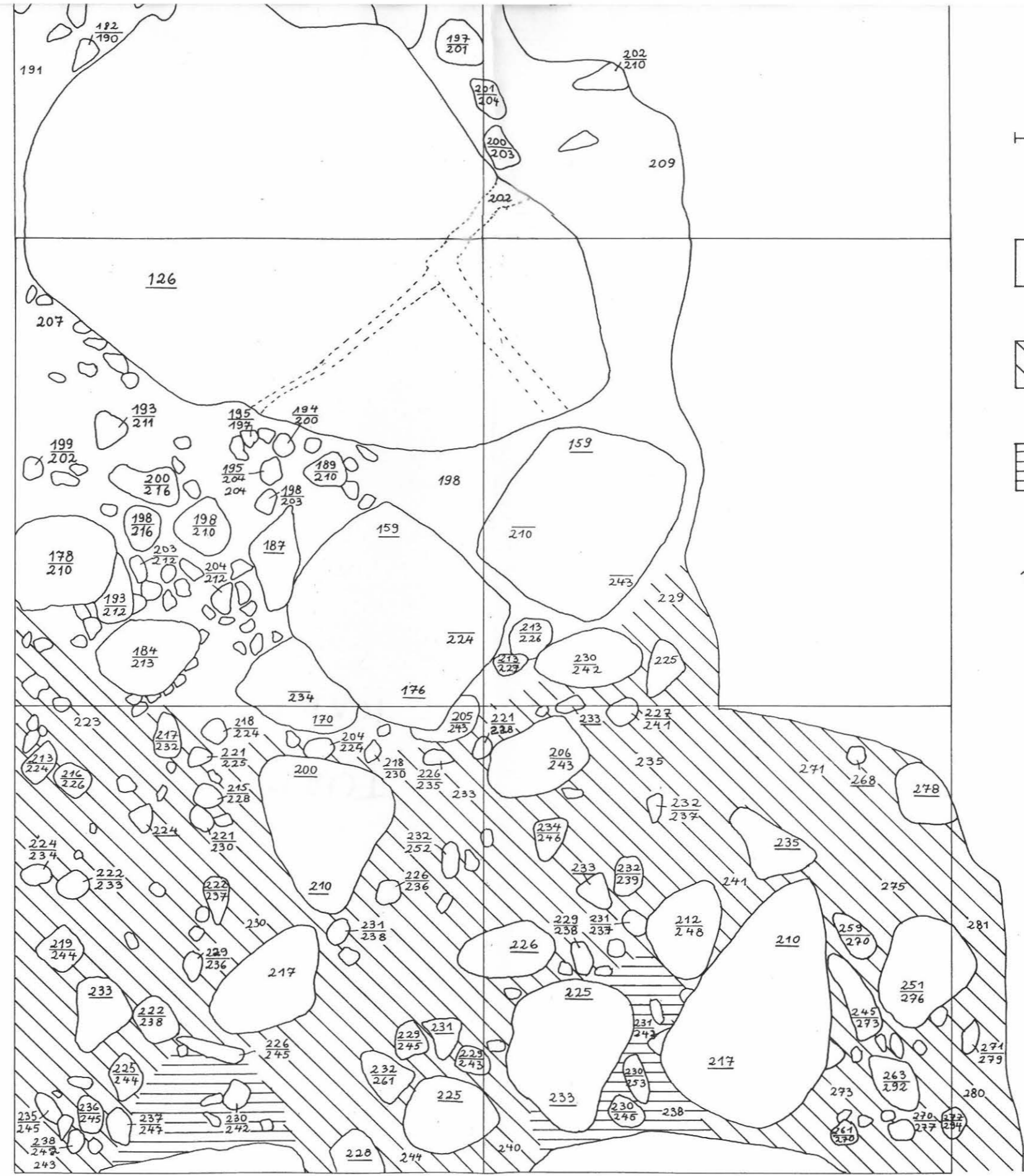
N

magnettinen pohjoinen

1 m

- humuksen sekainen moreeni
- moreeni
- värjäytynyt maa
- kivessä halkeama
- kivi

96/

94/

92/

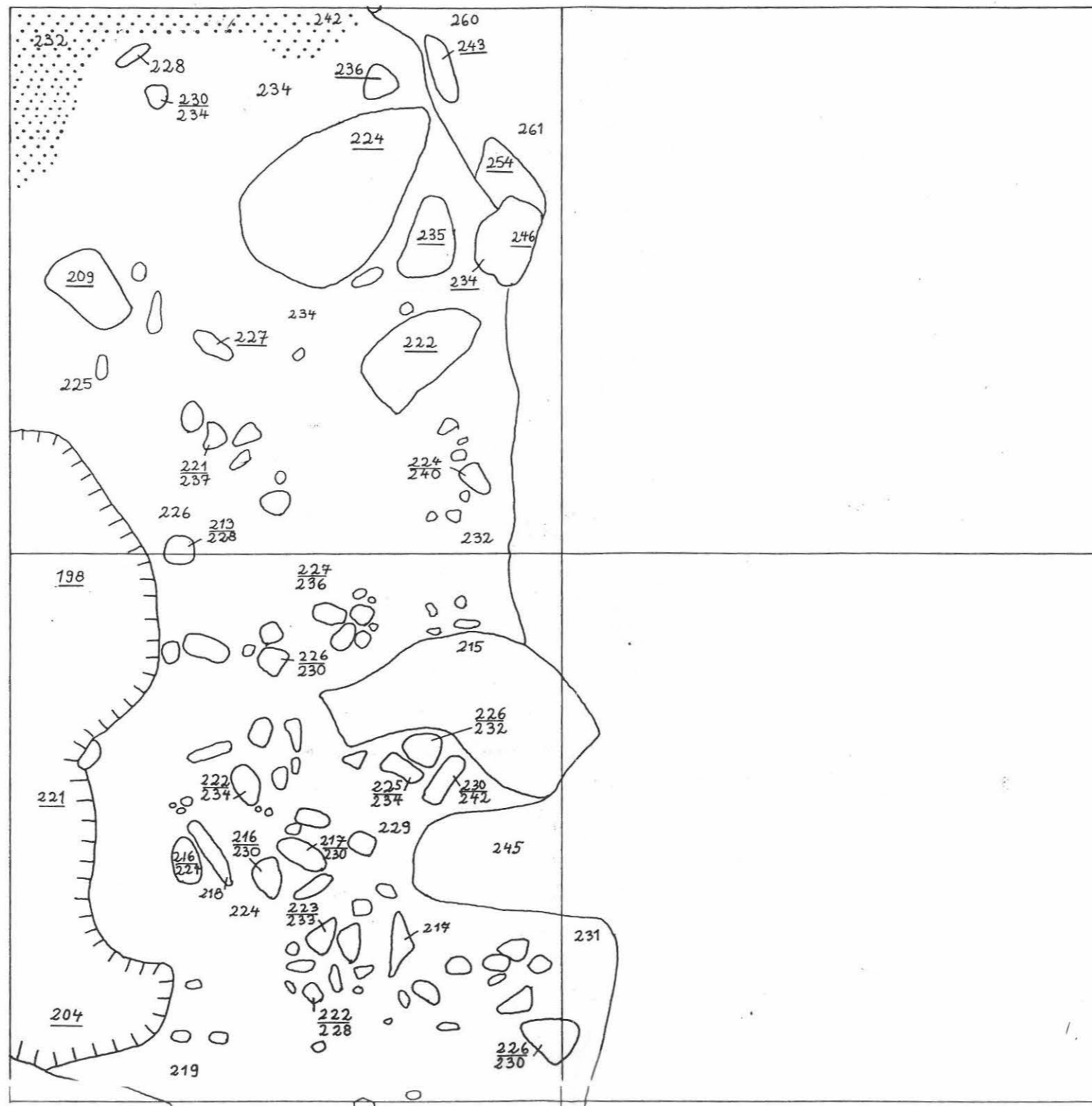
1m

- humuksen sekainen moreeni
- moreeni
- värjäytynyt maa
- kivessä halkeama
- kivi

TURKU KAERLA MULLI 1986
KARTTA N:O 5b
TASOKARTTA 3.TASO
MK 1:20
KP 25,64 M MPY (N 60) VL 129
PIIRTÄJÄT: Sinika Kauko-Vainio, Tiina Kujanen,
Hannu Poutiainen ja Jan Stora

110/

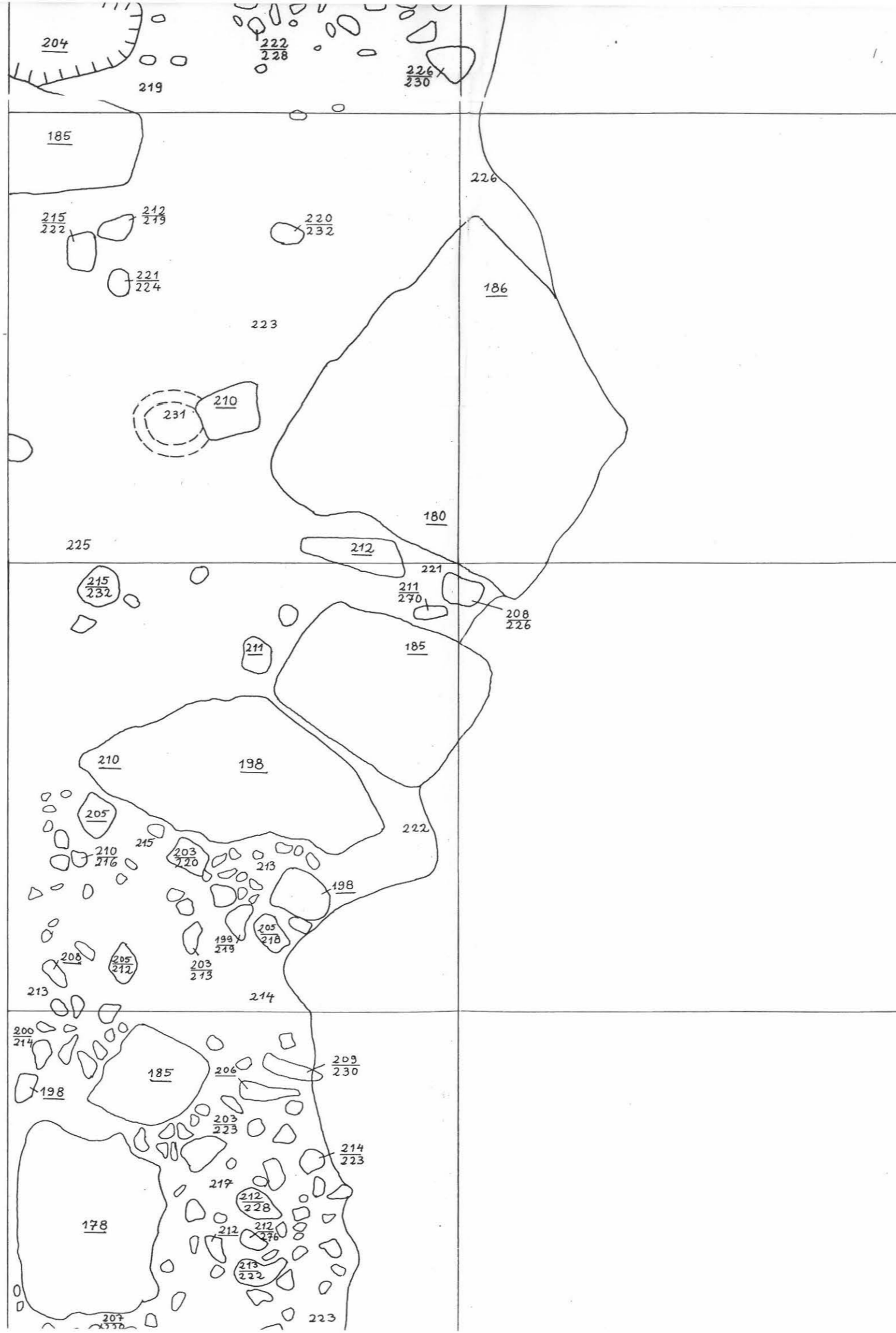
108/

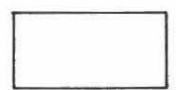
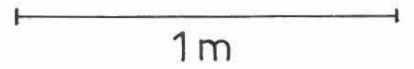
106/

104/

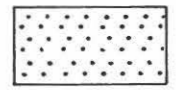
102/

magneettinen pohjoinen

humuksen sekainen moreeni

savi

kuoppa

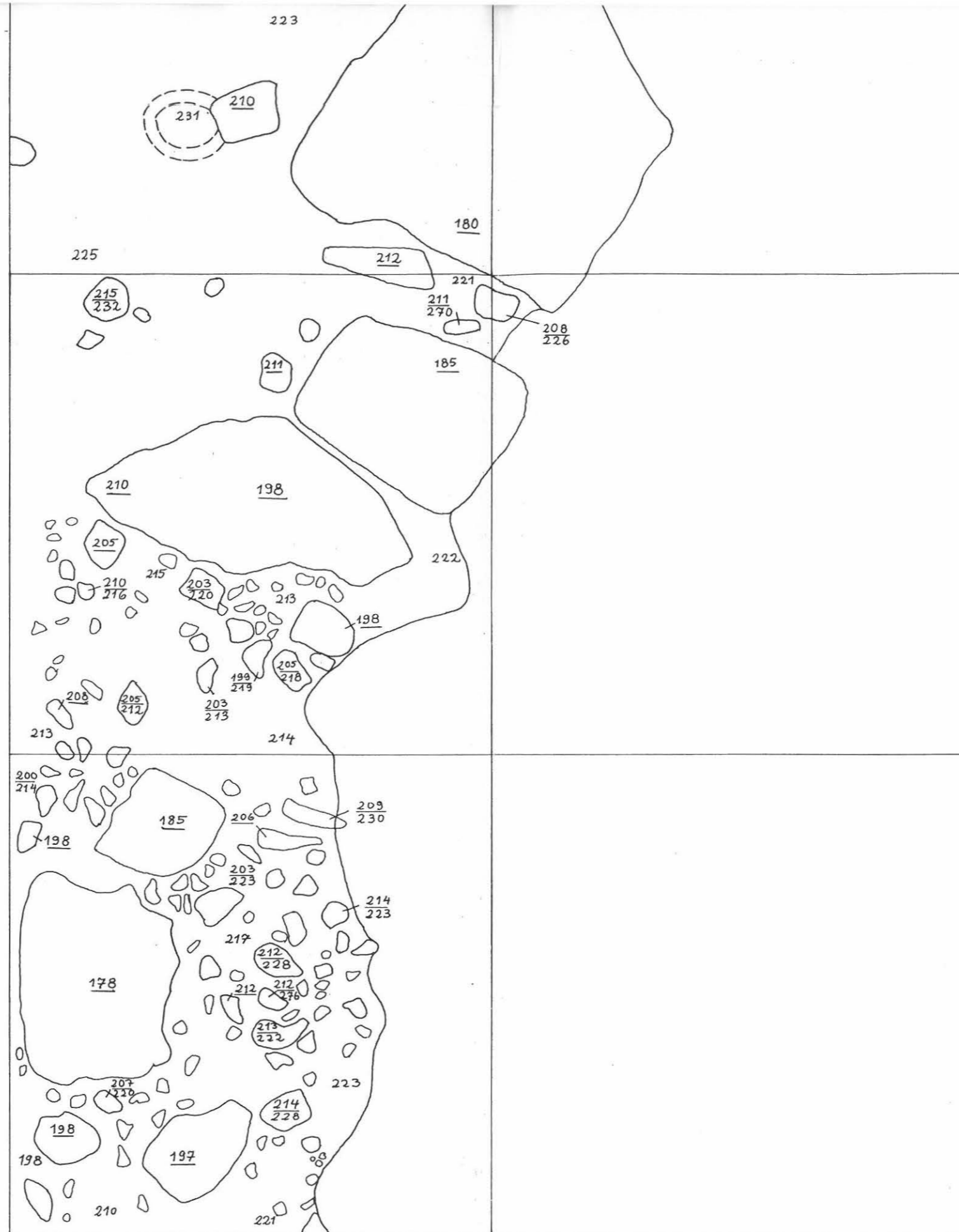

kallio

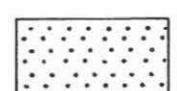

kivi

106/

magneettinen pohjoinen

1 m

- humuksen sekainen moreeni
- savi
- kuoppa
- kallio
- kivi

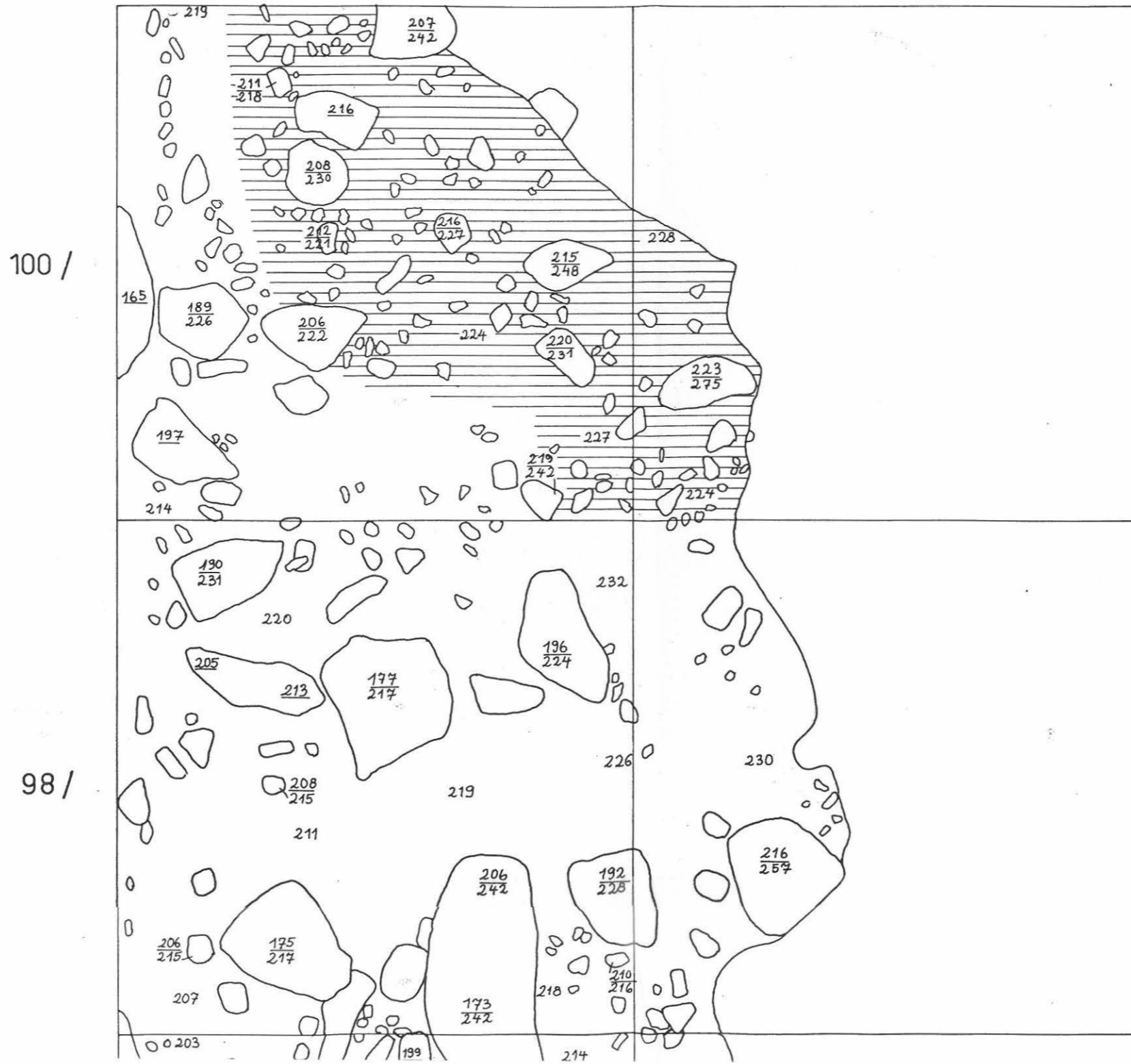
104/

102/

100/

102/

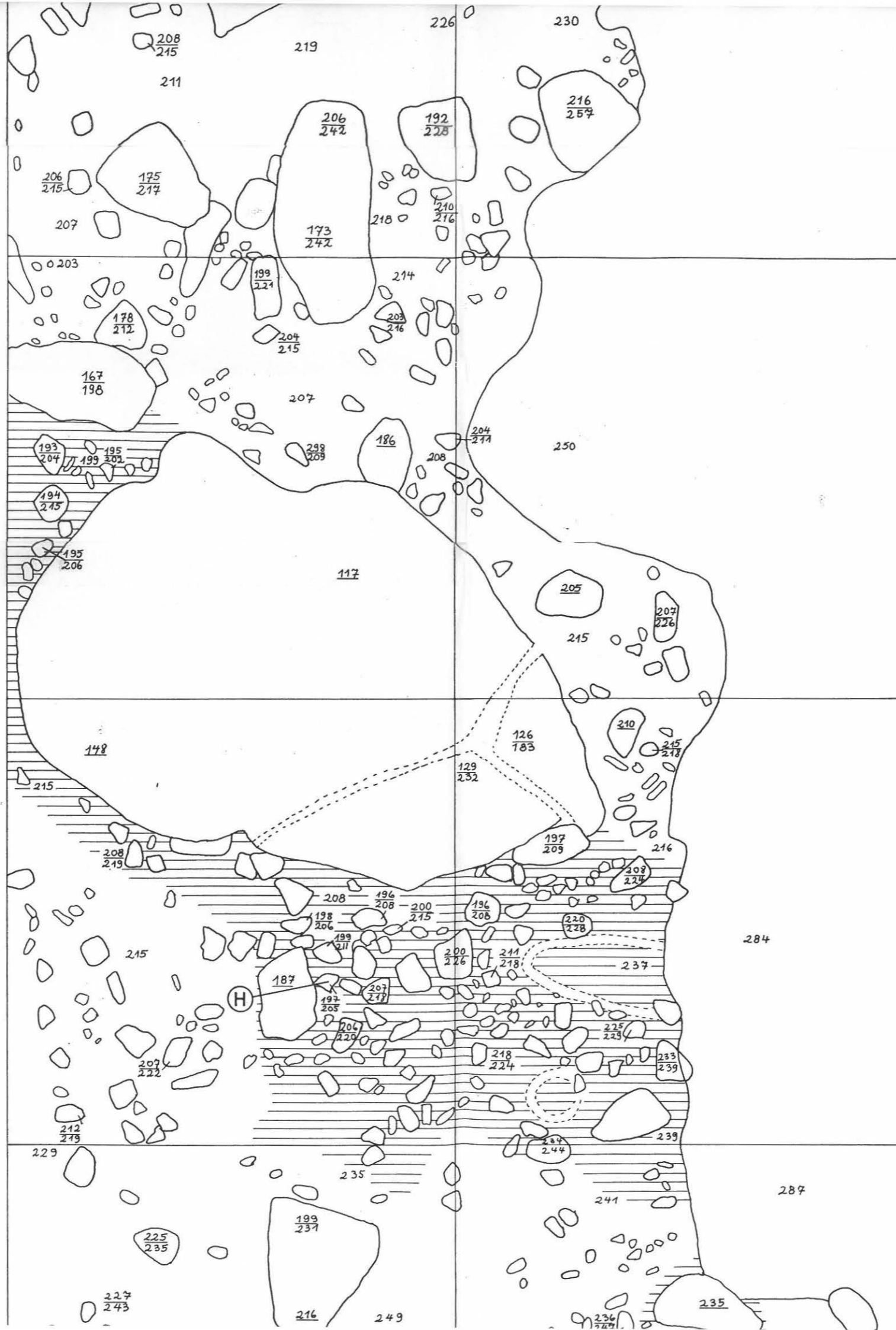
TURKU KAERLA MULLI 1986
KARTTA N:O 6a
TASOKARTTA 4.TASO
MK 1:20
KP 25,64 M MPY (N60) VL129
PIIRTÄJÄ : Johanna Viitaharju

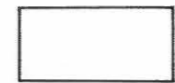
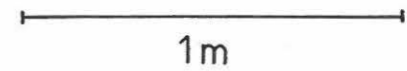
98/

96/

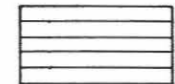
94/

magneettinen pohjoinen

moreeni

värjäytynyt maa

kuoppa

hioin

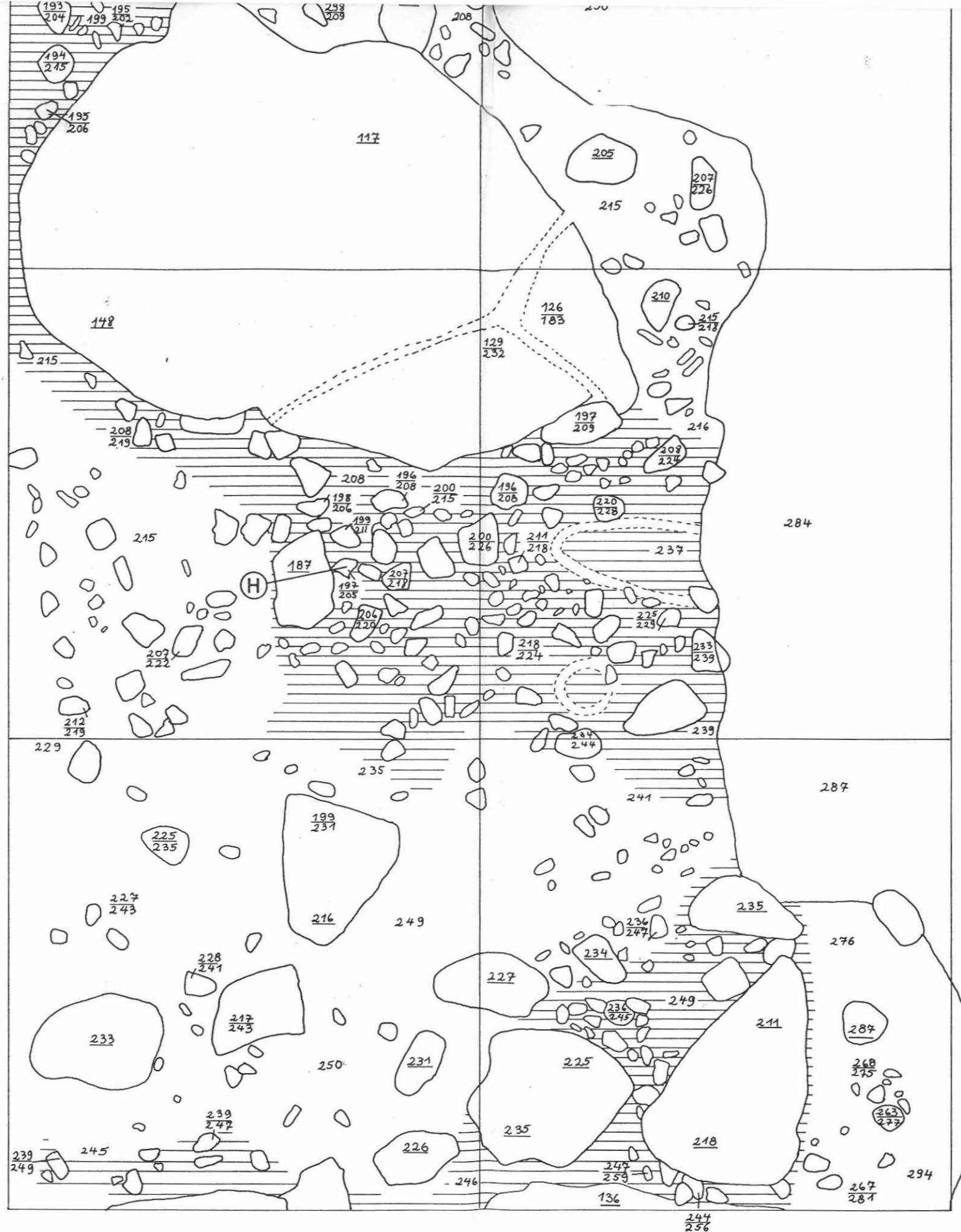

kivessä halkeama

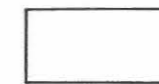
kivi

96/

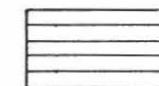

magneettinen pohjoinen

1m

moreeni

värjätynyt maa

kuoppa

hioin

kivessä halkeama

kivi

94/

92/

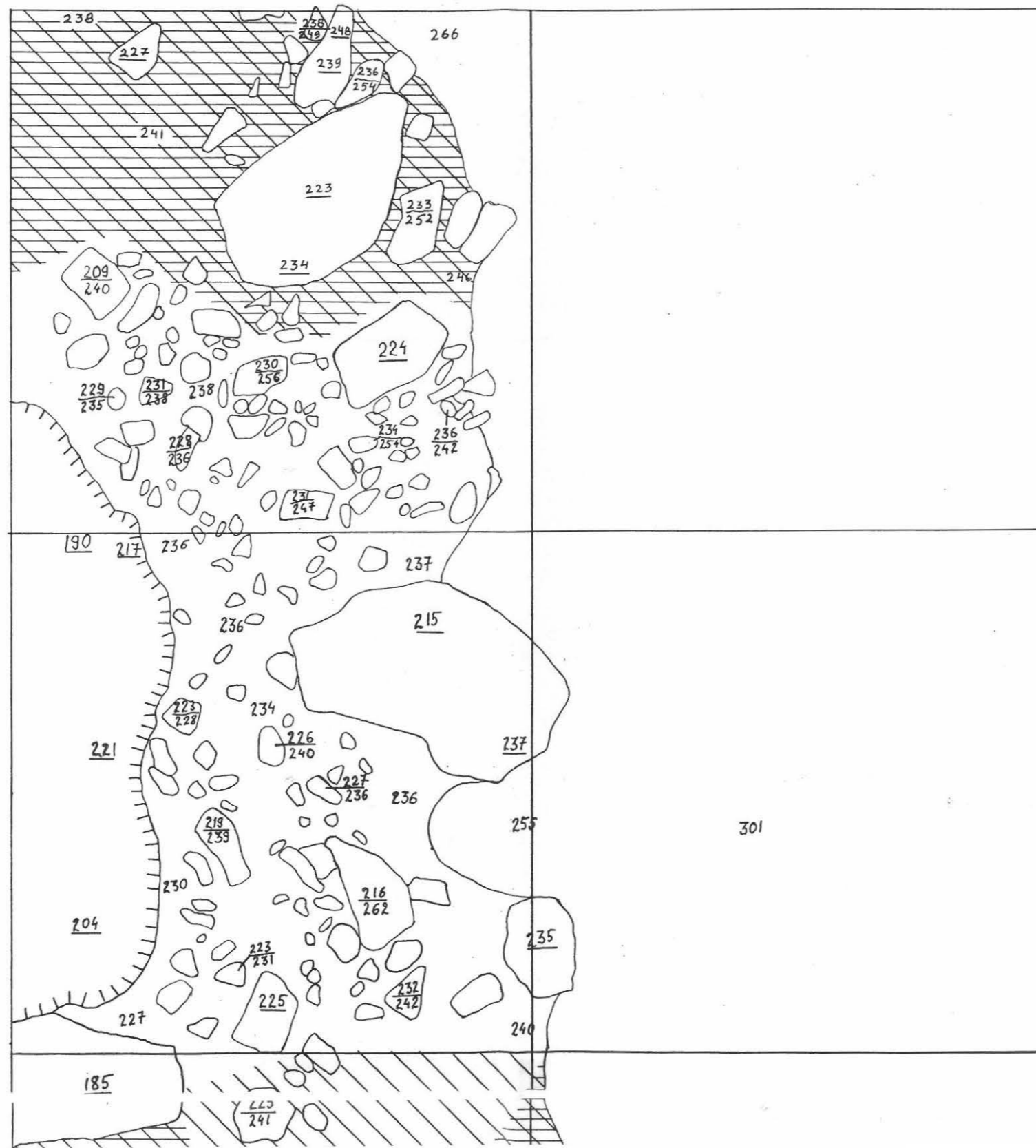
/ 100

/ 102

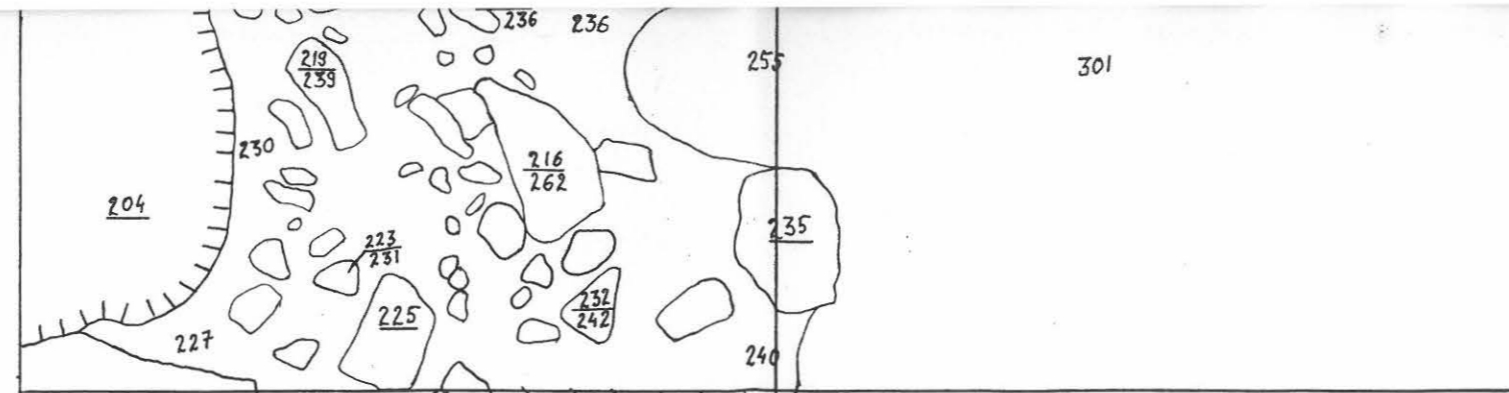
TURKU KAERLA MULLI 1986
KARTTA N:O 6b
TASOKARTTA 4.TASO
MK 1: 20
KP 25 64 M MPY (N60) VL 129
PIIRTÄJÄ: Johanna Viitaharju

110/

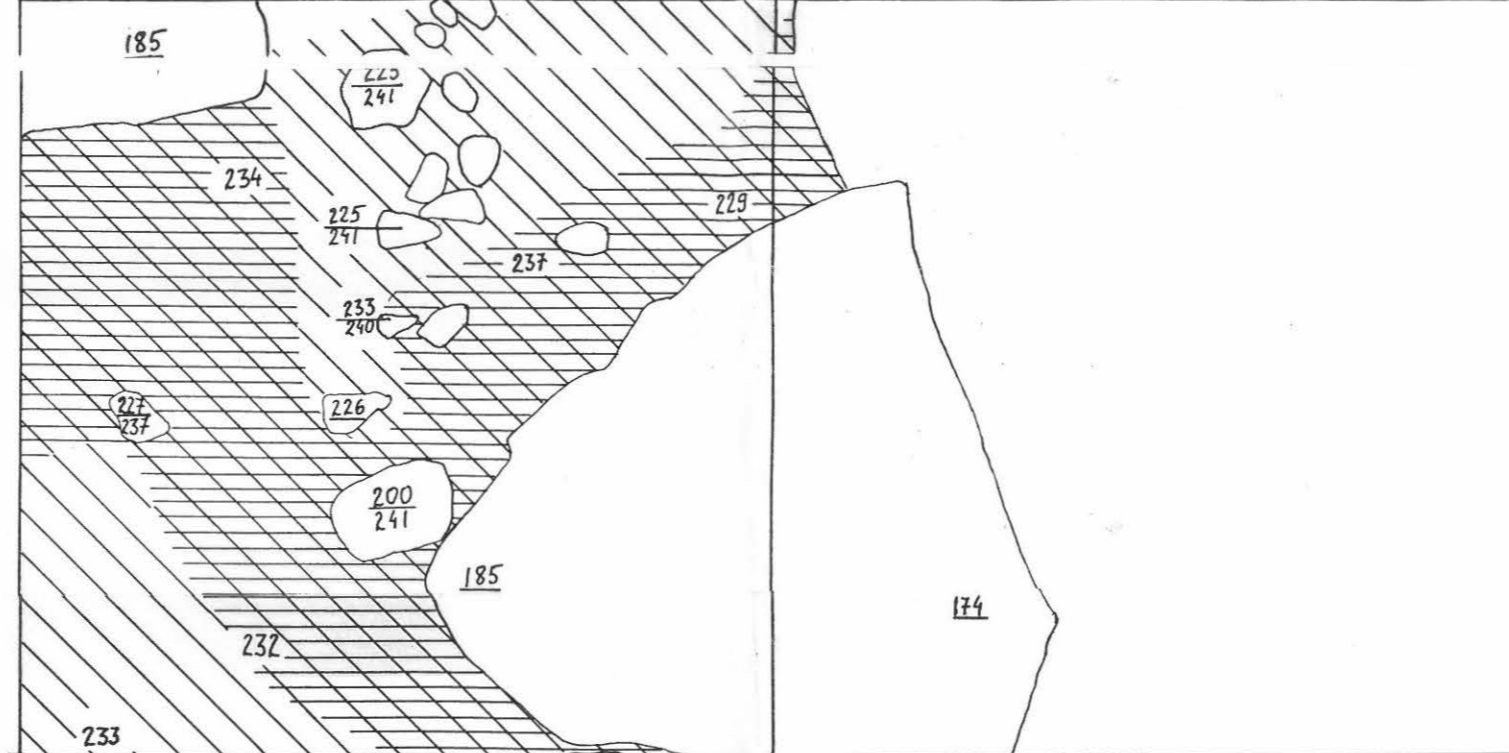
108/

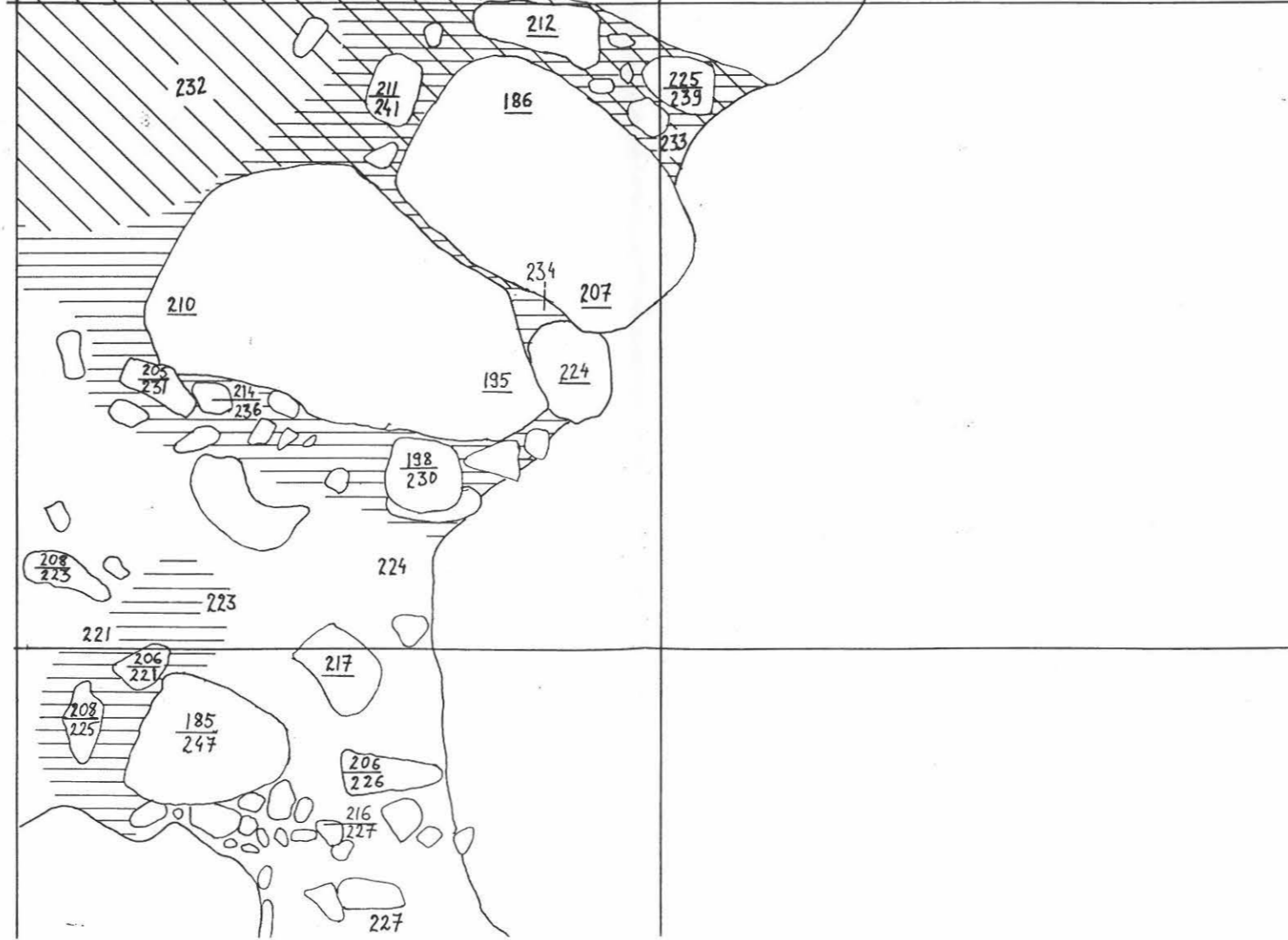
108/

106/

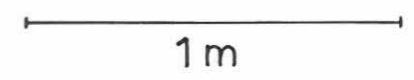
104/

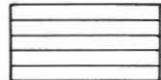

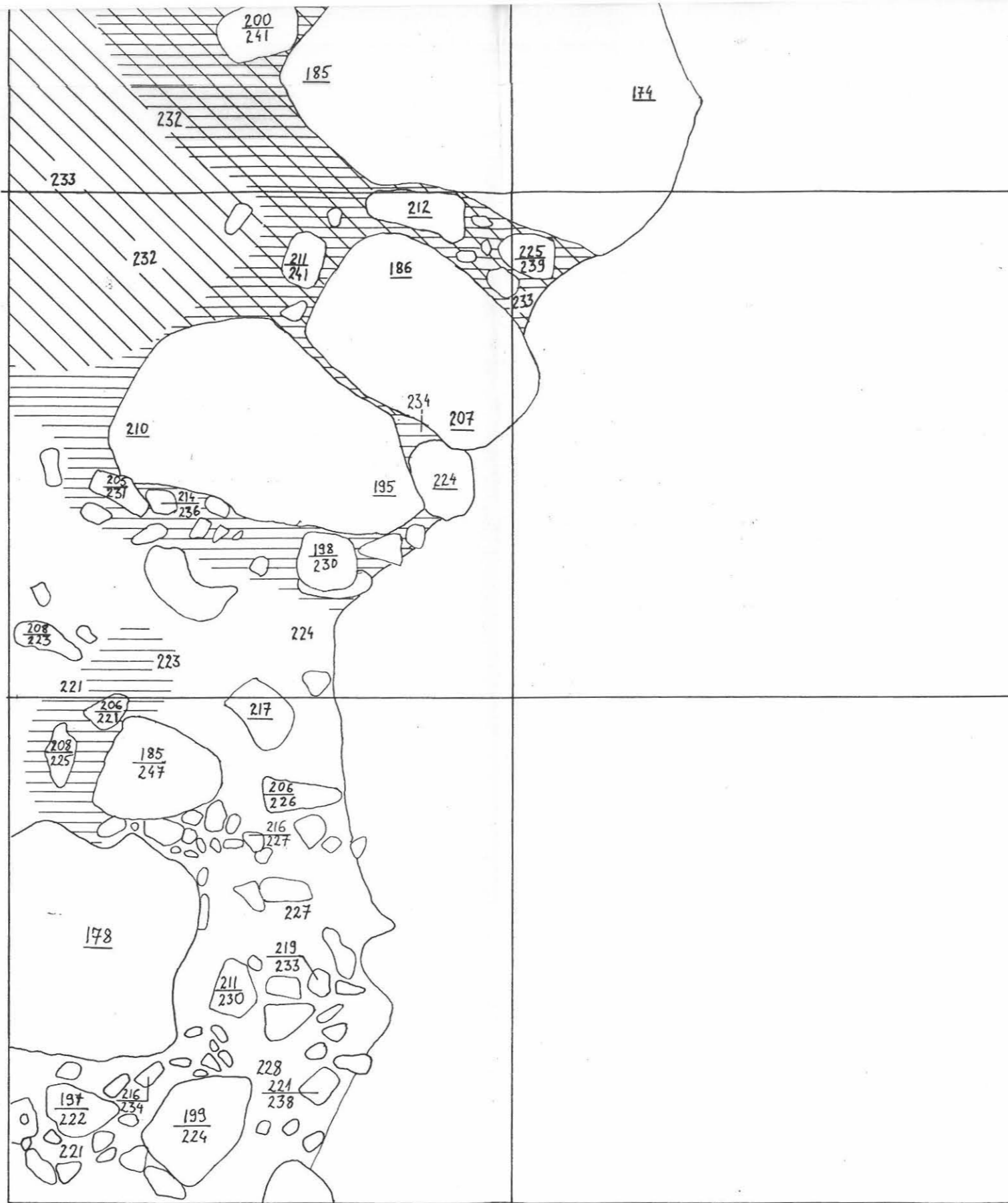
N

magneettinen pohjoinen

- moreeni
- tummaksi värjätynyt moreeni
- hiekka
- tummaksi värjätynyt hiekka
- kallio
- kivi

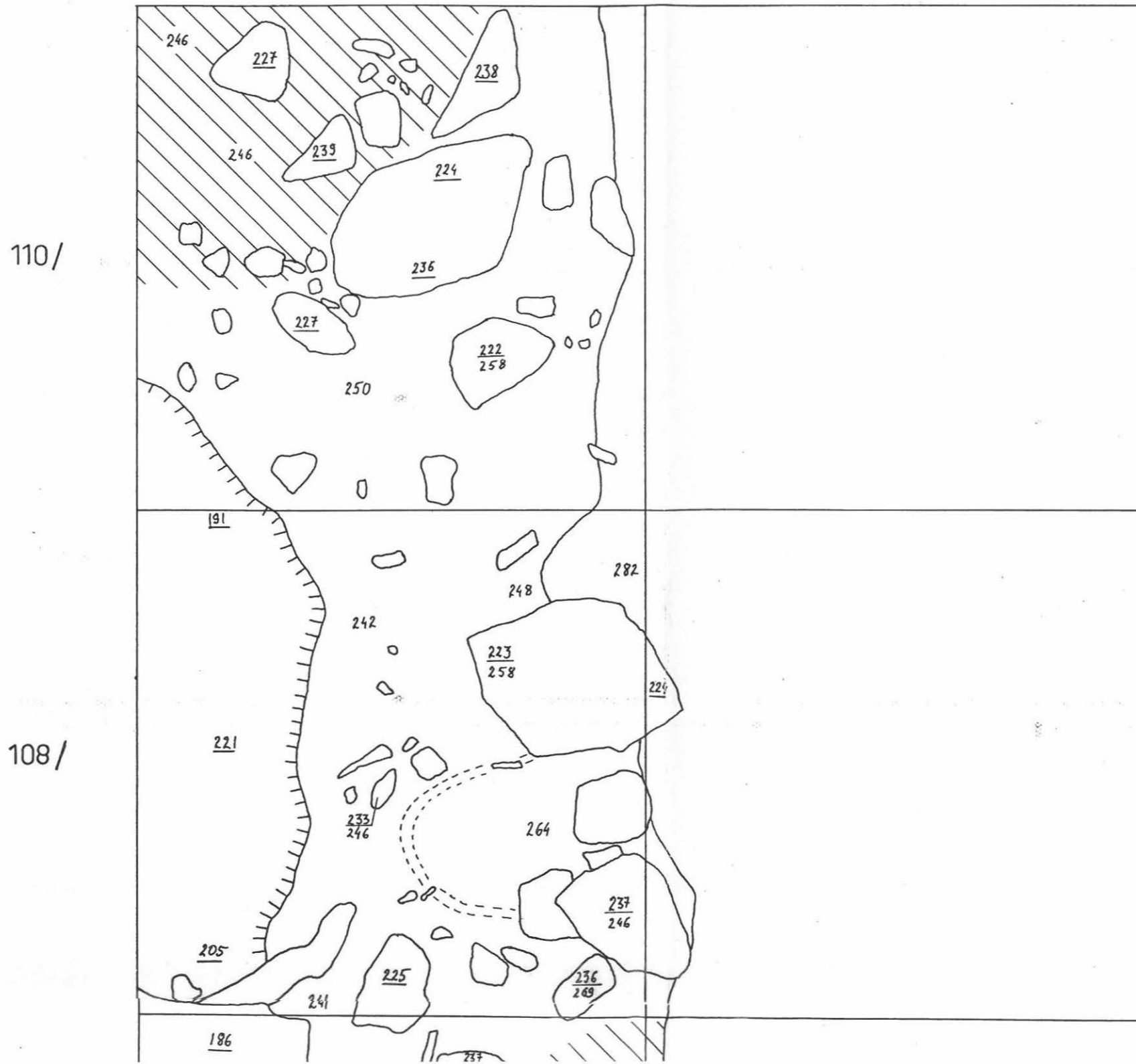
104 /

102 /

/ 100

/ 102

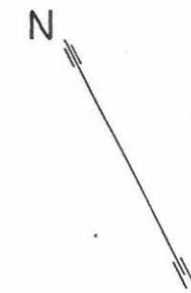
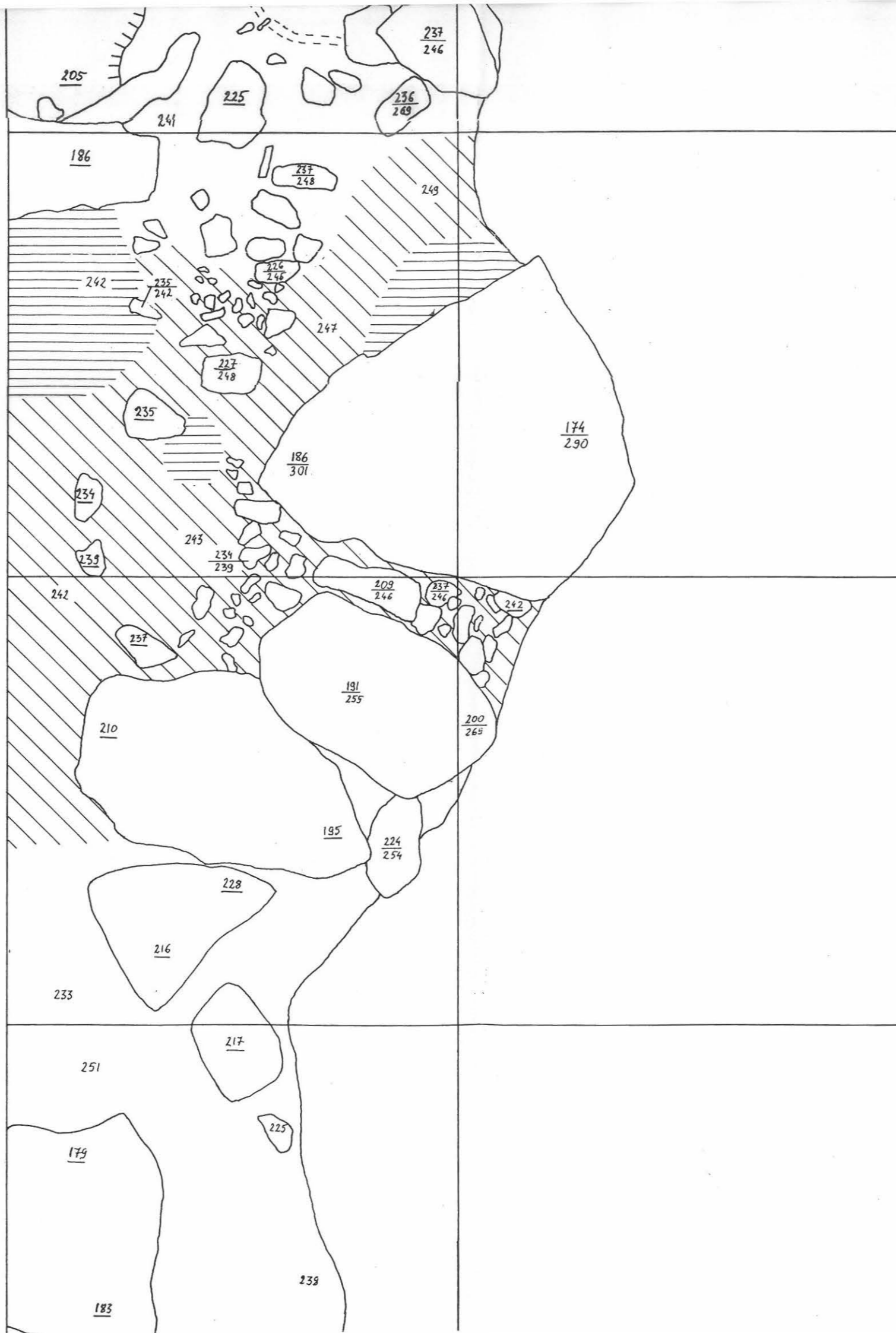
TURKU KAERLA MULLI 1986
KARTTA N:O 7
TASOKARTTA 5. TASO
MK 1: 20
KP 25,64 M MPY (N60) VL 129
PIIRTÄJÄ: Johanna Viitaharju

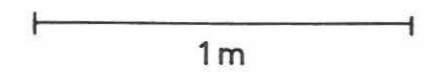
106/

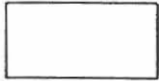

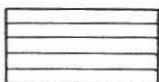

104/

102/

magneettinen pohjoinen

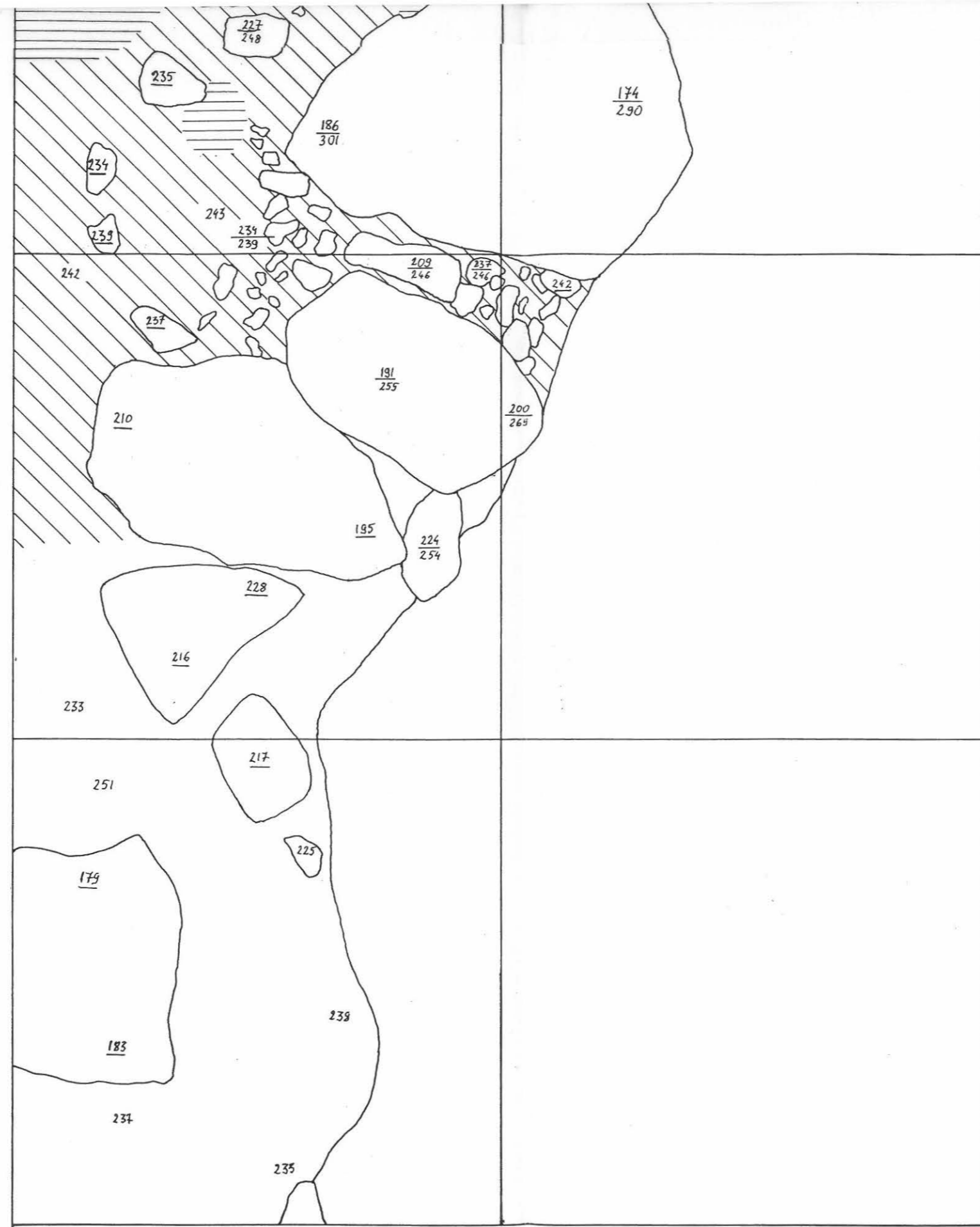

- moreeni
- hiekka
- tummaksi värjäytynyt hiekka
- kallio
- kuoppa
- kivi

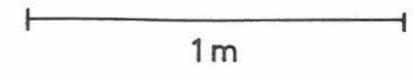
100/

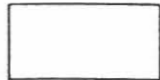
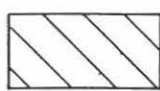
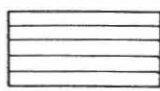

104/

102/

magneettinen pohjoinen

- moreeni
- hiekka
- tummaksi värjäytynyt hiekka
- kallio
- kuoppa
- kivi

/100

/102